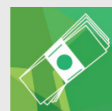

Erityiskertomus

Kestävä rahoitus:

Johdonmukaisemmat EU:n toimet ovat tarpeen, jotta rahoitusta saadaan ohjatuksi kestäviin investointeihin

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Sisällys

	Kohta
Tiivistelmä	I–IX
Johdanto	01–09
Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa	10–14
Huomautukset	15–81
Kestävää rahoitusta koskevat EU:n toimet olivat tarpeellisia, mutta niillä ei puututtu kaikkiin keskeisiin kysymyksiin	15–53
Suunnitelluissa toimissa keskityttiin oikeutetusti läpinäkyvyyden lisäämiseen sen suhteen, mikä on kestävä	16–21
Toimenpiteet, joilla pyrittiin ottamaan huomioon kestävän kehityksen vastaisen toiminnan ympäristö- ja sosiaaliset kustannukset, olivat riittämättömiä	22–26
Monet toimenpiteet viivästyivät, ja niiden käyttövalmius edellyttää lisätyötä	27–53
Investoinneille myönnettävä EU:n rahoitustuki ei perustu johdonmukaisiin kestävyyskriteereihin	54–81
EIP:llä on ollut tärkeä asema kestävän rahoituksen alalla	55–63
ESIR-tuki ei kattanut kaikkia alueita, joilla kestäviä investointeja tarvittiin eniten	64–73
EU:n talousarviossa ei käytetä johdonmukaisia tieteeeseen perustuvia kriteerejä, joiden avulla voitaisiin välttää ympäristölle aiheutuva merkittävä haitta	74–81
Johtopäätökset ja suositukset	82–91

Liitteet

Liite I – Korkean tason asiantuntijaryhmän keskeisten suositusten huomioon ottaminen toimintasuunnitelmassa

Liite II – EU:n toimintasuunnitelmaan sisältyvien toimien toteutus ja tulokset

Liite III – Toimintasuunnitelmaa koskevat merkittävimmät tapahtumat ja viimeaikainen kehitys

Liite IV – EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän aikataulu

Liite V – Kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat: jäsenvaltioiden investointitarpeiden arviot ja esittelyt

Liite VI – Komission uusi kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategia

Lyhenteet

Sanasto

Komission ja Euroopan investointipankin vastaukset

Tarkastuksen eteneminen

Tarkastustiimi

Tiivistelmä

I Euroopan unioni (EU) ja sen jäsenvaltiot allekirjoittivat vuonna 2015 Pariisin sopimuksen, jolla pyritään vahvistamaan ilmastomuutoksen uhkaan liittyviä maailmanlaajuisia toimia. Yksi sopimuksen tavoitteista on sovittaa rahoitusvirrat johdonmukaisesti yhteen sellaisen kehityksen kanssa, jossa kasvihuonekaasupäästöjä syntyy vähän ja jossa toimitaan ilmastokestävasti. Yleisesti ollaan yhtä mieltä siitä, että siirtyminen nettonollapäästöiseen talouteen edellyttää merkittäviä julkisia ja yksityisiä investointeja.

II Vuonna 2018 komissio laati kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman. Se sisältää toimenpiteitä, joilla pyritään ohjaamaan yksityistä rahoitusta kestäviin investointeihin, hallitsemaan ilmastomuutokseen liittyviä rahoitusriskejä ja edistämään yritysten kestävämpää hallinnointia yksityisellä sektorilla. Samaan aikaan komissio ja Euroopan investointipankki (EIP) tarjosivat edelleen julkista rahoitustukea kestäviin ja varsinkin ilmastotoimia koskeviin investointeihin.

III Tilintarkastustuomioistuin tutki, onko komissio toteuttanut oikeita toimia ohjataksaan rahoitusta kestäviin investointeihin. Tarkastuksessa selvitettiin erityisesti, oliko vuoden 2018 toimintasuunnitelmalla puututtu keskeisiin kestävästä rahoitusta koskeviin ongelmiin ja oliko toimintasuunnitelma toteutettu ajallaan. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin arvioi, noudatetaanko EU:n rahoitustuen myöntämisessä johdonmukaisia kestävyyskriteerejä ja edistetäänkö tuella kestäviä investointeja.

IV Kertomusta voidaan hyödyntää, kun kestävästä talouteen siirtymisen rahoitusstrategiaa vuodelta 2021 pannaan täytäntöön. Kyseinen strategia rakentuu toimenpiteille, jotka on käynnistetty vuoden 2018 toimintasuunnitelmassa. Strategialla nämä toimenpiteet myös saatetaan päätökseen.

V Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätös on, että EU:n on toimittava entistä johdonmukaisemmin ohjataksaan yksityistä ja julkista rahoitusta kestäviin investointeihin. Vaikka komissio keskittyi toimissaan lisäämään markkinoiden läpinäkyvyyttä, komissio ei ole näiden toimien yhteydessä toteuttanut toimenpiteitä, joilla olisi vaikutettu kestävästä kehityksen vastaisen taloudellisen toiminnan kustannuksiin. Lisäksi komission olisi sovellettava johdonmukaisia kriteerejä sellaisten investointien kestävyysmäärittämisessä, joita se tukee talousarviostaan. Sen olisi myös nykyistä paremmin kohdennettava toimensa, joilla se pyrkii luomaan kestäviä sijoitusmahdollisuuksia.

VI Tilintarkastustuomioistuin totesi erityisten sääntelytoimenpiteiden osalta, että suunnitelluissa toimissa keskityttiin oikeutetusti siihen, miten läpinäkyvyyttä voidaan lisätä – sekä sen osalta, mitkä investoinnit ovat kestäviä, että sen osalta, miten rahoitusala ja yritykset raportoivat kestävydestä. Monet toimet viivästyivät, ja se, että niitä voidaan alkaa soveltaa, edellyttää lisätyötä. Erityisesti kestävä toiminnan yhteisen luokitusjärjestelmän (EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä) loppuun saattaminen on kestänyt suunniteltua kauemmin. Järjestelmän pohjalta annetaan merkinnät rahoitustuotteille ja vakioidaan yritysten kestävyystietoja. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että nämä toimenpiteet eivät voi vaikuttaa täydellä tehollaan, ellei niihin liitetä riittäviä toimenpiteitä, joissa otetaan huomioon kestävä kehityksen vastaisesta toiminnasta aiheutuvat ympäristö- ja sosiaaliset kustannukset.

VII EU:n rahoitustuesta tilintarkastustuomioistuin totesi, että Euroopan investointipankilla on tärkeä asema kestävien investointien tukemisessa ja EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän soveltamisessa. Tilintarkastustuomioistuimen analyysi, joka koski Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR) myönnettyä rahoitustukea, osoitti kuitenkin, että vaikka tuen tarve Keski- ja Itä-Euroopassa oli huomattava, rahaston tuki kyseisen alueen ilmastotoimille oli vähäisempää kuin muiden alueiden ilmastotoimille. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että ilmastomuutokseen sopeutumista koskeville hankkeille myönnettiin vain vähän rahoitustukea, vaikka tällaisten hankkeiden on vaikea saada yksityistä rahoitusta. Tilintarkastustuomioistuin katsoo myös, ettei EU ole tukenut kestävien hankkeiden jatkumon kehittämistä riittävän ennakoivasti eikä hyödyntänyt kaikkia mahdollisuuksia, joita kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat antaisivat kestävien sijoitusmahdollisuuksien määrittämiseen.

VIII Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, että *ei merkittävää haittaa* -periaatteen soveltamista ei vaadita johdonmukaisesti ja sitovasti kaikilta toiminnoilta, jotka saavat EU:n rahoitusta. EU:n rahoitusohjelmissa ei InvestEU-ohjelmaa lukuun ottamatta myöskään vaadita, että yksittäisiä investointeja olisi arvioitava sellaisten sosiaalisten ja ympäristöstandardien perusteella, jotka vastaavat EIP:n käyttämiä. Tämä tarkoittaa sitä, että joissakin EU:n ohjelmissa voidaan käyttää ympäristö- ja sosiaalisen kestävyuden määrittämisessä standardeja, jotka eivät ole riittävän tiukkoja. Lisäksi samoja toimintoja koskevat standardit voivat eri ohjelmissa poiketa toisistaan. Monet kriteerit, joita käytetään, kun arvioidaan ja seurataan, miten EU:n talousarvio myötävaikuttaa ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, ovat myös vähemmän tiukkoja ja tieteeseen perustuvia kuin EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää varten laaditut kriteerit.

IX Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio

- o saattaa toimintasuunnitelman toimenpiteet päätökseen ja selventää vaatimusten noudattamiseen ja tarkastustoimiin liittyviä järjestelyjä
- o edistää kestävästä rahoitusta nykyistä tehokkaammin hinnoittelemalla kasvihuonekaasupäästöt
- o raportoi niistä InvestEU-ohjelman tuloksista, jotka liittyvät ilmastoon ja ympäristöön
- o tekee enemmän luodakseen kestävien hankkeiden jatkumon
- o soveltaa *ei merkittävää haittaa* -periaatetta ja EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä johdonmukaisesti koko EU:n talousarvioon
- o seuraa toimintasuunnitelman ja mahdollisten tulevien strategioiden tuloksia ja raportoi niistä.

Johdanto

01 Euroopan unioni (EU) ja sen jäsenvaltiot allekirjoittivat vuonna 2015 Pariisin sopimuksen, jolla pyritään vahvistamaan ilmastomuutoksen uhkaan liittyviä maailmanlaajuisia toimia. Yksi sopimuksen tavoitteista on sovittaa rahoitusvirrat johdonmukaisesti yhteen sellaisen kehityksen kanssa, jossa kasvihuonekaasupäästöjä syntyy vähän ja jossa toimitaan ilmastokestävästi¹. Lisäksi Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet panemaan täytäntöön Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n². Ympäristönsuojelua ja kestävä kehitystä koskevat tavoitteet sisältyvät EU:n perussopimukseen, ja EU on sitoutunut tukemaan kansainvälisiä ilmastomuutoksen torjuntatoimia.

02 Ilmastomuutoksen on tunnustettu olevan riski rahoitusjärjestelmän vakaudelle³ ja koko taloudelle. Ilmastomuutoksen vaikutuksissa on kyse paitsi niistä taloudellisista vaikutuksista, jotka johtuvat äärimmäisten sääolosuhteiden lisääntymisestä ja merenpinnan noususta ("fyysiset riskit"), myös siitä riskistä, että investoinnit menettävät arvoaan, koska ilmastomuutoksen torjuntaan liittyvät toimintapolitiikat, teknologiat ja oikeudelliset kehykset muuttuvat ("siirtymäriski"). Euroopan keskuspankin (EKP) toteuttama koko talouden kattava ilmastostressitesti osoittaa, että yrityksiin ja pankkeihin kohdistuvat ilmastoriskien vaikutukset voisivat jopa aiheuttaa taantuman tai rahoitusmarkkinoiden romahduksen⁴.

03 Haasteena on, miten järjestää ja rahoittaa sosiaalisesti oikeudenmukainen ja ympäristön kannalta kestävä siirtyminen ilmastoneutraaliin ja ilmastokestävään talouteen. Yleisesti ollaan yhtä mieltä siitä, että tämä siirtymä edellyttää merkittäviä julkisia ja yksityisiä investointeja. On hankittava rahoitusta investointeihin, jotka tarvitaan ilmastoneutraalin talouden saavuttamiseen. Lisäksi on lujitettava rahoitusvakautta siten, että ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät eli ns. ESG-tekijät (*Environmental, Social and Governance considerations*) otetaan osaksi liiketoiminta- ja investointipäätösten tekoa. Näissä toimissa on kyse ns. kestävästä rahoituksesta.

¹ Yhdistyneet kansakunnat, [Pariisin sopimus](#), 2015.

² Euroopan komissio, [Kestävää kehitystä koskeva EU:n lähestymistapa](#).

³ EKP, [Financial Stability Review](#), toukokuu 2019; finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän (FSB) raportti [The Implications of Climate Change for Financial Stability](#).

⁴ EKP, [Shining a light on climate risks: the ECB's economy-wide climate stress test](#), 2021.

04 Komissio ei ole vielä arvioinut, kuinka suuret kokonaisinvestoinnit tarvitaan siihen, että vuoteen 2050 mennessä voidaan siirtyä ilmastoneutraaliin ja ilmastomuutoksen kestävään talouteen tavalla, joka on sosiaalisesti oikeudenmukainen ja ympäristön kannalta kestävä. Investointien olisi katettava sekä ilmastomuutoksen hillintä että ilmastomuutokseen sopeutuminen eli ilmastokestävyys. Komissio arvioi vuonna 2020, että jos halutaan saavuttaa kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite, joka on 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, pelkästään energiajärjestelmään tehtävien vuotuisten lisäinvestointien on oltava noin 350 miljardia euroa⁵. Komissio arvioi myös, että vuoteen 2030 asti ympäristön kannalta kestävien investointien vaje on yhteensä 100–150 miljardia euroa vuodessa. Lisäksi sosiaalisia investointeja olisi tuohon ajankohtaan asti tehtävä 142 miljardia euroa vuodessa⁶. Asiantuntijat ovat arvioineet, että nollanettopäästöjen saavuttaminen EU27:ssä vuoteen 2050 mennessä edellyttäisi noin yhden biljoonan euron vuotuisia kokonaispääomamenoja kaudella 2021–2050⁷. Tämä arvio käsittää puhtaat teknologiat sekä tekniikat energia-alalla, liikenteessä, rakennustoiminnassa, teollisuudessa, maataloudessa ja energiansiirtoinfrastruktuurissa.

05 Komissio perusti vuonna 2016 kestävästä rahoituksesta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä oli antaa neuvoja kestävästä rahoituksen strategian kehittämisestä⁸. Asiantuntijaryhmään kuului kansalaisyhteiskunnan, rahoitusalan ja tiedeyhteisön johtavia asiantuntijoita sekä tarkkailijoita eurooppalaisista ja kansainvälisistä elimistä⁹. Kuten korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraportissa¹⁰ ja muiden asiantuntijoiden raporteissa¹¹ todetaan, vaadittavan kestävien investointien tason saavuttamiseksi tarvitaan julkisen vallan toimia, joilla olisi puututtava ainakin seuraaviin ongelmiin:

⁵ Euroopan komissio, [Unionin tila: Kysymyksiä ja vastauksia vuoteen 2030 ulottuvasta ilmastotavoitesuunnitelmasta](#), 2020.

⁶ Euroopan komissio, [Kestävä Eurooppa -investointiohjelma](#), Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma, 2020, sivulla 1 oleva alaviite.

⁷ McKinsey & Company, [How the European Union could achieve net-zero emissions at net-zero cost](#), 2020.

⁸ Euroopan komissio, [Komission asiantuntijaryhmien ja muiden vastaavanlaisten elinten rekisteri](#).

⁹ Euroopan komissio, [Kestävää rahoitusta käsittelevä korkean tason asiantuntijaryhmä](#).

¹⁰ [Kestävää rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraportti](#), 2018.

¹¹ EIP ja Bruegel, [Investment and growth in the time of climate change](#), 2012.

- **Markkinoilla ei oteta huomioon taloudellisen toiminnan sosiaalisia ja ympäristökustannuksia täysimääräisesti:** Markkinoilla ei hinnoitella riittävästi kasvihuonekaasupäästöjen kielteisiä sivuvaikutuksia¹² eikä kestävän kehityksen vastaisen taloudellisen toiminnan muita kielteisiä ympäristö- ja sosiaalisia vaikutuksia¹³. Monilla yrityksillä sekä julkisilla ja yksityisillä sijoittajilla onkin vain vähäinen taloudellinen kannustin sisällyttää ESG-tekijät päätöksentekoonsa. Kuten korkean tason asiantuntijaryhmä totesi, rahoitusjärjestelmän toimilla ei voida korvata voimakasta hiilen hintasignaalia¹⁴.
- **Kestävästä toiminnasta annettavien tietojen ja läpinäkyvyyden riittämättömyys:** Kestävyyteen liittyviä tietoja annetaan yksityisellä ja julkisella sektorilla vain rajallisesti, minkä seurauksena sijoittajien ja sijoituskohteiden tiedot investointien kestävyys tasosta voivat poiketa toisistaan (epäsymmetrinen informaatio). Yhdenmukaistamattomia vihreitä määritelmiä ja kriteerejä voidaan tulkita eri tavoin ja ”viherpestä”. Kiinnostus kestäviä investointeja kohtaan on kasvamassa, mutta sijoittajilla ei ole luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja, joita tietoon perustuvien päätösten tekemiseen tarvittaisiin¹⁵.
- **Joihinkin kestäviin investointeihin liittyy mahdollisesti tavallista suurempia riskejä ja rahoituskustannuksia:** Oikeudellisen, poliittisen ja teknologisen ympäristön muutokset voivat lisätä kestäviin investointeihin liittyviä riskejä. Kestävyyttä koskevien standardien arvioinnista ja noudattamisesta voi lisäksi aiheutua kestäväälle toiminnalle tavallista korkeampia rahoituskustannuksia¹⁶. Kestävät hankkeet tarvitsevat tietyissä tapauksissa julkista tukea ollakseen taloudellisesti elinkelpoisia ja kannattavia¹⁷. Ilmastomuutokseen sopeutumista koskevat hankkeet esimerkiksi edellyttävät usein suuria määriä rahoitusta

¹² Kestävää rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraportti, 2018, s. 11, 88 ja 89.

¹³ OECD, Sustainable and Resilient Finance: Making sense of the environmental pillar in ESG investing, 2020.

¹⁴ Kestävää rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraportti, 2018, s. 11.

¹⁵ Euroopan komissio, Vaikutustenarviointi, joka liittyy ehdotukseen yritysten kestävyysraportointia koskevaksi direktiiviksi, 2021.

¹⁶ Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF), Global Financial Stability Report, lokakuu 2019, Chapter 6 – Sustainable Finance, 2019.

¹⁷ Kestävää rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraportti, 2018, s. 9.

etukäteen. Tällaisista hankkeista ei saada vakaata tulovirtaa, ja niistä saadaan hankkeen ulkopuolella sellaisia muita kuin taloudellisia hyötyjä, joiden taloudellista arvoa on vaikea arvioida.

- **Epäselvyys kestävien investointien tarpeista sekä olemassa olevista, sijoituskohteiksi soveltuvista hankkeista:** Kestäviä sijoituskohteita etsivillä sijoittajilla ei joillakin aloilla ja alueilla ole tietoja kestävien investointien tarpeesta ja olemassa olevista, sijoituskohteiksi soveltuvista hankkeista. Joissakin tapauksissa tällaisten hankkeiden puute johtuu yksityisten hanketoteuttajien ja viranomaisten riittämättömistä valmiuksista tai puutteellisesta osaamisesta. Tämä on ongelma erityisesti kestävien infrastruktuurihankkeiden osalta. Ne ovat monimutkaisia suunnitella, rahoittaa ja toteuttaa mutta välttämättömiä, jos halutaan siirtyä kohti vähähiilistä ja ilmastokestävää taloutta¹⁸.

06 EU on todennut, että julkisen vallan toimet ovat välttämättömiä näihin ongelmiin puuttumiseksi. EU on todennut erityisesti, että tarvitaan johdonmukainen strategia, joka käsittää sekä rahoitusmarkkinoiden sääntelytoimenpiteitä että kestäville investoinneille myönnettävää rahoitustukea. Sijoittajiin, yrityksiin ja muihin rahoitusmarkkinoiden toimijoihin kohdistuvat EU:n sääntelytoimenpiteet auttavat ohjaamaan yksityistä rahoitusta kestäviin investointeihin.

07 Korkean tason asiantuntijaryhmän laatimat suositukset olivat perustana kestävä kasvun rahoitusta koskevalle toimintasuunnitelmalle, jonka komissio julkaisi vuonna 2018 (*Financing Sustainable Growth*)¹⁹. Toimintasuunnitelma käsittää kymmenen tointa (ks. [kaavio 1](#)).

¹⁸ Ks. [edellinen viite](#), s. 35.

¹⁹ Euroopan komissio, [Kestävä kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma](#), 2018.

Kaavio 1 – Toimintasuunnitelman kymmenen tointa

Toimi 1: EU:n luokitusjärjestelmä – luodaan yhteinen järjestelmä taloudellisen toiminnan ja investointien kestävyysluokittelua varten.

Toimi 2: Standardit ja merkinnät – otetaan käyttöön EU:n laajuiset kestäviä rahoitustuotteita koskevat standardit ja merkinnät, joiden avulla sijoittajat pystyvät tunnistamaan kestäviä investointeja.

Toimi 3: Investointituki – käytetään EU:n varoja yksityisten kestävien investointien tukemiseen erityisesti InvestEU-ohjelman kautta.

Toimi 4: Sijoitusneuvonta – otetaan käyttöön vaatimuksia, joiden mukaan rahoitustuotteita myyvien tahojen on annettava sijoittajille rahoitustuotteiden kestävyttä koskevaa neuvontaa.

Toimi 5: Kestävyyden vertailuarvot – laaditaan vertailuarvoja, joiden avulla sijoittajat voivat arvioida kestäviin investointeihin liittyvien rahoitustuotteiden tuloksellisuutta.

Toimi 6: Luottoluokitukset – kannustetaan luottoluokituslaitoksia ja markkinatutkimusten tarjoajia sisällyttämään kestävyysnäkökohdat aiempaa paremmin tietoihin, joita ne antavat sijoittajille.

Toimi 7: Sijoittajien velvollisuudet – kannustetaan yhteisösijoittajia ottamaan kestävyys huomioon sijoituspäätöksissään ja antamaan asiasta tietoa yritys- ja kotitalousasiakkailleen.

Toimi 8: Vakavaraisuusvaatimukset – selvitetään, miten kestävyysnäkökohdat voidaan sisällyttää vakavaraisuusvaatimuksiin, joissa edellytetään, että pankit ja vakuutusyhtiöt pitävät yllä turvallisten varojen reserviä.

Toimi 9: Kestävyystietojen antaminen – parannetaan yritysraportointia lähinnä ilmastoon liittyvien kestävyysasioiden osalta.

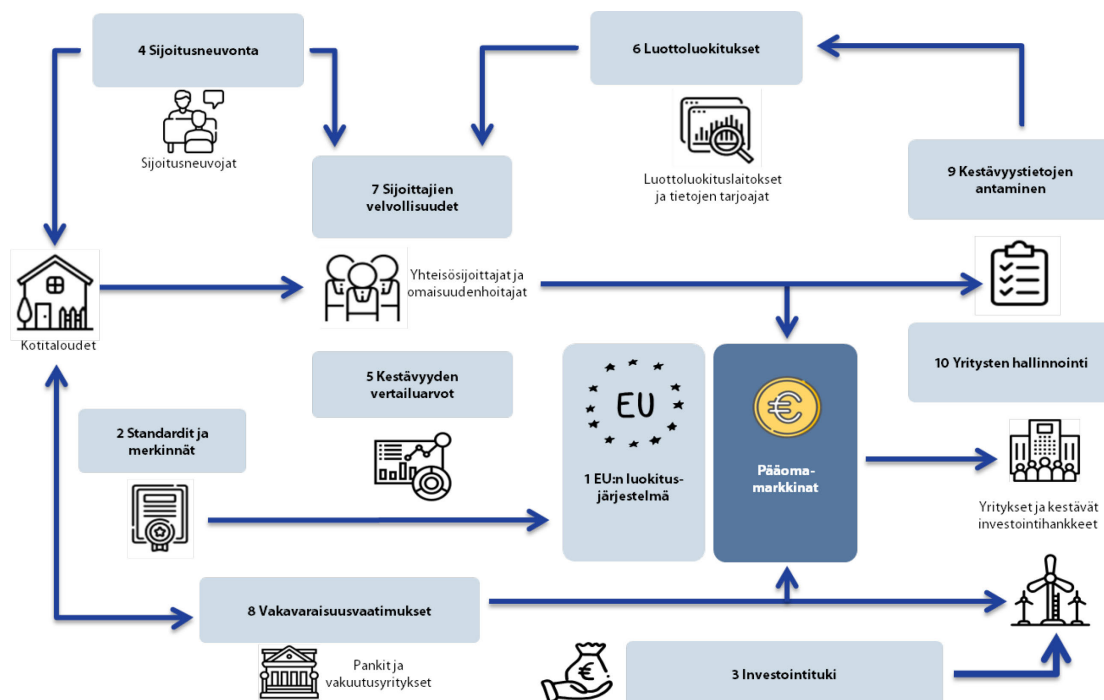

Toimi 10: Yritysten hallinnointi – vahvistetaan yritysten hallinnointia ja kannustetaan rahoitusalan toimijoita tällöin tarkastelemaan asioita pidemmällä aikavälillä ja niin, että kestävyys otetaan huomioon.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Euroopan komission tietojen perusteella.

08 Kaaviossa 2 kuvataan kestävään rahoitukseen osallistuvia keskeisiä sidosryhmiä sekä toimintasuunnitelmassa ehdotettujen eri toimien mutkikkuutta ja yhteyksiä toisiinsa.

Kaavio 2 – Sidosryhmät ja toimintasuunnitelman toimet

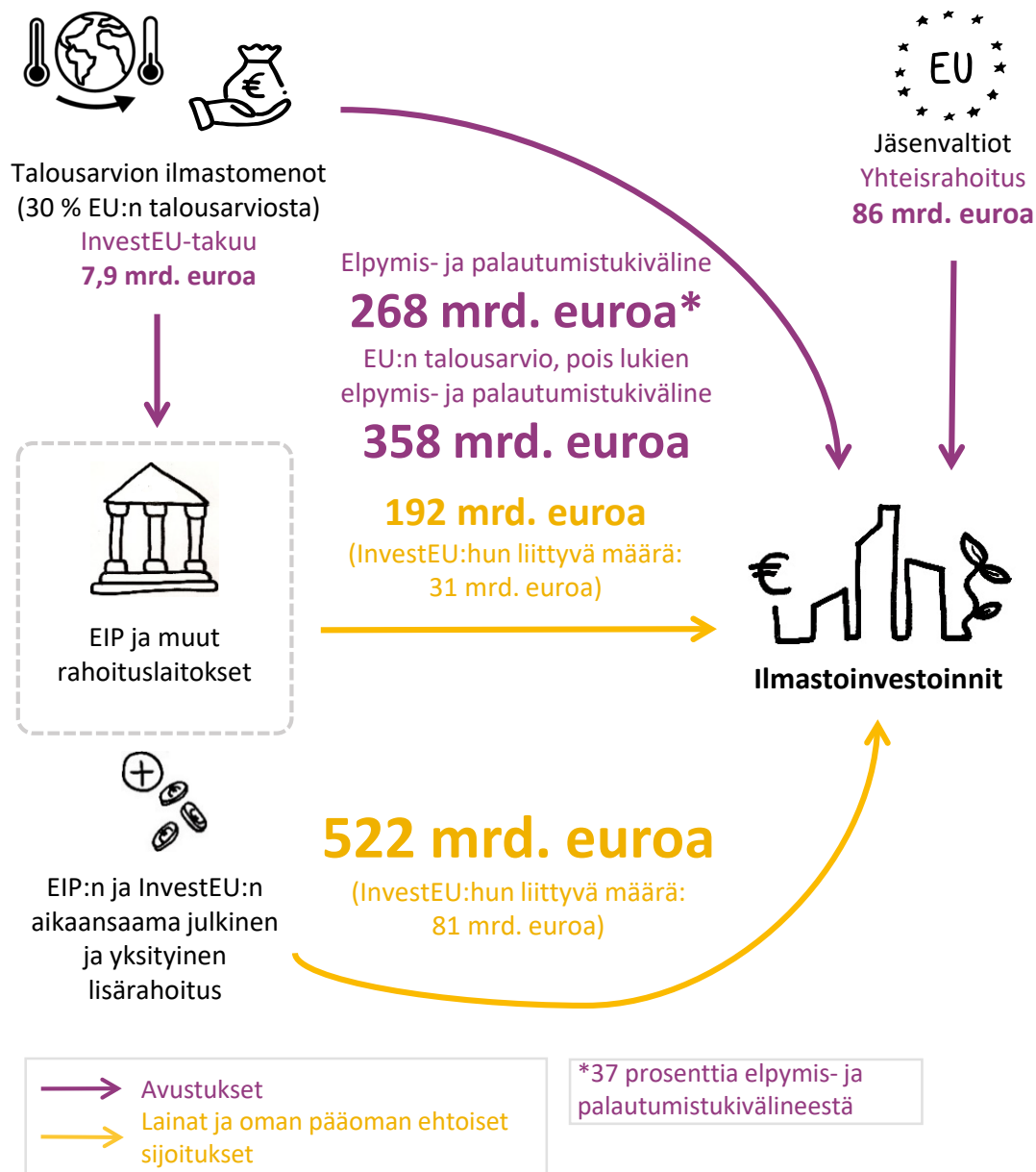

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Euroopan komission tietojen perusteella.

09 EU aikoo vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehityksessä tukea julkisia ja yksityisiä investointeja siten, että se osoittaa vähintään 30 prosenttia EU:n talousarviosta ilmastotoimiin. EU:n talousarvion osuus on arviolta noin 358 miljardia euroa ja käsittää 7,9 miljardin euron talousarviotakuun, joka liittyy InvestEU-ohjelmaan. Lisäksi jäsenvaltioiden on osoitettava ilmastotoimien tukemiseen vähintään 37 prosenttia varoista, jotka ne saavat elpymis- ja palautumistukivälineestä. Tämä määrä on arviolta noin 268 miljardia euroa. EIP aikoo samanaikaisesti tarjota noin 192 miljardin euron rahoituksen ilmastotoimiin ja ympäristökestävyyteen, mikä perustuu siihen ajatukseen, että EIP:n rahoituksen kokonaisvolyymi pidetään ennallaan. InvestEU-ohjelma ja EIP aikovat myös tukea ilmastotoimiin kohdistuvia lisäinvestointeja, joita muut yksityiset ja julkiset sijoittajat tulevat tekemään noin 522 miljardin euron edestä. Kaiken kaikkiaan EU:n rahoitustuen avulla voitaisiin saada kaudella 2021–2027 käyttöön yli 200 miljardia euroa vuodessa niistä noin yhdestä biljoonasta eurosta, jotka tullaan vuosittain tarvitsemaan (ks. kohta 04).

Kaaviossa 3 annetaan yleiskuva EU:n ja EIP:n suunnitelmista, jotka koskevat ilmastotoimiin ja ympäristökestävyyteen liittyviä investointeja kaudella 2021–2027.

Kaavio 3 – Ilmastotoimia koskeva EU:n tuki kaudella 2021–2027, suunniteltu määrä

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehiksen ja EIP:n laatiman ilmastopankkia koskevan etenemissuunnitelman perusteella.

Tarkastuksen laajuus ja tarkastustapa

10 Tilintarkastustuomioistuimen tavoitteena oli arvioida, oliko komissio toteuttanut oikeita toimia ohjatakseen rahoitusta kestäviin investointeihin. Tätä varten arvioitiin seuraavia kysymyksiä:

- a) Onko toimintasuunnitelman toimilla puututtu edellä mainittuihin keskeisiin ongelmiin (kohta **05**) eli siihen, että
 - i) markkinoilla jätetään huomiotta sellaiset ympäristö- ja sosiaaliset kustannukset, jotka aiheutuvat kestävästä kehityksen vastaisesta toiminnasta
 - ii) läpinäkyvyys sen suhteen, mikä on kestävää, puuttuu
 - iii) joidenkin kestävien investointien riskit ja rahoituskustannukset ovat tavallista suurempia
 - iv) on epäselvää, mitkä ovat kestävien investointien tarpeet ja mitä sijoituskohteiksi soveltuvia hankkeita on olemassa?
- b) Onko toimintasuunnitelma pantu täytäntöön suunnitelmien mukaisesti?

Lisäksi tilintarkastustuomioistuin arvioi, sovelletaanko EU:n rahoitustuen myöntämisessä johdonmukaisia kestävyyskriteerejä ja edistetäänkö tuella kestäviä investointeja.

11 Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että toimintasuunnitelman toimenpiteiden luonteen, tyyppin ja ajoituksen vuoksi on liian varhaista arvioida, kuinka vaikuttavasti toimenpiteillä on pystytty ohjaamaan yksityistä ja julkista rahoitusta kestäviin investointeihin.

12 Tässä tarkastuskertomuksessa luodaan kattava yleiskatsaus EU:n toimiin, jotka koskevat kestävää rahoitusta. Kertomuksessa painotetaan haasteita, joihin komission on vastattava, ja riskejä, jotka sen on hallittava, jotta kestävä rahoituksen strategia onnistuu. Tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen on tarkoitus olla merkityksellinen niiden toimien kannalta, joilla kestävä talouteen siirtymisen rahoitusstrategiaa vuodelta 2021 pannaan täytäntöön²⁰. Kuten strategiaa koskevassa tiedonannossa todetaan, vuoden 2018 toimintasuunnitelman toimenpiteet muodostivat ensimmäiset rakenneosat EU:n kestävä rahoituksen kehityksessä. Vuoden 2021 strategiassa nuo

²⁰ Euroopan komissio, [Kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategia](#), 2021.

rakenneosat viimeistellään ja vakiinnutetaan. *Liitteessä VI* yksilöidään ne uuden strategian toimet, joiden kannalta tilintarkastustuomioistuimen suositukset ovat relevantteja.

13 Tarkastus perustui siihen, että tilintarkastustuomioistuin

- tutki sellaisia komission ehdotuksia, suuntaviivoja ja kertomuksia, jotka koskivat kestäväää rahoitusta ja erityisesti EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää, kestävien rahoitustuotteiden merkintöjä ja kestävyystietojen antamista
- analysoi aiheeseen liittyviä säännöksiä sellaisissa voimassa olevissa EU-säädöksissä sekä annetuissa lainsäädäntöehdotuksissa, jotka liittyivät toimintasuunnitelmaan sekä EU:n talousarvion keskeisiin meno-ohjelmiin kausilla 2014–2020 ja 2021–2027 (kyseisiä ohjelmia olivat Euroopan aluekehitysrahasto, koheesiorahasto, oikeudenmukaisen siirtymän rahasto, Verkkojen Eurooppa -väline, ESIR/InvestEU ja elpymis- ja palautumistukiväline)
- tutki kestäväää rahoitukseen liittyviä julkaisuja, joita tutkijat, ajatushautomot ja kansainväliset järjestöt sekä relevantit EU:n elimet ja toimielimet olivat laatineet
- analysoi ESIR-investointien salkkua ja tutki, miten EIP soveltaa ympäristö- ja sosiaalisia standardeja; selvityksen perustana oli satunnaisotos, johon kuului 12 ilmastotoimia edistävää tointa
- haastatteli komission ja EIP:n henkilöstöä
- otti huomioon kirjalliset ja suulliset kommentit tilintarkastustuomioistuimen käyttämiltä ulkopuolisilta asiantuntijoilta, jotka olivat analysoineet tarkastusympäristöä ja antaneet palautetta tilintarkastustuomioistuimen huomautusten ja johtopäätösten luonnoksista.

14 Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus ei kattanut toimia, joilla Euroopan keskuspankki tai kansalliset viranomaiset pyrkivät edistämään kestäväää rahoitusta. Covid-19-pandemiaan liittyvien rajoitusten vuoksi tilintarkastustuomioistuin ei voinut tehdä tarkastuskäyntejä paikalla kansallisten viranomaisten ja ESIR-rahastosta tuettujen investointihankkeiden luokse.

Huomautukset

Kestävää rahoitusta koskevat EU:n toimet olivat tarpeellisia, mutta niillä ei puututtu kaikkiin keskeisiin kysymyksiin

15 Kertomuksen tässä osiossa tutkitaan, puututaanko niillä EU:n toimilla, jotka luetaan komission toimintasuunnitelmassa, kohdassa **05** esitettyihin ongelmiin, erityisesti läpinäkyvyyden puutteeseen kestävyyskysymyksissä sekä kielteisiin ulkoisvaikutuksiin. Lisäksi analysoidaan toimintasuunnitelman eri toimenpiteiden täytäntöönpanossa saavutettua edistystä ja tuodaan esiin asiaan liittyviä riskejä.

Suunnitelluissa toimissa keskityttiin oikeutetusti läpinäkyvyyden lisäämiseen sen suhteen, mikä on kestävä

16 Tilintarkastustuomioistuimen havaintojen mukaan toimintasuunnitelman kymmenestä toimesta seitsemällä²¹ pyrittiin ohjaamaan rahoitusta kestäviin investointeihin siten, että lisättiin läpinäkyvyyttä taloudellisen toiminnan ja rahoitustuotteiden kestävyys suhteen. Komissio pyrki edistämään tätä tavoitetta ottamalla käyttöön yhteisen luokitusjärjestelmän kestäväälle toiminnalle eli EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän (toimi 1). Kestävyysluokituksen laatimista varten asetettiin tekninen asiantuntijaryhmä, jonka työhön järjestelmä perustuu. EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä muodostaa perustan muille toimenpiteille, jotka edellyttävät selkeää määritelmää siitä, mikä on kestävä.

17 Jotta sijoittajien olisi helpompi tunnistaa kestävät sijoitusmahdollisuudet, komissio ehdotti, että otettaisiin käyttöön seuraavat toimenpiteet: kestävien rahoitustuotteiden EU:n laajuiset standardit ja merkinnät (toimi 2); vaatimukset, joiden mukaan sijoittajille on annettava rahoitustuotteiden kestävyttä koskevaa neuvontaa (toimi 4); ja vertailuarvot, joiden avulla sijoittajat voivat arvioida kestävien investointien taloudellista tuloksellisuutta (toimi 5).

18 Lisäksi komissio ehdotti, että luokituslaitokset ja markkinatutkimusten tarjoajat sisällyttäisivät kestävyysnäkökohdat sijoittajille antamiinsa tietoihin aiempaa paremmin (toimi 6) ja että rahoitustuotteiden tarjoajat ja rahoitusneuvojat antaisivat asiakkailleen tietoa sijoituspäätöksiin liittyvistä kestävyttä koskevista riskeistä

²¹ Toimet 1, 2, 4, 5, 6, 7 ja 9.

(toimi 7). Toimintasuunnitelmassa pyrittiin parantamaan yritysten raportointia lähinnä ilmastoon liittyvien kestävyyskysymysten osalta (toimi 9).

19 Toimintasuunnitelman mukaan oli paitsi lisättävä läpinäkyvyyttä myös selvitettävä, miten kestävyysnäkökohdat voitaisiin parhaiten sisällyttää pankkien ja vakuutusyritysten vakavaraisuusvaatimuksiin (toimi 8). Lisäksi oli edistettävä kestävyyttä ja yritysten pitkäjänteistä hallinnointia (toimi 10).

20 Komissio suunnitteli myös, että kestäviä investointeja lisättäisiin soveltamalla kestävä rahoituksen kehystä ja välineitä EU:n rahastoissa, erityisesti ESIR-rahastossa ja InvestEU-ohjelmassa (toimi 3). Tämä oli ainoa toimi, jolla pyrittiin vähentämään kestäviin investointeihin liittyviä riskejä ja kustannuksia ja edistämään kestävien hankkeiden kehittämistä. ESIR-rahastoa ja InvestEU-ohjelmaa käsitellään kohdissa **54–73**.

21 Kaiken kaikkiaan tilintarkastustuomioistuin totesi, että toimintasuunnitelmassa otettiin tarkkaan huomioon korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraporttiin sisältyneet suositukset (kohta **07** ja **liite I**). Komissio katsoi oikeutetusti, että EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän laatiminen (toimi 1) oli toimista tärkein ja kiireellinen.

Toimenpiteet, joilla pyrittiin ottamaan huomioon kestävä kehityksen vastaisen toiminnan ympäristö- ja sosiaaliset kustannukset, olivat riittämättömiä

22 Tilintarkastustuomioistuin totesi, ettei toimintasuunnitelmaan sisältynyt erityistä tointia, joka olisi liittynyt kestävä kehityksen vastaisesta toiminnasta aiheutuviin ympäristö- ja sosiaalisiin kustannuksiin (ks. kohta **05**). Toimintasuunnitelmassa ei myöskään viitattu tähän taustalla vaikuttavaan kysymykseen, vaikka korkean tason asiantuntijaryhmä piti loppuraportissaan asiaa tärkeänä. Komissio valmistelee parhaillaan useita toimenpiteitä, joilla kasvihuonekaasupäästöjen ja muiden ympäristöhaittojen (kuten ilman saastumisen, melun tai luonnonpääoman häviämisen) ympäristökustannukset voitaisiin ottaa aiempaa paremmin huomioon. Tämä saattaa auttaa ohjaamaan rahoitusta kestäviin investointeihin. Tietoa joistakin näistä toimista on seuraavissa kohdissa.

23 Kuten tilintarkastustuomioistuimen aiemmassa kertomuksessa on todettu, hiilen hinnan on oltavan riittävän korkea, jotta siitä muodostuisi kunnollinen kannustin

ilmastotoimien tavoitteiden saavuttamiseksi²². Komissio aloitti vuonna 2020 EU:n päästökauppajärjestelmän uudistustyön, jonka tavoitteena oli kasvihuonekaasupäästöjen pienentäminen 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja nollanettopäästöjen saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä²³. EU:n päästökauppajärjestelmä toimii siten, että raskaan teollisuuden, sähkön- ja lämmöntuotannon sekä kaupallisen ilmailun alalla toimivien yritysten on hankittava päästöoikeuksia kattaakseen liialliset hiilipäästönsä²⁴. Hiilen hinta määräytyy päästöoikeuksien kysynnän ja tarjonnan mukaan. Jotkut asiantuntijat ovat ehdottaneet hintahaarukan tai ainakin kasvihuonekaasupäästöjen vähimmäishinnan käyttöönottoa, jotta päästöoikeuksien markkinahinta voitaisiin vakauttaa ja sitä vähitellen korottaa²⁵. Toiset asiantuntijat puolestaan väittävät, että nykyiset markkinoiden vakauteen tähtäävät toimenpiteet ovat olleet relevantteja tähän asti, mutta tulevaisuudessa niitä on tarkistettava²⁶.

24 EU:n päästökauppajärjestelmä kattaa tällä hetkellä vain noin 40 prosenttia Euroopan talousalueen kasvihuonekaasupäästöistä²⁷. Muut päästöt kuuluvat EU:n taakanjakoasetuksen²⁸ piiriin, ja jäsenvaltiot ovat tältä osin vastuussa päästöjen vähentämisestä muun muassa liikenteen ja rakennustoiminnan aloilla eli niillä kahdella alalla, joilla päästöt kasvavat²⁹. Tarkastuksen ajankohtana 14 jäsenvaltiota oli julkistanut tai pannut täytäntöön jonkinlaisen hiiliveron tai hiilen hinnoittelumekanismen. Katetuissa aloissa ja kasvihuonekaasupäästöille asetetussa hinnassa oli merkittäviä eroja³⁰. Euroopan keskuspankin mukaan missään näistä

²² Euroopan tilintarkastustuomioistuin, [EU:n päästökauppajärjestelmä: maksutta jaettavat päästöoikeudet on kohdennettava paremmin](#), 2020.

²³ Euroopan komissio, [Ilmastonmuutos – EU:n päästökauppajärjestelmän päivittäminen](#), 2020.

²⁴ [Direktiivi 2003/87/EY](#) kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta.

²⁵ CERRE, [The COVID-19 crisis: a crash test for EU Energy and Climate Policies](#), 2020.

²⁶ [ERCST\(2021\) – The Review of the Market Stability Reserve \(MSR\)](#), 2021.

²⁷ Kansainvälinen päästökauppafoorumi, [EU Emissions Trading System \(EU ETS\)](#), 2021.

²⁸ Asetus (EU) 2018/842 eli [taakanjakoasetus](#), 2018.

²⁹ Euroopan ympäristökeskus, [Trends and projections in Europe 2020](#), 2020.

³⁰ Taxfoundation.org, [Carbon Taxes in Europe](#), 2020.

järjestelmistä ei ollut mahdollista korottaa hiilen hintoja järjestelmällisesti niin, että kansalliset päästövähennystavoitteet saavutettaisiin³¹.

25 Koska muissa maissa ei ole vastaavaa hiilen hinnoittelujärjestelyä, vaarana on, tuotanto siirtyy EU:n ulkopuolelle maihin, joissa ilmastopolitiikat ovat vähemmän tiukkoja. Tämän ns. hiilivuodon seurauksena päästöt voivat kaiken kaikkiaan kasvaa sen sijaan että ne pienenisivät. Näiden kysymysten ratkaisemiseksi komissio ehdotti, että otettaisiin käyttöön hiilidioksidipäästöjen tullimekanismi³². Mekanismilla pyritäisiin varmistamaan, että tuontihinnat heijastavat paremmin tuontituotteiden hiilipitoisuutta. Komissio aikoo julkaista mekanismia koskevan ehdotuksen vuoden 2021 toisen neljänneksen aikana³³.

26 Myös hiili-intensiivisille tuotteille myönnettävät tuet hyödyttävät kestävän kehityksen vastaista toimintaa. Esimerkiksi jotkin jäsenvaltiot antavat yhä tukea fossiilisille polttoaineille ja käyttävät vuosittain keskimäärin 55 miljardia euroa öljyn-, kaasun- ja hiilentuotannon ja -kulutuksen tukemiseen³⁴. Komissio pyysi jäsenvaltioita esittämään kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa toimenpiteitä, joilla fossiilisten polttoaineiden tuet lakkautetaan asteittain. Komission mukaan³⁵ 13 jäsenvaltiota³⁶ ilmoitti aikovansa laatia suunnitelmia, joiden mukaisesti fossiilisten polttoaineiden tuet lakkautetaan vähitellen, mutta vain kuusi jäsenvaltiota (Espanja, Itävalta, Latvia, Liettua, Ranska ja Saksa) oli määrittänyt näille toimille aikataulun.

Monet toimenpiteet viivästyivät, ja niiden käyttövalmius edellyttää lisätyötä

27 Toimintasuunnitelman kymmenen tointa on jaettu 27 toimenpiteeksi, joilla kullakin on oma määräaikansa. Toimenpiteet oli määrä saattaa päätökseen viimeistään

³¹ EKP, [The implications of fiscal measures to address climate change](#), 2020.

³² Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ([COM\(2019\) 640 final](#)), kohta 2.1.1.

³³ Euroopan komissio, [komission työohjelma 2021](#).

³⁴ Euractiv, [EU countries have 'no concrete plans' to phase out fossil fuel subsidies: report](#), 2019.

³⁵ [COM\(2020\) 950 final, liite 2](#) asiakirjaan Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen (EU) 2018/1999 mukainen energiaunionin tilaa koskeva vuoden 2020 katsaus.

³⁶ Belgia, Bulgaria, Espanja, Italia, Itävalta, Kreikka, Latvia, Liettua, Portugali, Ranska, Saksa, Suomi ja Tanska.

vuoden 2019 loppuun mennessä (*liite II*). Komissio on raportoinut edistymisestä toimintasuunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa vasta heinäkuussa 2021.

28 Tilintarkastustuomioistuin tutki suunniteltujen toimenpiteiden luonnetta ja niiden täytäntöönpanon tilannetta 7. heinäkuuta 2021 asti. Tilintarkastustuomioistuimen tutkimuksesta kävi ilmi, että noin 18 kuukautta määräajan päättymisen jälkeen 21 toimenpidettä oli saatu päätökseen ja kuutta pantiin yhä täytäntöön (mukaan lukien kaksi toistuvaa toimenpidettä). Loppuun saaduista 21 toimenpiteestä 11:n täytäntöönpano oli viivästynyt verrattuna toimintasuunnitelmassa ilmoitettuihin määräaikoihin (*taulukko 1*).

Taulukko 1 – Toimintasuunnitelman toimenpiteiden täytäntöönpano heinäkuuhun 2021 mennessä

Toimi		Toimenpide	
Tavoite 1: Ohjataan pääomavirtoja kestäviin investointeihin			
1	Laaditaan EU:n luokitusjärjestelmä ympäristön kannalta kestävälle toiminnalle		1) Ehdotus asetukseksi luokitusjärjestelmästä
			2) EU:n luokitusjärjestelmän kriteerit ilmastonmuutosta hillitsevälle ja ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävälle toiminnalle
			3) EU:n luokitusjärjestelmän kriteerit muita ympäristötavoitteita edistävälle toiminnalle
2	Laaditaan standardit ja merkinnät vihreille rahoitustuotteille		4) Teknisen asiantuntijaryhmän raportti vihreitä joukkovelkakirjoja koskevasta standardista
			5) Delegoitu säädös vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskuesitteiden sisällöstä
			6) Arviointi EU-ympäristömerkin käytöstä rahoitustuotteissa
3	Edistetään investoimista kestäviin hankkeisiin		7) Kestävän investoinnin tukivälineiden tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisääminen
4	Sisällytetään kestävyys sijoitusneuvontaan		8) Delegoidut säädökset investointeja koskevista asiakkaiden kestävyysmieltymyksistä sijoitusyritysten ja vakuutus- ja tarjoavien yritysten osalta
			9) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) ohjeet sijoitusneuvojille ja salkunhoitajille
5	Kehitetään kestävyys vertailuarvoja		10) Delegoitu säädös vertailuarvomenetelmien ESG-tekijöistä
			11) Ilmastosiirtymää koskevan vertailuarvon ja Pariisin sopimuksen mukaisen vertailuarvon luominen
			12) Teknisen asiantuntijaryhmän raportti vertailuarvoista

Toimi		Toimenpide					
Tavoite 2: Sisällytetään kestävyys rahoitusalan riskinhallintaan							
6	Sisällytetään kestävyys aiempaa tehokkaammin luottoluokituksiin ja markkina-selvityksiin		13) Komission kertomus luottoluokituslaitoksiin liittyvien toimien edistymisestä				
			14) ESMAN arviointi luottoluokitusmarkkinoiden nykyisistä käytännöistä, ESMAN ohjeet luottoluokituslaitosten ESG-tietojen julkistamisvelvollisuudesta				
			15) Kestävyysluokitusta ja -tutkimusta koskeva selvitys				
7	Selkeytetään yhteisösijoittajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuuksia		16) Komission ehdotus asetukseksi kestävyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla				
8	Sisällytetään kestävyys vakavaraisuus-vaatimuksiin		17) Pankkien pääomavaatimusten analysointi ja mahdollinen kalibrointi				
			18) EIOPAn lausunto siitä, miten vakuutuksenantajat voivat edistää ilmastomuutokseen liittyvien riskien tunnistamista, mittaamista ja hallitsemista				
Tavoite 3: Suositetaan taloudellisessa ja rahoitustoiminnassa läpinäkyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä							
9	Vahvistetaan yritysten velvollisuuksia antaa kestävyystietoja		19) Komission päätelmät yritysraportointia koskevien sääntöjen nykytilasta (toimivuustarkastus)				
			20) Muita kuin taloudellisia tietoja koskevien ohjeiden tarkistus ilmastoon liittyvien tietojen osalta				
			21) Komission ehdotus asetukseksi, jossa yhteisösijoittajia ja omaisuudenhoitajia kehoitetaan esittämään tiedot siitä, millä tavoin ne huomioivat kestävyystekijät sijoituspäätöksissään				
			22) Eurooppalaisen yritysraportointiosaston perustaminen Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antavaan ryhmään (EFRAG)				
			23) Toistuva toimenpide: Komission EFRAGille esittämä pyyntö arvioida systemaattisesti kaikkien uusien IFRS-standardien vaikutuksia kestäviin investointeihin				
			24) Komission pyyntö EFRAGille siitä, että tämä selvittäisi, mitä vaihtoehtoisia menettelytapoja on arvostaa pitkän aikavälin sijoitussalkkuja käypään arvoonsa				
			25) Komission raportti IFRS 9 -standardin vaikutuksista pitkän aikavälin sijoituksiin				
10	Edistetään yritysten kestävämpää hallinnointia ja hillitään pääoma-markkinoiden lyhytjänteisyyttä		26) Kartoitus tavoista, joilla yritysten kestävää hallinnointia voidaan edistää				
			27) ESMAN, EPV:n ja EIOPAn raportti liiallisesta lyhyen aikavälin paineesta				
	Toteutettu ajallaan		Toteutettu viivästyneenä		Ei vielä toteutettu		Toistuva

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

29 Tilintarkastustuomioistuinin totesi, ettei komissio ollut määritellyt indikaattoreita seurataksien toimintasuunnitelman toimenpiteiden edistymistä ja raportoidakseen tuloksista. Indikaattoreiden asettaminen ja seuranta olisi ollut erityisen tärkeää, sillä toimintasuunnitelman onnistuminen on riippuvainen siitä, että toimenpiteet, jotka ovat vapaaehtoisia, toteutetaan (*liite II*). Ilman indikaattoreita ei ole mahdollista seurata edistystä eikä arvioida tuloksellisuutta minkään sellaisen EU:n strategian osalta, jolla pyritään ohjaamaan rahoitusta kestäviin investointeihin.

EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä on viivästynyt, ja avoimet kysymykset on ratkaistava ennen sen täysimääräistä käyttöönottoa

30 Ennen kuin komissio ehdotti EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää, jotkin jäsenvaltiot olivat pyrkineet vähentämään viherpesun riskiä kehittämällä omia luokitusjärjestelmiä. Tämä johti useiden erilaisten merkintöjen ja standardien käyttöön³⁷. EU:n ulkopuolella jotkin maat ovat valmistelleet omia kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmiä, toisinaan EU:n työn innoittamina³⁸. EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä luotiin järjestelmäksi, jolla luokitellaan taloudellisen toiminnan kestävyttä tieteellisen näytön perusteella. Järjestelmän ensisijaisia käyttäjiä ovat arvopapereiden ja joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijat, yhteisösjointajat, varainhoitajat ja muut sellaiset rahoitusmarkkinoiden toimijat, jotka tarjoavat rahoitustuotteita EU:ssa, sekä keskuspankit³⁹ (*laatikko 1*). Lisäksi viranomaiset voivat käyttää järjestelmää oman toimintansa kestävyysluokitteluun.

³⁷ Euroopan parlamentti, [Sustainable finance – EU Taxonomy](#).

³⁸ International Platform on Sustainable Finance, [Annual Report](#), lokakuu 2020.

³⁹ Tekninen asiantuntijaryhmä, [Taxonomy: Final report of the Technical Expert Group on Sustainable Finance](#), 2020, s. 26–50.

Laatikko 1

EKP:n politiikan tavoitteena on tukea EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän mukaisten joukkovelkakirjojen käyttöä

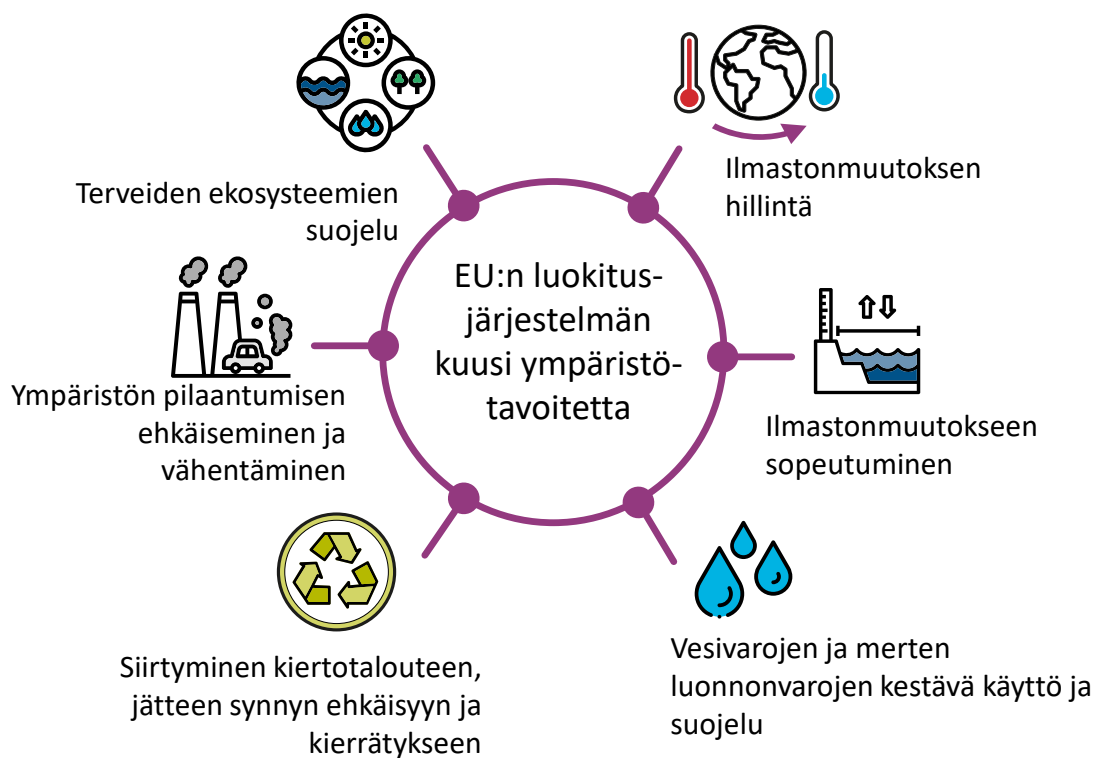
Euroopan keskuspankki päätti, että EU:n kestävyysluokitusjärjestelmään tai tiettyihin kestävä kehityksen tavoitteisiin kytketyt joukkovelkakirjat hyväksytään vakuudeksi (velan takaaviksi varoiksi) 1. tammikuuta 2021 alkaen⁴⁰. Tämä toimenpide voisi tukea EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän mukaisten joukkovelkakirjojen käyttöönottoa sillä edellytyksellä, että kyseisillä joukkovelkakirjoilla on järjestelmään kytketty keskeinen suorituskykyindikaattori⁴¹.

31 Komissio päätti, että EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä otettaisiin käyttöön EU:n asetuksella, joka koskisi järjestelmän kehystä, sekä joukolla komission hyväksymiä säädöksiä, joissa täsmennettäisiin edelleen EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä siitä, kuinka taloudellisen toiminnan ympäristökestävyyttä arvioidaan. EU:n kestävyysluokitusjärjestelmässä vahvistetaan kuusi ympäristötavoitetta (*kaavio 4*). Kestävän toiminnan on edistettävä merkittävästi vähintään yhtä niistä, eikä toiminta saa aiheuttaa merkittävää haittaa yhdellekään muista viidestä ympäristötavoitteesta.

⁴⁰ EKP, *ECB to accept sustainability-linked bonds as collateral*, 2020.

⁴¹ Fitch Ratings, *ECB's Green Bonds Buying to Boost Eligible Issuers' Liquidity*, 2020.

Kaavio 4 – EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kuusi ympäristötavoitetta

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

32 Jotta taloudellista toimintaa voidaan luokitusjärjestelmäasetuksen mukaan pitää ympäristön kannalta kestävä, sen on täytettävä neljä **kaaviossa 5** selostettua edellytystä.

Kaavio 5 – Neljä edellytystä, jotka toiminnan on täytettävä, jotta sitä pidetään ympäristön kannalta kestäväenä

Lähde: ECA.

33 Luettelo niistä toiminnoista, jotka EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä kattaa, voi muuttua ajan mittaan. Luokitusjärjestelmäasetuksessa todetaan, että toimintoluetteloa ja toimintoihin liittyviä kriteerejä on tarkistettava säännöllisesti, jotta voidaan ottaa huomioon sääntelymuutokset ja teknologinen kehitys. Jäljempänä [kaaviossa 6](#) on esimerkkejä EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän mukaisista toiminnoista, jotka edistävät merkittävästi ilmastonmuutoksen hillintää.

Kaavio 6 – Toimintoja, joita EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän mukaan pidetään ilmastonmuutoksen hillintää merkittävästi edistävinä

Toiminnot, jotka edistävät merkittävästi ilmastonmuutoksen hillintää

1

Vähähiiliset toiminnot

Vuodelle 2050 asetetun hiilineutraaliutta koskevan tavoitteen mukaisia

- Päästötön liikenne
- Lähes päästötön sähköntuotanto
- Metsitys

2

Siirtymätoiminnot

Edistävät vuodelle 2050 asetetun hiilineutraaliutta koskevan tavoitteen saavuttamista mutta eivät tällä hetkellä ole lähellä hiilineutraalia kehityspolkua

- Rakennusten kunnostaminen
- Sähköntuotanto <100 g CO₂/kWh
- Autot <50 g CO₂/km

3

Mahdollistavat toiminnot

Mahdollistavat vähähiilisen toiminnan tai merkittävät päästövähennykset

- Tuuliturbiinien valmistus
- Ilmastonmuutoksen hillintää edistävä tieteellinen ja tekninen toiminta

Lähde: ECA.

34 Tilintarkastustuomioistuin totesi, että EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kehittäminen on viivästynyt huomattavasti. Vaikka komissio ehdotti luokitusjärjestelmäasetusta suunnitelman mukaisesti toukokuussa 2018, EU:n lainsäädäntövallan käyttäjät hyväksyivät asetuksen vasta kesäkuussa 2020. EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää koskeva viivästys vaikuttaa myös toimintasuunnitelman muiden toimenpiteiden täytäntöönpanoon silloin kun nämä edellyttävät selkeää

määritelmää siitä, mikä on kestävä. Tällaisia ovat erityisesti toimenpiteet, jotka koskevat kestävyysliittymien tietojen antamista ja rahoitustuotteiden merkintöjä. Kesäkuussa 2021 komissio hyväksyi säädöksen, jossa vahvistettiin EU:n luokitusjärjestelmän kriteerit ilmastonmuutoksen hillitsemiselle ja ilmastonmuutokseen sopeutumiselle. Komission tavoitteena on, että säädös tulisi voimaan tammikuussa 2022. EU:n kestävyysluokitusjärjestelmässä esitettyjen neljän muun ympäristötavoitteen osalta komissio nimitti uuden asiantuntijaryhmän (kestävän rahoituksen foorumi⁴²), jonka tehtävänä on laatia ehdotus joulukuun 2021 loppuun mennessä niin, että säädökset voisivat tulla voimaan tammikuussa 2023. Lisäksi foorumi laatii komissiolle raportin EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän laajentamisesta siten, että järjestelmä kattaisi yhteiskunnallisia tavoitteita sekä kysymyksiä, jotka liittyvät vähimmäistason sosiaalisten suojatoimien noudattamiseen⁴³. Lisäksi komissio kuulee asiantuntijaryhmää, joka koostuu EU27:n asiantuntijoista. *Liitteessä IV* esitetään tiivistelmä EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän aikataulusta.

35 Sekä tilintarkastustuomioistuimen tekemässä analyysissä että sidosryhmiltä saadussa palautteessa⁴⁴ tuodaan esiin, että kestävyys on yhä määrittämättä eräiden sellaisten tärkeiden toimintojen ja teknologioiden osalta, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tällaisia toimintoja ja teknologioita ovat esimerkiksi maatalous, maakaasua polttoaineena käyttävä sähköntuotanto⁴⁵ ja ydinvoima (*laatikko 2*).

⁴² Euroopan komissio, [Platform on sustainable finance](#).

⁴³ Euroopan komissio, [Platform on sustainable finance](#), Technical work: Subgroups.

⁴⁴ Euroopan komissio, [palaute seuraavasta asiakirjasta: Kestävä rahoitus – vihreitä investointeja koskeva EU:n luokittelujärjestelmä](#).

⁴⁵ Euroopan komission delegoitu asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 täydentämisestä vahvistamalla tekniset arviointikriteerit, joilla määritetään, millä edellytyksillä taloudellista toimintaa pidetään ilmastonmuutoksen hillintää tai ilmastonmuutokseen sopeutumista merkittävästi edistävänä ja aiheuttaako kyseinen taloudellinen toiminta merkittävää haittaa millekään muulle ympäristötavoitteelle, 2021.

Laatikko 2

EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä ja ydinvoima

EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerit kehittänyt tekninen asiantuntijaryhmä havaitsi näyttöä siitä, että ydinvoimalla voitaisiin mahdollisesti edistää päästöjen vähentämistä. **Asiantuntijat eivät voineet kuitenkaan todeta, että ydinvoima ei aiheuttaisi merkittävää haittaa muille ympäristötavoitteille.** He suosittelivat, että ydinvoiman *ei merkittävää haittaa* -näkökohtien osalta tehtäisiin teknistä lisätyötä, ennen kuin ydinvoima sisällytettäisiin EU:n kestävyysluokitusjärjestelmään⁴⁶. Yhteinen tutkimuskeskus esitti 29. maaliskuuta 2021 yksityiskohtaisen teknisen arvioinnin siitä, miten ydinvoima täyttää luokitusjärjestelmäasetuksen *ei merkittävää haittaa* -kriteerin⁴⁷. Komissio toteuttaa parhaillaan arviointiin liittyviä jatkotoimia.

36 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi riskin siitä, että jos delegoiduilla säädöksillä heikennetään teknisen asiantuntijaryhmän ehdottamia tieteeseen perustuvia kriteerejä⁴⁸, EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä ei enää tue EU:n sitoumusta ilmastoneutraaliuden saavuttamisesta vuoteen 2050 mennessä niin vaikuttavalla tavalla kuin aiemmin⁴⁹. Tilintarkastustuomioistuin totesi erityisesti, että komission ehdotus vuodelta 2020⁵⁰ oli erään kysymyksen osalta ristiriidassa teknisen asiantuntijaryhmän ehdotuksen kanssa. Ehdotuksessa nimittäin luokiteltiin tietyt kaasua polttoaineena käyttävät voimalaitokset kestäviksi, eikä ehdotuksessa edellytetty – päinvastoin kuin asiantuntijoiden esityksessä – että kyseisten voimalaitosten olisi saavutettava ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä. Komissio jätti kaasua polttoaineena käyttäville voimalaitoksille laaditut EU:n

⁴⁶ Tekninen asiantuntijaryhmä, [Taxonomy Report: Technical Annex](#), 2020.

⁴⁷ Yhteinen tutkimuskeskus, [Technical assessment of nuclear energy with respect to the 'do no significant harm' criteria of Regulation \(EU\) 2020/852 \('Taxonomy Regulation'\)](#), 2021.

⁴⁸ Kirje 123 tutkijalta, [How will the European Union's Green Deal protect our future if its definitions of Greenness are not aligned with its own ambition of net zero greenhouse gases by 2050?](#)

⁴⁹ Tekninen asiantuntijaryhmä, [Taxonomy: Final report of the Technical Expert Group on Sustainable Finance](#), 2020, s. 53.

⁵⁰ Euroopan komissio, [EU classification system for green investments](#), 2020, liite I, s. 112.

kestävyyssuokitusjärjestelmän kriteerit pois huhtikuussa 2021 julkaistusta delegoidun säädöksen luonnoksesta ja aikoo sisällyttää ne myöhemmin vuoden 2021 aikana⁵¹.

37 Se, kuinka vaikuttavasti EU:n kestävyyssuokitusjärjestelmällä ja merkintäjärjestelmällä voidaan edistää yksityisen rahoituksen ohjaamista kestäviin investointeihin, riippuu myös luokitusjärjestelmän tulevasta kehityksestä. Luokitusjärjestelmäasetuksen mukaan EU:n kestävyyssuokitusjärjestelmään saatetaan tulevaisuudessa sisällyttää kriteerejä, joilla voidaan määrittää ympäristöä merkittävästi vahingoittavia toimintoja ("ruskea luokitusjärjestelmä"), sekä kriteerejä, jotka koskevat muita kestävyystavoitteita, kuten yhteiskunnallisia tavoitteita ("sosiaalinen luokitusjärjestelmä")⁵². Järjestelmän vapaaehtoinen käyttö saattaa osoittautua haasteelliseksi, sillä tähän mennessä luokitusjärjestelmäasetus ja delegoidut säädökset, joissa käsitellään vasta kahta kuudesta ympäristötavoitteesta, käsittävät yli 500 sivua⁵³. Komissio kehittää parhaillaan digitaalisia välineitä, jotka helpottaisivat EU:n kestävyyssuokitusjärjestelmän käyttöä ja kestävyysraportointia⁵⁴.

Komissio on edistynyt jonkin verran toimissaan, joilla parannetaan kestävästä rahoitusmahdollisuuksista sijoittajille annettavia tietoja

38 Toimintasuunnitelman toimilla 2, 4 ja 5 pyritään luomaan välineitä, joilla annetaan sijoittajille tietoa kestävästä rahoitusmahdollisuuksista ja hyödynnetään EU:n kestävyssuokitusjärjestelmää. Tällaiset välineet saattavat kannustaa yhteisösijoittajia, kuten eläkerahastoja, ohjaamaan rahoitusta kestäviin investointeihin (*laatikko 3*).

⁵¹ Euroopan komissio, [Sustainable finance package](#), 2021.

⁵² Luokitusjärjestelmäasetus: [asetus \(EU\) 2020/852](#) kestävästä sijoittamista helpottavasta kehityksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta, johdanto-osan 59 kappale.

⁵³ Euroopan komission delegoitu asetus, jolla vahvistetaan ilmastonmuutosta koskevat EU:n kestävyssuokitusjärjestelmän kriteerit, 2021.

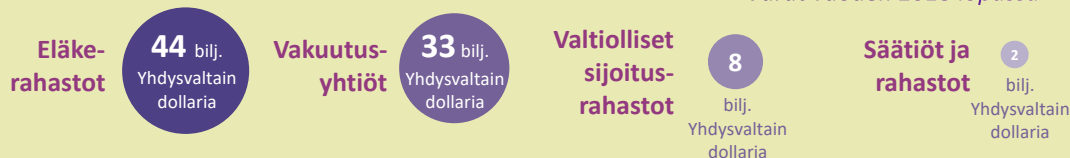
⁵⁴ Euroopan komissio, [EU Taxonomy Compass](#).

Laatikko 3

Eläkerahastoilla on merkittävät mahdollisuudet pitkän aikavälin kestäviin sijoituksiin

Eläkerahastoilla, jotka ovat usein julkisiin yhteisöihin rinnastettavia yhteisöjä, on tärkeä asema kestävän rahoituksen markkinoilla. Eläkerahastoilla on erityisen hyvät edellytykset sijoittaa suuria määriä varoja pitkäksi ajaksi⁵⁵.

Varat vuoden 2018 lopussa

Ruotsalainen Fjärde AP-Fonden (AP4) on esimerkki eläkerahastosta, joka on jo varhain soveltanut vähähiilisten investointien strategiaa. AP4:n vuosikertomuksen 2020 mukaan rahaston julkisesti noteerattujen osakkeiden salkusta aiheutuneet hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 48 prosenttia vuodesta 2010. AP4:n tavoitteena on puolittaa päästöt nykyisestä tasosta ja saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2040 mennessä⁵⁶.

39 Toimella ”Laaditaan standardit ja merkinnät” (toimi 2) pyritään puuttumaan siihen ongelmaan, että joitakin rahoitustuotteita markkinoidaan ”kestävinä” ja ”vihreinä”, vaikka ne aiheuttavat merkittävää haittaa ympäristölle. Tällaisen ns. viherpesun vaara on ollut yksi keskeisistä huolenaiheista, joita yhteisösijoittajilla ja niiden kestävästä investoinneista kiinnostuneilla asiakkaila on ollut. Se on myös yksi tärkeimmistä syistä, joiden vuoksi on luotu erilaisia merkintöjä, kuten TEEC Ranskassa, FNG Siegel Saksassa ja LuxFLAG Luxemburgissa⁵⁷.

40 Tekninen asiantuntijaryhmä suositteli vuonna 2019, että luotaisiin vapaaehtoinen, EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteereihin perustuva EU:n vihreitä joukkovelkakirjoja koskeva standardi⁵⁸. Näin vähennettäisiin viherpesun riskiä ja edistettäisiin rajat ylittäviä investointeja. Komissio antoi EU:n vihreitä

⁵⁵ IRENA, [Mobilising Institutional Capital for Renewable Energy](#), 2020.

⁵⁶ Fjärde AP-Fonden, [Annual report 2020](#), 2021.

⁵⁷ Euroopan parlamentti, [Sustainable finance – EU Taxonomy](#).

⁵⁸ Tekninen asiantuntijaryhmä, [Report on EU Green Bond Standard](#), 2019.

joukkovelkakirjoja koskevan standardiehdotuksen 6. heinäkuuta 2021⁵⁹. Tällä hetkellä vihreiden joukkovelkakirjojen markkina-arvo on yhä vähäinen, vaikka EU onkin edellä muita kyseisten joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijana (*laatikko 4*). Lisäksi komissio aikoo lainata enintään 250 miljardia euroa laskemalla liikkeeseen vihreitä joukkovelkakirjoja elpymis- ja palautumistukivälineen rahoittamiseksi⁶⁰.

⁵⁹ Euroopan komissio, [Proposal for a standard for European green bonds](#), 2021.

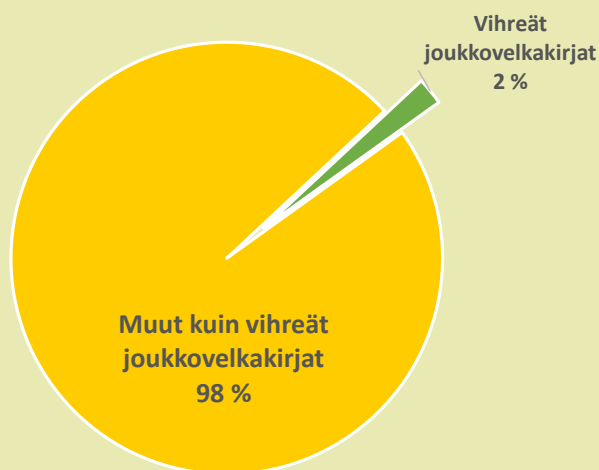
⁶⁰ Euroopan komissio, [Presentation of the NextGenerationEU – Funding strategy to finance the Recovery Plan for Europe](#), 2021.

Laatikko 4

EU:n vihreiden joukkovelkakirjojen markkinat ovat edellä muita, mutta kyseisten joukkovelkakirjojen arvo on edelleen vähäinen

Vuonna 2007 Luxemburgin pörssi noteerasi markkinoiden aivan ensimmäisen vihreän joukkovelkakirjan eli Euroopan investointipankin liikkeeseen laskeman ilmastojoukkovelkakirjalainan⁶¹. Vuonna 2020 Euroopassa laskettiin liikkeelle vihreitä velkakirjalainoja 156 miljardin Yhdysvaltain dollarin arvosta. Tämä on 48 prosenttia siitä kokonaismäärästä, jolla vihreitä velkakirjalainoja laskettiin maailmanlaajuisesti liikkeeseen. EU27:n toimijoilla oli liikkeessä olevia joukkolainoja yhteensä 21 biljoonan Yhdysvaltain dollarin arvosta. Tästä määrästä vihreiden joukkovelkakirjojen⁶² osuus vuoden 2020 lopussa oli 422 miljardia dollaria eli vain kaksi prosenttia⁶³. Liikkeeseenlaskujen kasvusta huolimatta vihreät joukkovelkakirjat ovat yhä marginaalinen rahoitustuote EU:ssa.

Vihreiden joukkovelkakirjojen osuus kaikista EU27:n toimijoiden liikkeessä olevista joukkovelkakirjoista vuoden 2020 lopussa

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

41 Muiden rahoitustuotteiden (eli sijoitusrahastojen, henkivakuutus tuotteiden ja talletusten) osalta Yhteinen tutkimuskeskus on laatinut luonnoksen kriteereiksi, joiden

⁶¹ Luxemburgin pörssi, *A pioneer in green finance*, 2021.

⁶² Joukkovelkakirjan liikkeeseenlaskijan ”vihreäksi” luokitteleva.

⁶³ Climate Bonds Initiative, *Sustainable Debt – Global State of the Market 2020*, 2021.

avulla EU-ympäristömerkin käyttö kytketään EU:n kestävyysluokitusjärjestelmään⁶⁴. Komissio aikoo hyväksyä nämä kriteerit vuoden 2022 alkuun mennessä.

42 EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän hyödyntämisestä käytännössä rahoitustuotteiden standardien ja merkintöjen perustana on todettava, että edelleen on monelta osin epävarmaa, miten se, että rahoitustuote on EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän mukainen, osoitetaan. Komissio toi tämän asian esiin vuonna 2020 järjestämässään julkisessa kuulemisessa, joka koski uudistettua kestävän rahoituksen strategiaa⁶⁵. Sidosryhmät olivat kaiken kaikkiaan yhtä mieltä siitä, että EU:n vihreiden joukkovelkakirjojen todentajilta olisi edellytettävä EU:n tasolla myönnettäviä toimivaltuuksia. Rahoitustuotteissa käytettävän EU-ympäristömerkin osalta on edelleenkin epäselvää, mikä tehtävä esimerkiksi komissiolla tai Euroopan valvontaviranomaisilla tulee olemaan niiden toimivaltaisten elinten valvonnassa, jotka antavat sertifikaatin EU:n kestävyysluokitusjärjestelmään kytketyn EU:n ympäristömerkin käyttämiselle.

43 Standardit ja merkinnät eivät ole ainoa tapa, jolla sijoittajia voidaan kannustaa sijoittamaan kestävästi. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen suosituksen mukaan kestävyysnäkökohtien huomioon ottaminen on hyvä käytäntö sijoitusneuvontaa annettaessa⁶⁶. Komissio hyväksyi huhtikuussa 2021 delegoidut asetukset⁶⁷, joissa edellytetään yksityisasiakkaiden kestävyysmieltymysten pakollista huomioon ottamista sijoitusneuvonnassa. Nämä asetukset, jotka liittyvät toimeen 4, oli alun perin tarkoitus antaa vuoden 2019 toisella neljänneksellä.

44 Komission tekninen asiantuntijaryhmä katsoi, ettei sijoittajilla ole luotettavia vähähiilisyyden indeksejä, joiden avulla he saisivat esimerkiksi tietoa Pariisin sopimuksen mukaisten investointien tuotoista⁶⁸. Komissio loi asiantuntijaryhmän

⁶⁴ Euroopan komissio, [Retail financial products](#); Euroopan komissio sekä Climate & Company ja kumppanit, [Testing draft EU ecolabel criteria on UCITS equity funds](#), 2020.

⁶⁵ Euroopan komissio, [Summary Report of the Stakeholder Consultation on the Renewed Sustainable Finance Strategy](#), 2020.

⁶⁶ ESMA, [Guidelines on certain aspects of the MiFID II suitability requirements](#), 2018.

⁶⁷ Euroopan komissio, [Kestävä rahoitus – vakuutusyhtiöille ja meklareille velvollisuus neuvoa asiakkaita sosiaali- ja ympäristökysymyksissä](#).

⁶⁸ Tekninen asiantuntijaryhmä, [Interim Report on Benchmarks](#), 2019, s. 11.

laatiman ilmastovertailuarvoja koskevan raportin⁶⁹ pohjalta vuonna 2019 EU:n Pariisin sopimuksen mukaisen ilmastoindeksin ja EU:n ilmastosiirtymää koskevan indeksin⁷⁰ (toimi 5).

Yksityisen sektorin altistuminen kestävyysriskeille jää epäselväksi siihen asti, että tietojen antamiseen liittyviä EU:n uusia vaatimuksia sovelletaan täysimääräisesti

45 Parantaakseen nykyisiä vaatimuksia, jotka koskevat kestävyystietojen antamista, komissio pyrki luomaan rahoitusalan ja yrityksille uuden EU-tason kehyksen toimilla 7 ja 9. Sijoittajilla ja rahoitusalan valvojilla ei ole vielä riittävästi tietoja eri yhteisöjen altistumisesta kestävyysriskeille eikä investointien ympäristö- ja sosiaalisista vaikutuksista. Tämä tietojen puute jarruttaa kestäviä investointeja ja aiheuttaa riskin arvottomien omaisuuserien muodostumisesta. Lisäksi se estää sidosryhmiä ja kansalaisyhteiskuntaa asettamasta yrityksii vastuuseen niiden ympäristölle ja yhteiskunnalle aiheuttamasta haitasta⁷¹.

46 Ennen EU:n tason toimia edellä esitettyä kysymystä käsiteltiin merkittävässä kansallisissa aloitteissa. Ranskassa vuonna 2015 annetussa energiasiirtymää ja vihreää kasvua koskevassa laissa⁷² esimerkiksi edellytettiin, että yhteisösijoittajat antavat tietoja investointiensa ilmastovaikutuksista ja mittaavat altistumistaan ilmastoriskeille. Monikansallisella tasolla finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmä perusti ilmastoon liittyvien taloudellisten tietojen julkistamista käsittelevän työryhmän (*Task Force on Climate-related Financial Disclosures*, TCFD)⁷³. Työryhmä suosittelee vuonna 2017, että rahoitusalan toimijoiden ja muiden toimijoiden olisi annettava ilmastoon liittyviä taloudellisia tietoja hallinnostaan, strategiastaan, riskinhallinnastaan ja tavoitteistaan⁷⁴. Komissio sisällytti työryhmän suositukset vuonna 2019 suuntaviivoihinsa, jotka se antoi ilmastoon liittyvien tietojen raportoinnista muiden

⁶⁹ Tekninen asiantuntijaryhmä, *TEG Final Report on Climate Benchmarks and Benchmarks' ESG Disclosures*, 2019.

⁷⁰ Asetus (EU) 2019/2089, joka koskee EU:n ilmastosiirtymää koskevia vertailuarvoja, EU:n Pariisin sopimuksen mukaisia vertailuarvoja ja vertailuarvojen kestävyteen liittyvien tietojen antamista.

⁷¹ Euroopan komissio, *Vaikutustenarviointi, joka liittyy ehdotukseen yritysten kestävyysraportointia koskevaksi direktiiviksi*, 2021.

⁷² Ministère de la transition écologique, *Le reporting extra-financier des investisseurs*, 2019.

⁷³ Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), *2020 Status Report*, 2020.

⁷⁴ TCFD, *Final Report, Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures*, 2017.

kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin⁷⁵ mukaisesti (jäljempänä 'NFRD-direktiivi', *Non-Financial Reporting Directive*). Suuntaviivojen noudattaminen ei kuitenkaan ole pakollista, ja raportoitavat tiedot ovat edelleen vaihtelevia (ks. kohta 48).

47 EU:n asetus, jolla otettiin käyttöön kestävyysliittävien tietojen antamista koskevat vaatimukset erityisesti rahoituspalvelusektorilla (jäljempänä 'SFDR-asetus', *Sustainable Finance Disclosure Regulation*)⁷⁶ (toimi 9), annettiin vuonna 2019 eli neljä vuotta Ranskan kansallisen lain urauurtavia vaatimuksia myöhemmin. Jotta vaatimuksia voidaan soveltaa täysimääräisesti, komission on vielä hyväksyttävä tekniset standardit⁷⁷. Asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki valvonta- ja tutkintavaltuudet, joita ne tarvitsevat seurataksaan, että finanssimarkkinatoimijat noudattavat tietojen antamisvaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että komissio ei ole tähän mennessä antanut jäsenvaltioille riittäviä ohjeita siitä, kuinka SFDR-asetuksen vaatimusten noudattamista olisi valvottava.

48 Jotta myös muilta yrityksiltä kuin rahoituslaitoksilta voitaisiin vaatia enemmän kestävyystietoja (toimi 9), komissio aikoi korjata NFRD-direktiivin puutteita antamalla uuden ehdotuksen. Tällä hetkellä vain tietyt suuret yritykset, joilla on yli 500 työntekijää, kuuluvat direktiivin soveltamisalaan. Myöskään annettujen tietojen tarkastaminen ei ole pakollista⁷⁸. Tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2019 julkaisemassa katsauksessa, joka koski kestävyysraportointia⁷⁹, todettiin, että joissakin jäsenvaltioissa mentiin direktiiviä pidemmälle. Tällöin laajennettiin direktiivin soveltamisalaa ja/tai edellytettiin muiden kuin taloudellisten tietojen ulkoista tarkastusta.

⁷⁵ EUVL C 209/1, 20.6.2019, *Muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevat suuntaviivat: Ilmastoon liittyvien tietojen raportointia koskeva täydennysosa*.

⁷⁶ Asetus (EU) 2019/2088 kestävyysliittävien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla.

⁷⁷ Euroopan valvontaviranomaiset, *Final Report on draft Regulatory Technical Standards*, 2021.

⁷⁸ Direktiivi 2014/95/EU, joka koskee tietyiltä suurilta yrityksiltä ja konserneilta edellytettävien muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamista.

⁷⁹ Euroopan tilintarkastustuomioistuin, *Nopea tilannekatsaus kestävyysraportoinnista: EU:n toimielinten ja virastojen tilanteen kartoitus*, 2019.

49 Huhtikuussa 2021 komissio julkaisi lainsäädäntöehdotuksen yritysten kestävyysraportointia koskevaksi direktiiviksi. Ehdotuksella tarkistetaan NFRD-direktiiviä. Ehdotettua direktiiviä sovellettaisiin komission mukaan noin 49 000:een julkisesti noteerattuun yritykseen, kun nykyistä direktiiviä sovelletaan noin 11 700 yritykseen. Ehdotuksessa ennakoidaan, että eurooppalaisia standardeja, jotka koskevat muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia, tullaan kehittämään Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antava ryhmän tuella. Lisäksi siinä tuetaan maailmanlaajuisia standardointialoitteita, jotka rakentuvat ilmastoon liittyvien taloudellisten tietojen julkistamista käsittelevässä työryhmässä (*Task Force on Climate-related Financial Disclosures*, TCFD) tehdyille työlle⁸⁰. Ehdotuksessa vastataan myös keskeiseen haasteeseen, jonka tilintarkastustuomioistuin havaitsi kestävyysraportointia koskevassa katsauksessaan vuonna 2019, nimittäin tarkastajien ottamiseen mukaan prosessiin. Ehdotuksen mukaan ulkoisessa tarkastuksessa olisi annettava ns. rajallinen varmuus annetuista kestävyystiedoista. Komission mukaan se, että annettaisiin sellainen ns. kohtuullinen varmuus, jota edellytetään tilinpäätöksiltä, ei ole vielä mahdollista, koska asiaan liittyviä tarkastusstandardeja ei ole⁸¹. Luokitusjärjestelmäasetuksessa ja NFRD-direktiivissä ei kummassakaan edellytetä, että julkisen sektorin elimet, jotka eivät ole julkisesti noteerattuja yhtiöitä, raportoisivat toimintansa kestävydestä. Poikkeuksena tästä ovat ne yritykset, jotka jäsenvaltiot ovat määritelleet yleisen edun kannalta merkittäviksi yhteisöiksi.

50 Kansainvälisiin standardeihin ei ole vielä tehty sellaisia tilinpäätösraportointiin liittyviä muutoksia, joissa olisi otettu huomioon ilmastonmuutoksen myötä esiin nousseet kysymykset ja sijoittajien kehotukset ryhtyä toimiin asiassa⁸². Kansainvälinen tilinpäätösstandardilautakunta (IASB) on kuitenkin julkaissut opetusmateriaalia siitä, kuinka raportoivien yhtiöiden olisi IFRS-standardien tämänhetkisen tekstin mukaisesti käsiteltävä ilmastokysymyksiä.

Pitkän aikavälin investointeja edistävät toimenpiteet ovat edelleen luonteeltaan valmistelevia, eikä lainsäädäntöehdotuksia ole vielä esitetty

51 Toimen 10 mukaisissa komission toimenpiteissä keskityttiin rahoitusalan lyhytjänteisyyden syiden selvittämiseen.

⁸⁰ Taloudellisten tietojen julkistamista käsittelevä työryhmä (TCFD).

⁸¹ Euroopan komissio, [Questions and answers: Corporate Sustainability Reporting Directive proposal](#), 21.4.2021.

⁸² Kestävää rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraportti, 2018, s. 57.

52 Toimintasuunnitelmaan sisältyy kolme muuta tointa, jotka saattavat edistää pitkän aikavälin kestäviä investointeja. Nämä toimet olivat seuraavia: kestävyysden sisällyttäminen aiempaa tehokkaammin luottoluokituksiin ja markkinaselvityksiin (toimi 6); kestävyysden sisällyttäminen vakavaraisuusvaatimukseen (toimi 8); ja pitkän aikavälin sijoitussalkkuja koskevien vaihtoehtoisten kirjanpitokäsittelyiden selvittäminen (toimeen 9 sisältyvä toimenpide). Nämä toimet koostuvat tutkimuksista, analyyseistä, kuulemisista ja mahdollisten ratkaisujen pohtimisesta. Tarkempia tietoja kustakin toimesta on *liitteessä III*.

53 Kestävää rahoitusta käsittelevä korkean tason asiantuntijaryhmä totesi loppuraportissaan, että monien yhtiöiden näkemyksen mukaan IFRS 9 -standardilla⁸³ on kielteisiä vaikutuksia pääomasijoitusten pitkäaikaiseen rahoitukseen. Toimintasuunnitelmassaan komissio sitoutui vuoden 2018 loppuun mennessä laatimaan kertomuksen IFRS 9 -standardin vaikutuksista pitkäaikaisiin sijoituksiin. Komissio ei ole vielä tähän mennessä laatinut tällaista kertomusta. IFRS 9 -standardin muuttaminen on IASB:n asia, ja kyseinen lautakunta on riippumaton Euroopan unionista. Komissio on tiedottanut huolenaiheistaan lautakunnalle. Komissio ei pidä asiaa tällä hetkellä kiireellisenä, sillä yhtiöt, joihin vaikutus mahdollisesti kohdistuu kaikkein eniten (vakuutusyhtiöt), voivat lykätä IFRS 9 -standardin soveltamista vuoteen 2023 asti⁸⁴.

Investoinneille myönnettävä EU:n rahoitustuki ei perustu johdonmukaisiin kestävyyskriteereihin

54 Tässä osiossa tilintarkastustuomioistuin arvioi, puututtiinko toimintasuunnitelmassa siihen, että tiettyjen kestävien investointien riskit ja kustannukset olivat suurempia ja että sijoituskohteiksi soveltuvista kestävästä hankkeista oli puutetta (ks. kohta **05**). Lisäksi tilintarkastustuomioistuin tutki, miten EU sovelsi kestävästä rahoituksen hyviä käytäntöjä vuosia 2014–2020 ja vuosia 2021–2027 koskevien monivuotisten rahoituskehysten yhteydessä. Tilintarkastustuomioistuin selvitti seuraavia seikkoja: a) Mikä on EIP:n asema ilmastotoimien ja ympäristökestävyysden rahoituksessa? b) Miten ESIR on tukenut ja miten InvestEU:n odotetaan tukevan alueita, joilla kestäviä investointeja tarvitaan eniten? Miten

⁸³ <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-9-financial-instruments/>.

⁸⁴ Euroopan komissio, *Fitness Check on the EU framework for public reporting by companies*, huhtikuu 2021.

InvestEU kattaa toiminnallaan kyseiset alueet? c) Millaisia ovat järjestelyt, joiden mukaisesti EU:n avustuksilla rahoitettavien investointien kestävyttä arvioidaan?

EIP:llä on ollut tärkeä asema kestävän rahoituksen alalla

55 Tutkiessaan kestäville investoinneille myönnettyä ESIR-tukea tilintarkastustuomioistuin selvitti, mikä asema EIP:llä oli kestävässä rahoituksessa. Ensin tarkastettiin, tarjosiko EIP kestäville hankkeille rahoitusta suotuisin ehdoin. Toiseksi tutkittiin, autoiko EIP vähentämään sellaisia kestäviin investointeihin liittyviä riskejä ja kustannuksia, jotka aiheutuivat muille sijoittajille. Kolmanneksi selvitettiin muita tapoja, joilla EIP edisti kestävän rahoituksen periaatteiden hyödyntämistä.

EIP tarjoaa ilmastotoimihankkeille rahoitusta suotuisin ehdoin

56 EIP raportoi, että se oli kaudella 2012–2020 rahoittanut 197 miljardilla eurolla hankkeita, joilla suojeltiin ympäristöä, vähennettiin kasvihuonekaasupäästöjä ja autettiin maita sopeutumaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Hankkeiden investoinnit olivat 670 miljardia euroa⁸⁵. EIP pyrkii vuoteen 2025 mennessä lisäämään ilmastotoimien ja ympäristökestävyyden rahoitusosuuden 50 prosenttiin, minkä ansiosta EIP:n rahoituksen odotetaan nousevan 292 miljardiin euroon kaudella 2021–2030. EIP-ryhmän tavoitteena on tukea tällä kaudella yhden biljoonan euron suuruisia ilmasto- ja ympäristöinvestointeja⁸⁶ (*taulukko 2*). Tuettavat investoinnit käsittävät ESIR- ja InvestEU-rahoituksen, Euroopan investointirahaston (EIR) ilmastotoimi- ja ympäristökestävyyserahoituksen⁸⁷ sekä tuettavien hankkeiden muun yksityisen ja julkisen yhteisrahoituksen. EIP ei ole julkaissut tarkempaa eritelmaa suunniteltujen määrien jakautumisesta ilmasto- ja ympäristötavoitteittain. EIP tarjosi ESIR-rahaston tukemaa rahoitusta usein paremmilla ehdoilla – kuten edullisemmilla koroilla tai pidemmällä takaisinmaksuajalla – kuin mitä lainanottaja olisi voinut saada markkinoilta.

⁸⁵ EIP-ryhmä, *Climate and environmental sustainability*.

⁸⁶ EIP-ryhmä, *Climate Bank Roadmap 2021–2025*, 2020.

⁸⁷ EIR, *EIF Operational Plan 2021–2023*, s. 11.

Taulukko 2 – EIP:n rahoitus ja tuetut ilmasto- ja ympäristöinvestoinnit (miljardia euroa)

Kausi	2012–2020	2021–2030 (arvio)
EIP		
Kauden kokonaisrahoitus	599	630**
Ilmasto- ja ympäristöhankkeiden rahoitus	197*	292**
josta ESIR:n/InvestEU:n ilmastotoimien osuus	19	23**
EIR		
Kauden kokonaisrahoitus	84	100**
Ilmasto- ja ympäristöhankkeiden rahoitus	Ei seurattu	10**
EIP ja EIR		
Tuetut ilmasto- ja ympäristöinvestoinnit yhteensä (mukaan lukien ESIR-/InvestEU-rahoitus sekä muu yksityinen ja julkinen yhteisrahoitus)	670*	1 000

* Kaudella 2012–2020 seuranta ja raportointi koskivat vain ilmastotoimia, joiden osuus oli kyseisellä kaudella 171 miljardia euroa. Ilmasto- ja ympäristöinvestointien kokonaismäärää koskevat tiedot sisältävät arvioita ympäristönsuojeluun liittyvistä määristä. Näiden määrien osalta ei ole ollut käytössä virallista seurantajärjestelmää eikä virallisia määritelmiä (niitä sovelletaan vuodesta 2021 alkaen).

** Tilintarkastustuomioistuimen arvio. Arviossa on hyödynnetty samoja lukuja, joita käytetään EIP:n ja EIR:n toimintasuunnitelmien tavoitteissa kaudelle 2021–2023.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin EIP-ryhmän tietojen perusteella.

EIP tarkastaa ympäristö- ja sosiaalisten standardien noudattamista

57 Tilintarkastustuomioistuin tutki asianmukaista huolellisuutta koskevat menettelyt (*due diligence*), joita EIP sovelsi ESIR-toimiin ottaakseen huomioon ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvät näkökohdat. Tavoitteena oli arvioida, miten EIP varmisti, että ESIR-hankkeet olivat kestäviä. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti otokseen valittujen 12 ESIR-hankkeen osalta, miten näitä menettelyjä sovellettiin käytännössä.

58 Tilintarkastustuomioistuin totesi, että kun on kyse investoinneista, joilla on merkittäviä yhteiskunnallisia ja ympäristövaikutuksia, EIP arvioi, noudatetaanko investoinneissa niitä ympäristö- ja sosiaalisia standardeja, jotka ovat sopimuksen

mukaan rahoituksen saannin ehtona⁸⁸. EIP arvioi myös hankkeiden ilmastokestävyyttä ja saattaa edellyttää, että hankkeisiin tehdään muutoksia ilmastoon liittyvien riskien rajoittamiseksi (kohta 02).

59 Asianmukaista huolellisuutta koskevia EIP:n menettelyjä tutkiessaan tilintarkastustuomioistuin totesi, että EIP arvioi mahdollisten kasvihuonekaasupäästöjen määrän⁸⁹ ja käyttää ns. hiilen varjohintaa ottaakseen hankekustannuksissa huomioon päästöjen kielteiset ulkoisvaikutukset⁹⁰. Tämä heikentää merkittävästi sellaisten hankkeiden taloudellista elinkelpoisuutta, jotka aiheuttavat suurempia päästöjä. Niinpä niiden mahdollisuudet saada EIP:n rahoitusta pienenevät.

60 Tilintarkastustuomioistuimen tutkimissa ESIR-investoinneissa, joiden kohteena oli rahastoja, EIP kuului usein ensimmäisiin sijoittajiin. Koska EIP:n asianmukaista huolellisuutta koskevat menettelyt ovat vankkoja, EIP:n varhainen osallistuminen rahoitukseen voi viestiä muille mahdollisille sijoittajille, että rahasto todennäköisesti sijoittaa elinkelpoisiin ja kestäviin hankkeisiin. Tämä saattaa vähentää kustannuksia, jotka muille sijoittajille aiheutuvat asianmukaista huolellisuutta koskevista menettelyistä. Näin niiden investoinnit voivat lisääntyä.

61 Läpinäkyvyyden ja tietojen antamisen osalta voidaan todeta, että EIP raportoi hankkeen päätyttyä siitä, onko hanke täyttänyt ympäristöä koskevat ja sosiaaliset sopimusehdot. EIP:n ei edellytetty raportoivan julkisesti, millaisia tosiasiallisia ilmastoon ja ympäristöön liittyviä tuloksia oli saatu aikaan niiden hankkeiden tasolla, joihin päätökseen saadut ESIR-toimet perustuivat. EIP ei julkaise luetteloa niistä toimien perustana olevista hankkeista, joita se tukee rahastoihin tekemillään investoinneilla. Näin ollen näissä hankkeissa saavutetuista ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvistä tuloksista ei anneta tietoja.

EIP edistää kestäväää rahoitusta käymällä sijoittajien kanssa vuoropuhelua kestävyyskriteerien soveltamisesta

62 Edellä esitetyn lisäksi EIP edistää kestäväää rahoitusta kannustamalla muita julkisia ja yksityisiä sijoittajia ottamaan käyttöön kestäväää rahoitukseen liittyviä hyviä

⁸⁸ EIP, [Environmental and Social Standards](#), 2018.

⁸⁹ EIP, [Methodologies for the Assessment of Project GHG Emissions and Emission Variations](#), 2020.

⁹⁰ EIP, [EIB Group Climate Bank Roadmap](#), liite V, 2020.

käytäntöjä. Tilintarkastustuomioistuon on jo aiemmin raportoinut EIP:n myönteisestä panoksesta toimissa, joilla kehitettiin yhteisiä periaatteita ilmastorahoituksen seurantaan varten⁹¹. Tässä kertomuksessa perehdytään EIP:n toimintaan sellaisissa asianmukaista huolellisuutta koskevissa menettelyissä, joiden avulla pyritään ottamaan huomioon ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvät näkökohdat.

63 Tilintarkastustuomioistuin totesi, että kun EIP soveltaa kestävyyskriteerejä hankkeisiin, se käy vuoropuhelua muiden hankkeisiin liittyvien sijoittajien sekä yritysten ja viranomaisten kanssa. Näin EIP edistää tiukempien ilmasto- ja ympäristöstandardien laajempaa hyväksyntää. EIP on päivittämässä asianmukaista huolellisuutta koskevia menettelyjään ja on jo päivittänyt ilmastoseurantamenetelmänsä ottaakseen huomioon EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerit⁹². Tämän pitäisi tukea EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän käyttöönottoa.

ESIR-tuki ei kattanut kaikkia alueita, joilla kestäviä investointeja tarvittiin eniten

ESIR tuki kestäviä investointeja vain vähän Keski- ja Itä-Euroopassa

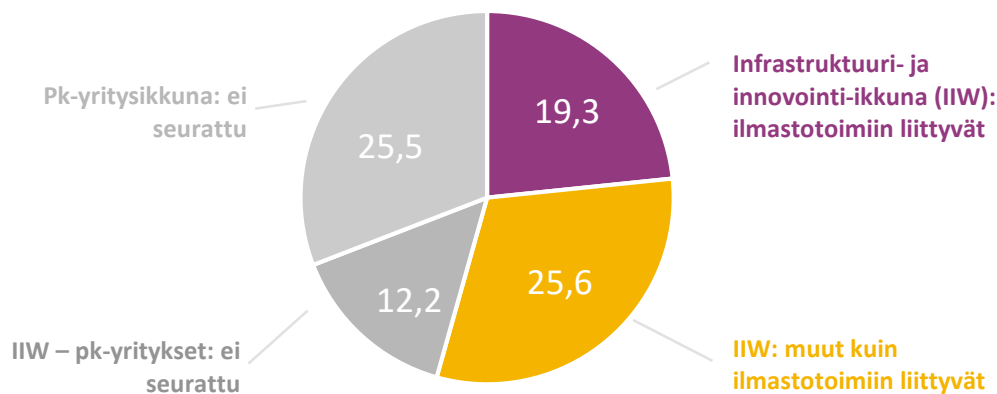
64 Tilintarkastustuomioistuin analysoi, miten ESIR-salkku edisti ilmastotavoitteita kaudella 2015–2020. Analyysia rajoitti se, etteivät ilmastoseurantatiedot käsitä pk-yrityksiin liittyviä investointeja, joiden osuus salkusta on 45 prosenttia (*kaavio 7*). Tämä johtuu siitä, että ESIR-asetuksessa ei edellytetty tämän tyyppistä seurantaan ja raportointia.

⁹¹ Euroopan tilintarkastustuomioistuin, *Vähintään joka viides euro EU:n talousarviosta ilmastotoimiin: kunnianhimoisia toimia on käynnissä, mutta niiden riittävyys on erittäin epävarmaa*, 2016.

⁹² EIP-ryhmä, *Climate Bank Roadmap 2021–2025*, 2020, s. xii.

Kaavio 7 – Seurannan ja raportoinnin kohteena olleen ESIR-ilmastotoimirahoituksen suhteelliset osuudet

Allekirjoitettujen määrien ESIR-osuudet EIP:n seurannan ja raportoinnin mukaan
(miljardia euroa – yhteensä 82,6 miljardia euroa)

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan investointipankin tietojen perusteella.

65 Vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä InvestEU-ohjelman ilmastoseuranta käsittää myös pk-yritykset. Lisäksi InvestEU-ohjelman toteutuskumppanit voivat käyttää EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää sen määrittämiseen, edistävätkö toimet ympäristötavoitteita merkittäväällä tavalla. Komissio otti käyttöön myös keskeisiä tulosindikaattoreita, joilla mitataan kestävien infrastruktuurihankkeiden ilmasto- ja ympäristötehokkuutta. Indikaattorit koskevat esimerkiksi vuotuisten kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä⁹³. Tämä parantaa – ESIR-rahastoon verrattuna – tietoa siitä, miten InvestEU edistää ilmasto- ja ympäristötoimia. Raportointijärjestelyt eivät kuitenkaan kata tosiasiallisia ilmastoon ja ympäristöön liittyviä tuloksia niiden hankkeiden tasolla, jotka on toteutettu päätökseen saaduissa toimissa. Lisäksi EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerien käyttö on vain vapaaehtoista, sillä toteutuskumppanit voivat niiden sijaan hyödyntää EU:n ilmastoseurantaa tai jotain muuta sovittua menetelmää.

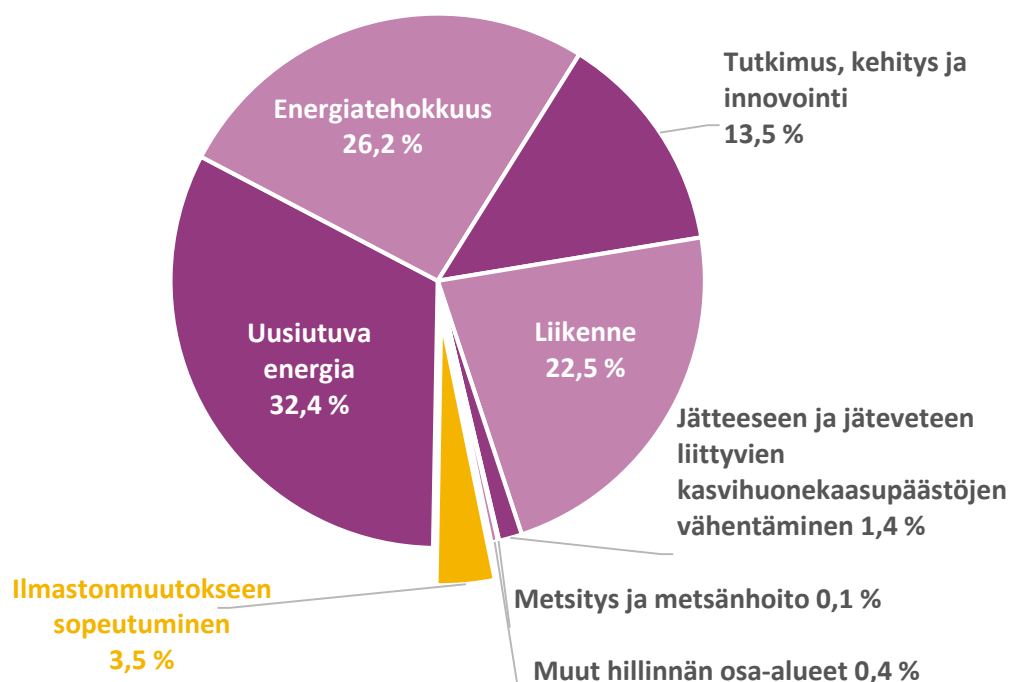
66 Tilintarkastustuomioistuin totesi, että ilmastotoimiin liittyvillä ESIR-rahaston takauksilla tuettiin kaudella 2015–2020 lähes yksinomaan investointeja, joilla edistettiin ilmastomuutoksen hillintää (*kaavio 8*). Rahoitetuista 19,4 miljardin euron ilmastotoimi-investoinneista 32,4 prosenttia liittyi uusiutuvaan energiaan ja koostui lähinnä aurinko- ja tuulivoimalaitoksista. Lisäksi 26,2 prosenttia rahoituksesta käytettiin energiatehokkuusinvestointeihin, jotka koostuivat pääasiassa rakennusten

⁹³ Asetus (EU) 2021/523 InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta.

kunnostukseen sekä sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksiin kohdistetusta rahoituksesta. Vain 3,5 prosenttia rahoituksesta koski ilmastomuutokseen sopeutumista, mikä saattaa kuvastaa niitä erityisiä vaikeuksia, jotka liittyvät rahoituskelpoisten sopeutumisinvestointien valmisteluun (kohta 05).

Kaavio 8 – ESIR-rahoitus ilmastotoimiluokittain

ESIR-rahaston infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan investoinnit kaudella 2015–2020.
Ilmastomuutoksen hillintä ja ilmastomuutokseen sopeutuminen

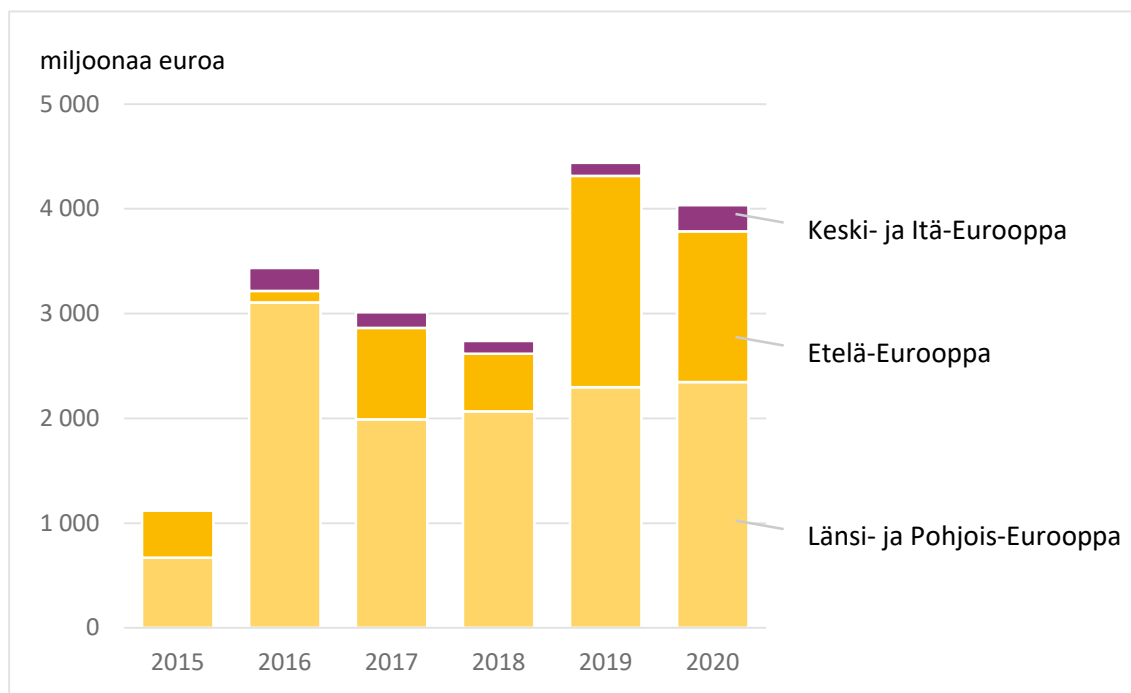
Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan investointipankin tietojen perusteella.

67 Korkean tason asiantuntijaryhmä totesi vuonna 2018, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota infrastruktuuri-investointien nopeuttamiseen Keski- ja Itä-Euroopan maissa, koska valtaosa kestävien infrastruktuuri-investointien vajeesta oli näissä maissa⁹⁴. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että ilmastotoimia tukevien ESIR-toimien rahoitusmäärät pysyivät näissä maissa marginaalisina vuoteen 2020 asti (kaavio 9). Kaiken kaikkiaan ilmastotoimi-investoinnit muodostivat kauden 2015–2020 aikana 23 prosenttia tämän alueen ESIR-kokonaisrahoituksesta, kun vastaava osuus Länsi- ja Pohjois-Euroopassa oli 52 prosenttia ja Etelä-Euroopassa 37 prosenttia. EIP:n vuonna 2021 laatimassa raportissa, joka perustui jäsenvaltioiden kansallisten energia-

⁹⁴ Kestävää rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraportti, 2018, s. 38.

ja ilmastosuunnitelmien analyysiin, vahvistettiin, että ilmastoinvestointien tarve oli suurempaa Keski- ja Itä-Euroopassa⁹⁵.

Kaavio 9 – ESIRin ilmastotoimirahoitus, joka kohdistuu infrastruktuureihin ja innovaatioihin (vuosittain ja EU:n alueittain)

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan investointipankin tietojen perusteella.

68 InvestEU-tuki on ESIR-tuen tavoin riippuvainen sellaisista tekijöistä kuin markkinoiden kysyntä ja muiden rahoituslähteiden saatavuus. Tästä syystä maantieteellisen kattavuuden parantaminen edellyttää, että kasvatetaan aktiivisesti kestävien hankkeiden kehittämisvalmiuksia sellaisilla aloilla ja alueilla, joilla tällaisia hankkeita ei vielä ole.

EU:lla ei ole ollut ennakoivaa lähestymistapaa kestävien hankkeiden riittävän jatkumon luomiseksi

69 Korkean tason asiantuntijaryhmä tähdensi vuonna 2018, että tarvitaan EU:n tason toimia kestävien hankkeiden jatkumon kehittämiseksi erityisesti Keski- ja Itä-

⁹⁵ EIP, Investment Report 2020–2021: Building a smart and green Europe in the COVID-19 era, 2021.

Euroopassa. Siksi asiantuntijaryhmä suositteli, että perustettaisiin erityinen EU:n organisaatio, joka

- o täydentäisi kestävien investointihankkeiden luomiseen liittyviä nykyisiä neuvontapalveluja
- o auttaisi hankkeita luomaan yhteyksiä yksityistä rahoitusta tarjoaviin sijoittajiin
- o tekisi yhteistyötä kansallisten kehityspankkien kanssa tukeakseen jäsenvaltioita toimissa, joilla luodaan hankejatkumo osana niiden kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia⁹⁶.

70 Toimintasuunnitelmassa (toimi 3) komissio sitoutui vahvistamaan neuvontavalmiuksia kestävien infrastruktuurihankkeiden kehittämistä varten, mutta ei sitoutunut perustamaan erillistä organisaatiota tällaisten tehtävien hoitamiseksi.

71 Komissio aikoo vahvistaa neuvontapalveluja perustamalla InvestEU-neuvontakeskuksen. Uusi neuvontakeskus soveltaa samanlaista lähestymistapaa kuin Euroopan investointineuvontakeskus, joka perustettiin vuonna 2015 ESIR-rahaston yhteyteen. Vuonna 2020 suorittamassaan neuvontakeskuksen tarkastuksessa tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että vuoden 2018 loppuun mennessä neuvontakeskus oli suorittanut kymmenen prosenttia neuvontatoimeksiannoistaan Keski- ja Itä-Euroopan kaikkein tärkeimmillä painopistealoilla, kuten energia-, liikenne- ja ympäristöaloilla, ja vain 16 prosenttia kaikista toimeksiannoista liittyi ilmastotoimiin⁹⁷. Maaliskuun 2021 loppuun mennessä neuvontatoimeksiantojen määrä Keski- ja Itä-Euroopan kaikkein tärkeimmillä painopistealoilla oli kasvanut ja 33 prosenttia Euroopan investointineuvontakeskuksen toimeksiannoista liittyi ilmastotoimiin. Komissio on myös toteuttanut toimia noudattaakseen tilintarkastustuomioistuimen suositusta, jonka mukaan neuvonta-apu olisi aiempaa paremmin kohdennettava täyttämättömiin neuvontatarpeisiin.

72 Uusi InvestEU-portaali tarjoaa hankkeiden toteuttajille mahdollisuuden julkaista tietoa hankkeistaan portaalin verkkosivustolla. Portaali on jatkoa Euroopan investointihankeportaalille (2015–2020). Portaalia ei kuitenkaan ole suunniteltu niin, että siinä ohjattaisiin sijoittajia aktiivisesti tai annettaisiin portaalissa julkaistuista

⁹⁶ Kestävää rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän loppuraportti, 2018, s. 35.

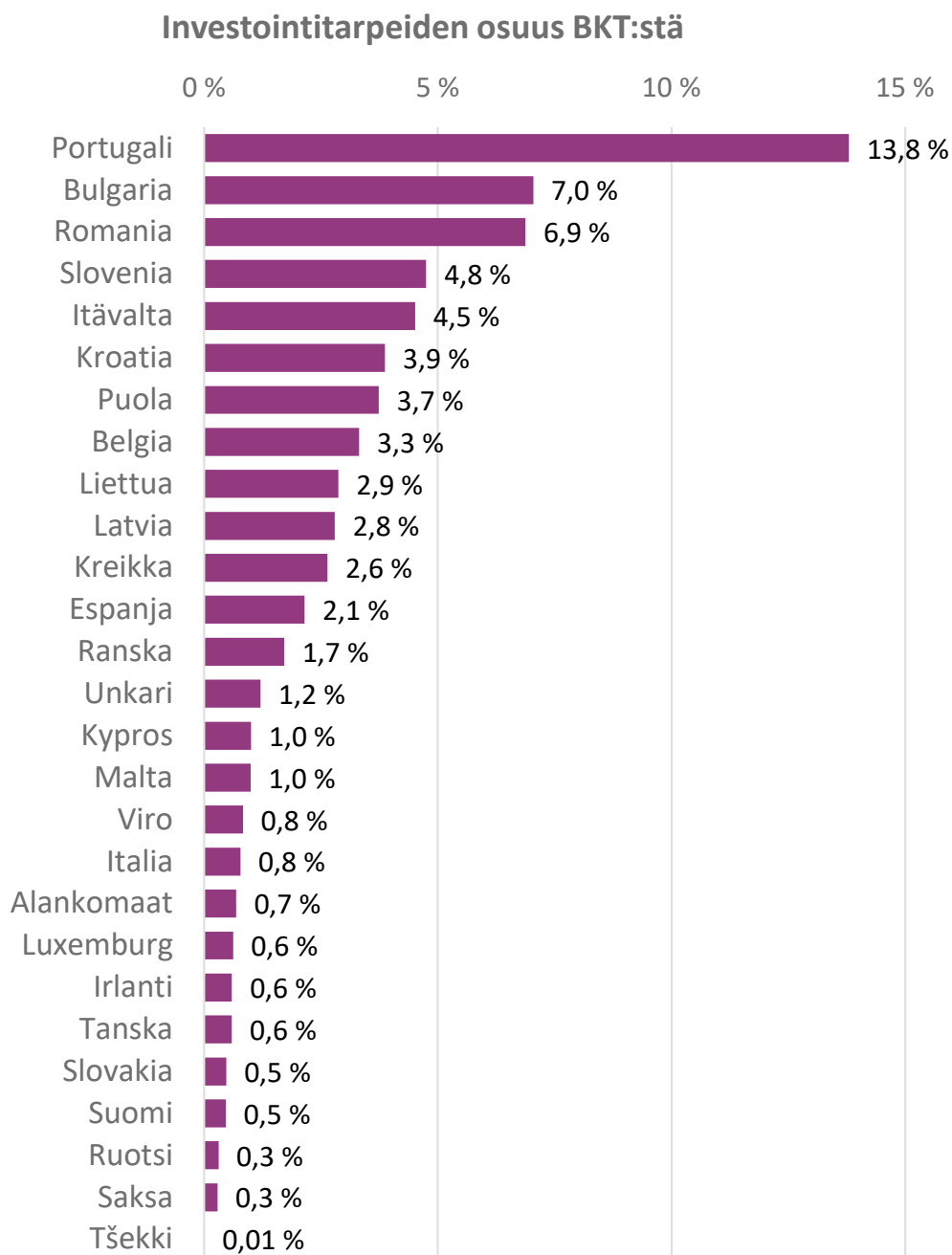
⁹⁷ Euroopan tilintarkastustuomioistuin, [Euroopan investointineuvontakeskus: toiminta käynnistettiin investointien lisäämiseksi EU:ssa, mutta keskuksen vaikutus on edelleen vähäinen](#), liite I.

hankkeista arvioita kestävyiden tai muiden teknisten tai taloudellisten seikkojen osalta.

73 Kansallisilla energia- ja ilmastosuunnitelmilla oli muun muassa tarkoitus tukea ilmasto- ja energia-alan kestävien hankkeiden jatkumon kehittämistä siten, että tehdään sijoittajille selväksi, minkä laajuisia ja tyyppisiä hankkeita jäsenvaltiot suunnittelevat. Tilintarkastustuomioistuin totesi kuitenkin, että suunnitelmiin sisältyvät tiedot investointitarpeista⁹⁸ olivat epätäydellisiä ja epä johdonmukaisia (*liite V*) ja niissä oli suuria eroavaisuuksia (*kaavio 10*). Vaikka komissio tuki jäsenvaltioita jonkin verran, komissio ei laatinut yhteistä kehystä, jota jäsenvaltiot olisivat voineet soveltaa arvioidessaan tarpeitaan ja määrittäessään kestäviä lippulaivahankkeita. Tästä syystä riskinä on, että jotkin kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat eivät edistä kestävien hankkeiden uskottavan jatkumon luomista sellaisille aloille ja alueille, joilla tällaista jatkumoa ei nykyään ole.

⁹⁸ Asetus (EU) 2018/1999 energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta.

Kaavio 10 – Jäsenvaltioiden kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa määritettyjen energia- ja ilmastoinvestointitarpeiden osuus jäsenvaltioiden BKT:stä

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan komission ja Eurostatin tietojen perusteella (kansallinen BKT vuodelta 2020).

EU:n talousarviossa ei käytetä johdonmukaisia tieteeseen perustuvia kriteerejä, joiden avulla voitaisiin välttää ympäristölle aiheutuva merkittävä haitta

74 Tilintarkastustuomioistuin tutki, oliko EU:n meno-ohjelmia sekä elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevat vuosien 2021–2027 säännökset sovitettu yhteen kestävästä rahoitusta koskevien komission toimien kanssa. Vaikka EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä sekä siihen perustuvat standardit, merkinnät ja tietojen antamista koskevat vaatimukset on ensisijaisesti tarkoitettu rahoitusmarkkinoiden toimijoille, myös julkinen sektori voi soveltaa niitä. Kuten edellä todettiin (ks. kohta 63), EIP on jo päättänyt soveltaa EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä omiin toimiinsa, jotka käsittävät myös InvestEU-ohjelmasta tuettavat toimet. Komissio on sitoutunut selvittämään, ”miten julkinen sektori voisi hyödyntää EU:n luokitusjärjestelmää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman yhteydessä InvestEU-ohjelman ulkopuolella”, ja korostanut yksityisen ja julkisen sektorin yhtenäisyyden tärkeyttä⁹⁹. Tekninen asiantuntijaryhmä suositteli, että EU:n talousarvion yhteydessä olisi sovellettava EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän *ei merkittävää haittaa* -periaatetta kaikkiin investointeihin¹⁰⁰.

75 Vaikka EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää ei luotu sitä varten, että sillä estettäisiin rahoittamasta kestävä kehityksen periaatteiden vastaisia investointeja, EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä voidaan käyttää sen tarkistamiseen, aiheuttaako investointi haittaa ympäristölle. Tilintarkastustuomioistuin selvitti, aiotaanko EU:n tärkeimmissä meno-ohjelmissa soveltaa EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä ympäristölle aiheutuvan haitan arvioimiseen samalla tavoin kuin EIP:ssä.

***Ei merkittävää haittaa* -periaatetta ei sovelleta kaikkiin EU:n menoihin**

76 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että *ei merkittävää haittaa* -periaatteen soveltamista ei vaadita johdonmukaisesti ja sitovasti kaikilta toiminnoilta, jotka saavat EU:n rahoitusta. Tämä periaate otettiin käyttöön yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa (jota sovelletaan koheesiopolitiikan rahastoihin) sekä elpymis- ja palautumistukivälineessä. Tarkastuksen aikaan komissio oli julkaissut ohjeistusta

⁹⁹ COM(2020) 21 final, *Kestävä Eurooppa -investointiohjelma, Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma*.

¹⁰⁰ Tekninen asiantuntijaryhmä, *Statement of the EU Technical Expert Group on Sustainable Finance (TEG): 5 high-level principles for Recovery & Resilience*, 2020, s. 2.

periaatteen soveltamisesta vain elpymis- ja palautumistukivälineen osalta¹⁰¹. Kyseistä välinettä koskevan ohjeistuksen mukaan EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerien soveltaminen periaatteeseen on kuitenkin vain vapaaehtoista¹⁰². Yhteisessä maatalouspolitiikassa *ei merkittävää haittaa* - periaatetta ei ole otettu osaksi alan lainsäädäntöä.

77 InvestEU:n kestävyysarviointiohjeissa¹⁰³ annetaan suosituksia siitä, miten määritetään, onko hankkeilla ympäristö-, ilmasto- tai sosiaalisia vaikutuksia. Ohjeet kehitettiin yhteistyössä toteutuskumppaneiden kanssa, ja niissä otettiin huomioon EU:n *ei merkittävää haittaa* - periaate ja siihen liittyvät kriteerit. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut muissa EU:n meno-ohjelmissa vaatimuksia, joiden mukaan yksittäisiä investointihankkeita olisi arvioitava samanlaisten sosiaalisten ja ympäristöstandardien perusteella kuin mitkä ovat käytössä EIP:ssä ja InvestEU-ohjelmassa. Tämä tarkoittaa sitä, että joissakin EU:n ohjelmissa voidaan käyttää ympäristö- ja sosiaalisen kestävyuden määrittämisessä standardeja, jotka eivät ole riittävän tiukkoja. Lisäksi samoja toimintoja koskevat standardit voivat eri ohjelmissa poiketa toisistaan.

78 Lisäksi tilintarkastustuomioistuin totesi, että tietyissä EU:n meno-ohjelmissa sallitaan ympäristön kannalta haitallisten toimintojen rahoittaminen. Esimerkiksi koheesiopolitiikassa sallitaan eräiden jäsenvaltioiden rajoitetut investoinnit kaasuinfrastruktuuriin¹⁰⁴. Jäsenvaltiot voivat poikkeuksellisesti ja tapauskohtaisesti tukea elpymis- ja palautumistukivälineestä myös fossiilisiin polttoaineisiin liittyviä investointeja, jos tähän liittyvä siirtyminen pois hiili-intensiivisistä energialähteistä vähentäisi kasvihuonekaasupäästöjä paljon ja nopeasti¹⁰⁵. Kuten tilintarkastustuomioistuin on huomauttanut, kaikki investoinnit fossiilisiin polttoaineisiin ovat vaarassa muuttua hukkainvestoinneiksi¹⁰⁶. EIP on sitä vastoin

¹⁰¹ Asetus (EU) 2021/241 elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta.

¹⁰² EUVL C 58/1, 18.2.2021.

¹⁰³ Euroopan komissio, *Technical guidance on sustainability proofing for the InvestEU Fund*, 2021.

¹⁰⁴ COM(2018) 372 final, ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta.

¹⁰⁵ C(2021) 1054 final, komission tiedonanto *Tekniset ohjeet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti*.

¹⁰⁶ EUVL C 209/1, 1.9.2020, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunto 5/2020.

päättänyt lopettaa asteittain vuoden 2022 alusta lähtien tuen hankkeille, jotka koskevat tavanomaisten fossiilisten polttoaineiden, myös maakaasun, infrastruktuureja ja kyseisillä polttoaineilla tapahtuvaa energiantuotantoa¹⁰⁷.

Menettelyt, joilla seurataan EU:n talousarvion myötävaikutusta ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, eivät ole yhtä tiukkoja ja tieteeseen perustuvia kuin EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerit

79 Vaikka EU ei arvioi, kuinka paljon yksittäiset hankkeet edistävät ilmastotavoitteiden saavuttamista, kuten EIP tekee, komissio kylläkin seuraa, kuinka suuri osa EU:n talousarvion menositoumuksista kohdistetaan ilmastotoimiin. Tätä varten komissio soveltaa 100 prosentin kerrointa talousarvion menoihin, joiden komissio arvioi edistävän ilmastotoimia merkittävästi, 40 prosentin kerrointa menoihin, joiden edistävä vaikutus arvioidaan kohtalaiseksi, ja 0 prosentin kerrointa menoihin, joiden edistävä vaikutus arvioidaan merkityksettömäksi¹⁰⁸. Tilintarkastustuomioistuon on huomauttanut aiemmissa kertomuksissaan, että tämä menetelmä voi johtaa ilmastomenojen yliarvioimiseen. Erityisesti tilintarkastustuomioistuon on arvostellut sitä, että menetelmässä sovelletaan 100 prosentin kerrointa liian laajasti¹⁰⁹ ja että tosiasiallisia menoja ja tuloksia ei raportoida. Lisäksi tilintarkastustuomioistuon on todennut, ettei komissio ota huomioon kielteisiä ilmastovaikutuksia, joita joistakin EU:n rahoittamista toiminnoista aiheutuu¹¹⁰.

80 Vuosien 2021–2027 järjestelmässä toimintojen, joita tuetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä ja koheesiopolitiikan rahastoista, on – jotta kyseisten toimintojen voitaisiin ilmoittaa edistävän ilmastotoimia sataprosenttisesti – joissain tapauksissa täytettävä kynnysarvot, jotka perustuvat EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteereihin¹¹¹. Komissio aikoo kuitenkin edelleen soveltaa 40 prosentin kerrointa toimintoihin, jotka eivät täytä ainuttakaan EU:n

¹⁰⁷ EIP, *EIB Energy lending policy*, 2019.

¹⁰⁸ Euroopan komissio, *esitys Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2021, tulo- ja menotaulukot pääluokittain, työasiakirjan osa I, toimintamenojen ohjelmaselvitykset*.

¹⁰⁹ Euroopan tilintarkastustuomioistuin, *Vähintään joka viides euro EU:n talousarviosta ilmastotoimiin: kunnianhimoisia toimia on käynnissä, mutta niiden riittävyys on erittäin epävarmaa*, 2016.

¹¹⁰ Euroopan tilintarkastustuomioistuin, *EU:n talousarvion ilmastomenojen seuranta*, 2020.

¹¹¹ *SWD(2021) 12 final*, komission yksiköiden valmisteluasiakirja *Guidance to Member States: Recovery and Resilience Plans*.

kestävyyssuokitusjärjestelmän kriteeriä. Tilintarkastustuomioistuin totesi, että lähestymistapa, jota käytetään EU:n talousarvion ilmastomenojen seuraamiseen, ei myöskään muiden alojen osalta ole EU:n kestävyyssuokitusjärjestelmän kriteerien mukainen (*laatikko 5*). Koska EU:n kestävyyssuokitusjärjestelmää ei sovelleta johdonmukaisesti, vaarana on, ettei elpymis- ja palautumistukivälineen ilmasto-osuutta varten kerätty rahoitus täytä niitä EU:n kestävyyssuokitusjärjestelmään perustuvia kriteerejä, joita sovelletaan EU:n vihreitä joukkovelkakirjoja koskevassa standardissa.

Laatikko 5

EU:n kestävyyssuokitusjärjestelmän kriteerit, joiden mukaisesti määritetään, mikä maataloudessa edistää ilmastotoimia, ovat tiukempia kuin EU:n talousarvion seurantajärjestelmän kriteerit

Tekninen asiantuntijaryhmä ehdotti EU:n kestävyyssuokitusjärjestelmän kriteerejä kahdelle maatalousalan osa-alueelle: kasvinviljelylle ja kotieläintuotannolle. Toiminto katsottaisiin ilmastomuutosta merkittävästi hillitseväksi, jos asiantuntijoiden asettamia seuraavia kahta periaatetta noudatetaan:

- 1) On osoitettava, että tuotannosta ja siihen liittyvistä käytännöistä aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä vältetään tai vähennetään merkittävästi.
- 2) Toiminnoissa on säilytettävä nykyisiä hiilinieluja ja lisättävä hiilen sitomista¹¹².

Tällaisia vaatimuksia ei sovelleta silloin kun maatalousmenoja luetaan ilmastotoimia edistäviksi.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen ajankohtana komissio päätti poistaa maataloustoimintoja koskevat kriteerit tilapäisesti luokitusjärjestelmää koskevasta delegoidusta asetuksesta, jotta eri välineistä saataisiin johdonmukaisempia vihreän kehityksen ohjelman ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisen suhteen¹¹³. Samalla lainsäätäjät ovat lykanneet 31. joulukuuta 2025 jälkeiseen aikaan kaikki muutokset, jotka koskevat ilmastomenojen seuraamista yhteisessä maatalouspolitiikassa.

¹¹² Tekninen asiantuntijaryhmä, *Taxonomy Report: Technical Annex, Updated methodology & Updated Technical Screening Criteria*, 2020, s. 112, 126 ja 140.

¹¹³ Euroopan komissio, *EU:n luokitusjärjestelmäasetuksen nojalla annettu ilmastoja koskeva delegoitu aset*, 2021, s. 3 ja 4.

81 Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että investoinneille myönnettävä EU:n tuki on sovitettava nykyistä paremmin yhteen kestävän rahoituksen periaatteiden kanssa. Esimerkiksi EU:n avustusten myöntämisessä ei näytetä esimerkkiä siltä osin kuin on kyse EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kestävyyskriteerien tai *ei merkittävää haittaa* -periaatteen soveltamisesta. Käyttämällä EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä avustuksia myönnettäessä ja/tai menoja seurattaessa saataisiin nykyistä tarkempia, vertailukelpoisempia ja tieteeseen perustuvampia seurantatietoja ilmastomenoista. Soveltamalla EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää talousarvioonsa EU voisi myös näyttää esimerkkiä ja varmistaa johdonmukaisuuden sen toimintasuunnitelmaan sisältyvän tavoitteen kanssa, jossa pyritään kestävän rahoituksen edistämiseen yksityisellä sektorilla.

Johtopäätökset ja suositukset

82 Tilintarkastustuomioistuon toteaa, että EU:n on tehtävä enemmän ohjatakseen yksityistä ja julkista rahoitusta kestäviin investointeihin. Toimintasuunnitelman toimenpiteet on saatava valmiiksi ja niiden yhteydessä on toteutettava toimia, joissa otetaan paremmin huomioon kestävä kehityksen vastaisesta taloudellisesta toiminnasta aiheutuvat sosiaaliset ja ympäristökustannukset. Lisäksi EU:n on sovellettava johdonmukaisia kriteerejä tukemiensa investointien kestävyysmäärittämiseen ja kohdennettava nykyistä paremmin ne toimensa, joilla pyritään luomaan kestäviä investointimahdollisuuksia.

83 Tilintarkastustuomioistuin totesi, että toimintasuunnitelman kymmenestä toimesta seitsemän koski sitä keskeistä kysymystä, miten lisätä kestävien toimintojen ja rahoitustuotteiden läpinäkyvyyttä. Ainoastaan yhdellä toimella pyrittiin puuttumaan siihen keskeiseen kysymykseen, miten vähentää kestävien investointien rahoitusriskejä ja -kustannuksia ja edistää kestävien hankkeiden kehittämistä. Toimintasuunnitelman yhteydessä ei ole toteutettu riittävästi toimenpiteitä, joissa olisi otettu huomioon kestävä kehityksen vastaisen toiminnan ympäristökustannukset (kohdat [15–22](#)).

84 Monet toimintasuunnitelman toimenpiteet viivästyivät, ja niiden käyttövalmius edellyttää lisätyötä. Komissio keskittyi laatimaan EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää, jonka avulla voitaisiin selventää, mitkä toiminnot ovat kestäviä, ja jota voitaisiin käyttää yksityisen ja julkisen sektorin antamien kestävyystietojen perustana. EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän voimaantulo on viivästynyt huomattavasti, mikä viivästyttää myös kyseiseen järjestelmään perustuvia muita toimenpiteitä, kuten rahoitustuotteiden merkintöjä ja kestävyystietojen antamista. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että kun EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä on tullut voimaan, se voisi olla hyvä tieteeseen perustuva väline, jonka avulla sijoittajat voivat arvioida investointimahdollisuuksia kestävyystavoitteiden valossa ja yritykset saattaa taloudellisen toimintansa kestävyystavoitteiden mukaiseksi (kohdat [27–36](#)).

85 EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän ja merkintäjärjestelmän vaikuttavuus on pitkälti riippuvainen kyseisten järjestelmien käyttöönotosta, joka on vapaaehtoista, sekä siitä, onko järjestelmien uskottavuuden tukena riittävät tarkastusjärjestelyt. Tämä saattaa osoittautua haasteelliseksi EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerien suuren määrän ja monimutkaisuuden vuoksi. Lisäksi yksityisen sektorin altistuminen kestävyysriskeille ja yritysten vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan jäävät epäselviksi siihen asti, että tietojen antamista koskevia EU:n uusia vaatimuksia sovelletaan täysimääräisesti. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, ettei komissio ole vielä

selkeyttänyt riittävästi jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille niitä järjestelyjä, joilla todennetaan rahoitusmarkkinoiden toimijoiden antamat kestävyystiedot, eikä ehdotettuja järjestelyjä, jotka koskevat yhtiöiden kestävyystietojen tarkastamista, ole vielä hyväksytty lainsäädäntöprosessissa. Lisäksi toimenpiteet, joilla pyritään edistämään pitkän aikavälin investointeja, ovat edelleen luonteeltaan valmistelevia, eikä lainsäädäntöehdotuksia ole esitetty (kohdat 37–53).

Suositus 1 – Saatetaan toimintasuunnitelman toimenpiteet päätökseen ja selvennetään vaatimusten noudattamiseen ja tarkastustoimintaan liittyviä järjestelyjä

Tilintarkastustuomioistuimien suositaa, että komissio

- a) saattaa päätökseen ne osat toimintasuunnitelmaan liittyvistä sääntelytoimenpiteistä, jotka ovat viivästyneet, erityisesti EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän, ja toteuttaa yritysten hallintoa koskevien valmistelutoimien jatkotoimenpiteitä
- b) selkeyttää sellaisten väittämien tarkastusjärjestelyjä, joiden mukaan rahoituslaitosten piirissä tehdyt investoinnit ovat EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän mukaisia
- c) selkeyttää, mikä on tarkastajien tehtävä yhtiöiden kestävyysraportoinnin ja -tietojen tarkastuksessa ja mikä valvojien tehtävä rahoitusmarkkinoiden toimijoiden antamien tietojen tarkastuksessa.

Tavoiteajankohta: vuoden 2022 loppuun mennessä (alakohdat a, b ja c).

86 Kuten korkean tason asiantuntijaryhmä totesi, komission toimet yksityisen rahoituksen ohjaamiseksi kestäviin investointeihin eivät ole vaikuttavia, jos kielteisiä ympäristöön ja yhteiskuntaan kohdistuvia sivuvaikutuksia ei sisällytetä taloudellisen toiminnan hintaan. Tässä yhteydessä tilintarkastustuomioistuin toteaa, että komissio on alkanut laatia ehdotuksia, joilla tarkistetaan EU:n päästökauppajärjestelmää ja taakanjakoasetusta. Nämä järjestelmät kattavat nykyiset päästöjen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet EU:ssa (kohdat 22–26).

Suositus 2 – Edistetään kestävää rahoitusta nykyistä tehokkaammin hinnoittelemalla kasvihuonekaasupäästöt

Ympäristö- ja sosiaaliset kustannukset, jotka johtuvat kestävän kehityksen vastaisesta taloudellisesta toiminnasta, olisi otettava huomioon nykyistä paremmin. Lisäksi kestävän rahoituksen houkuttelevuutta olisi kasvatettava. Näistä syistä tilintarkastustuomioistuin suositaa, että komissio määrittää lisätoimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan, että kasvihuonekaasupäästöjen hinnoittelu vastaa nykyistä paremmin niiden ympäristökustannuksia.

Tavoiteajankohta: vuoden 2022 loppuun mennessä.

87 Investoinneille myönnettävä EU:n rahoitustuki ei perustu johdonmukaisiin kestävyysstandardeihin. EIP on ollut tärkeä tekijä, sillä se on myöntänyt rahoitusta kestäville hankkeille suotuisin ehdoin ja arvioinut ympäristö- ja sosiaalisten standardien noudattamista. EIP on myös edistänyt kestävää rahoitusta käymällä sijoittajien kanssa vuoropuhelua kestävyyskriteerien soveltamisesta. ESIR-tuen kysyntä ei kuitenkaan ole kattanut riittävästi kaikkia niitä aloja ja maantieteellisiä alueita, joilla on tarvittu kestäviä investointeja. Keski- ja Itä-Eurooppaan myönnettiin vähemmän ilmastotoimiin liittyvää ESIR-tukea kuin muille alueille, ja ESIR-rahastosta tuetusta rahoituksesta vain pieni osuus kohdistui investointeihin, jotka tehtiin ilmastomuutokseen sopeutumiseksi. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, ettei InvestEU-ohjelmassa raportoida niistä tosiasiallisista ilmastoon ja ympäristöön liittyvistä tuloksista, joita rahoitustoimien piirissä toteutetut hankkeet ovat saaneet aikaan. Raportoinnissa ei myöskään anneta tietoja niistä InvestEU-rahoituksen määristä, jotka ovat EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerien mukaisia (kohdat 55–67).

Suositus 3 – Raportoidaan ilmastoon ja ympäristöön liittyvistä InvestEU-ohjelman tuloksista

InvestEU-ohjelman investointien ja tulosten läpinäkyvyyttä olisi lisättävä. Tästä syystä tilintarkastustuomioistuin suositaa, että komissio

- a) ilmoittaa, miltä osin InvestEU:n ilmastomenoja seurataan käyttäen EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää
- b) raportoi ilmastoon liittyvistä tuloksista – kuten kasvihuonekaasupäästöjen tosiasiallisesta pienenemisestä – päätökseen saaduissa rahoitustoimissa.

Aikatavoite: vuoden 2022 lopusta alkaen.

88 Tilintarkastustuomioistuin totesi myös, ettei EU:lla ole ollut ennakoivaa lähestymistapaa kestävien hankkeiden riittävän jatkumon luomiseksi. Eräässä aiemmassa kertomuksessa tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että Euroopan investointineuvontakeskuksella oli vähän neuvontatoimeksiantoja Keski- ja Itä-Euroopan painopistealoilla, kuten energiassa ja liikenteessä. Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että neuvonta-avun kohdentamisessa näille aloille ja alueille on sittemmin edistytty. Sama koskee sellaisten hankkeiden kehittämistä, joita voitaisiin mahdollisesti tukea InvestEU-takuun avulla. EU:n tasolla ei kuitenkaan ole palvelua, joka ohjaisi sijoittajia aktiivisesti hankkeiden luo, eikä kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien tarjoamia mahdollisuuksia, jotka liittyvät kestävien hankkeiden luomiseen, hyödynnetä tarpeeksi (kohdat [69–73](#)).

Suositus 4 –Muodostetaan kestävien hankkeiden jatkumo

Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio

- a) asettaa neuvontatuen painopisteeksi alueet ja alat, joilla on suuri kestävien investointien tarve mutta vähäiset valmiudet luoda tarvittavia hankkeita esimerkiksi ilmastonmuutokseen sopeutumisen alalla
- b) kun kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia lähiaikoina päivitetään, auttaa jäsenvaltioita parantamaan päivitetäessä suunnitelmaluonnoksissa annettujen tietojen kattavuutta ja johdonmukaisuutta siltä osin kuin tiedot koskevat eri alojen ja alueiden investointitarpeita, myös niitä, jotka koskevat sopeutumista ilmastonmuutokseen.

Tavoiteajankohta: vuoden 2023 loppuun mennessä.

89 Järjestelyissä, jotka koskevat EU:n menojen kestävyysarviointia, ei noudateta täysimääräisesti kestävä rahoituksen hyviä käytäntöjä siltä osin kuin on kyse *ei merkittävää haittaa* -periaatteen tai tieteeseen perustuvien ympäristö- ja sosiaalisten kriteerien soveltamisesta (kuten niiden, jotka on kehitetty EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää varten). Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että *ei merkittävää haittaa* -periaatteen soveltamista ei vaadita johdonmukaisesti ja sitovasti kaikilta toiminnoilta, jotka saavat EU:n rahoitusta. Kyseinen periaate oli otettu käyttöön rahastoissa, jotka kuuluivat yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen tai elpymis- ja palautumistukivälineitä koskevan asetuksen soveltamisalaan, mutta sitä ei ollut otettu käyttöön esimerkiksi yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevassa lainsäädännössä. Komissio on antanut ohjeita periaatteen soveltamisesta vain elpymis- ja palautumistukivälineessä. Se, että EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä

sovelletaan tähän periaatteeseen, on kuitenkin elpymis- ja palautumistukivälineessä vapaaehtoista. Tarkastajien havaintojen mukaan EU:n rahoitusohjelmissa ei InvestEU-ohjelmaa lukuun ottamatta myöskään vaadita, että yksittäisiä investointeja olisi arvioitava sellaisten sosiaalisten ja ympäristöstandardien perusteella, jotka vastaavat EIP:n käyttämiä. Tämä tarkoittaa sitä, että joissakin EU:n ohjelmissa voidaan käyttää ympäristö- ja sosiaalisen kestävyysmäärittämisessä standardeja, jotka eivät ole riittävän tiukkoja. Lisäksi samoja toimintoja koskevat standardit voivat eri ohjelmissa poiketa toisistaan (kohdat 74–78).

90 Menettelyt, joilla seurataan, kuinka EU:n talousarvio myötävaikuttaa ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, eivät ole yhtä tiukkoja ja tieteeseen perustuvia kuin ne EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerit, joita EIP on sitoutunut soveltamaan. Jos EU ei sovelleta EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää omaan talousarvioonsa, vaarana on, että se kaivaa maata toimiltaan, joilla se pyrkii edistämään kestävästä rahoitusta yksityisellä sektorilla. Vaarana on myös, että EU:n talousarvion vaikutukset ilmastotoimiin arvioidaan liian suuriksi ja että vaikutuksia koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia EIP:n ja InvestEU-ohjelman ilmastoseurantatietojen kanssa. Lisäksi vaarana on, ettei elpymis- ja palautumistukivälineen ilmasto-osuutta varten kerätty rahoitus täytä niitä EU:n kestävyysluokitusjärjestelmään perustuvia kriteerejä, joita sovelletaan EU:n vihreitä joukkovelkakirjoja koskevassa standardissa. Tämä saattaisi vaikuttaa rahoitusmarkkinoiden halukkuuteen ostaa vihreitä joukkovelkakirjoja ja rahoittaa elpymis- ja palautumistukivälinettä (kohdat 79–81).

Suositus 5 – Sovelletaan *ei merkittävää haittaa* -periaatetta ja EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä johdonmukaisesti koko EU:n talousarvioon

Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio

- a) soveltaa *ei merkittävää haittaa* -periaatetta koko EU:n talousarvioon
- b) sisällyttää *ei merkittävää haittaa* -periaatteen varainhoitoasetuksen tarkistamista koskevaan ehdotukseen
- c) ottaa EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerit täysimääräisesti osaksi EU:n ilmastoseurantamenetelmää sitä mukaa kun ne tulevat saataville
- d) täydentää tämänhetkistä raportointia, joka koskee EU:n talousarvion myötävaikutusta ilmastotoimiin, siten, että komissio ilmoittaa sellaiset EU:n

ilmastomenot, joihin sovelletaan EU:n kestävyysluokitusjärjestelmään perustuvaa 100 prosentin kerrointa.

Tavoiteajankohta: EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää koskevien delegoitujen säädösten hyväksymisen jälkeen (vuonna 2022).

91 Komissio on raportoinut toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta vasta heinäkuussa 2021. Komissio ei myöskään ole kehittänyt toimintasuunnitelman tavoitteisiin liittyviä tulosindikaattoreita. Ilman tällaisia indikaattoreita ei ole mahdollista seurata edistymistä eikä arvioida tuloksellisuutta toimitissa, jotka koskevat rahoituksen ohjaamista kestäviin investointeihin (kohdat [27–29](#)).

Suositus 6 – Seurataan kestävä kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman ja tulevan strategian toteutumista ja raportoidaan asiasta

Tilintarkastustuomioistuin suositaa, että komissio

- a) laatii yhteiset tuloksellisuusindikaattorit, joiden avulla on mahdollista seurata saavutettua edistystä nykyistä paremmin
- b) raportoi toimintasuunnitelman ja kestävä rahoitusta koskevan mahdollisen uuden strategian täytäntöönpanosta.

Tavoiteajankohta: vuoden 2023 loppuun mennessä.

Tilintarkastustuomioistuimen V jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Tony Murphyn johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 20. heinäkuuta 2021.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Klaus-Heiner LEHNE
presidentti

Liitteet

Liite I – Korkean tason asiantuntijaryhmän keskeisten suositusten huomioon ottaminen toimintasuunnitelmassa

Korkean tason asiantuntijaryhmän keskeiset suositukset		Asiaa koskevat toimintasuunnitelman osat
1	Laaditaan EU:lle yhteinen kestävyysluokitusjärjestelmä ja ylläpidetään sitä	Toimi 1: Laaditaan EU:n luokitusjärjestelmä kestäväälle toiminnalle
2	Selkeytetään sijoittajien velvollisuuksia ottaa nykyistä paremmin huomioon toiminnan pitkäjänteisyys sekä kestävyysmieltymykset	Toimi 4: Sisällytetään kestävyys rahoitusneuvontaan Toimi 7: Selkeytetään yhteisösijoittajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuuksia
3	Päivitetään tietojen antamista koskevia sääntöjä niin, että kestävyysriskeistä tulee täysin läpinäkyviä, alkaen ilmastonmuutosta koskevista tiedoista	Toimi 7: Selkeytetään yhteisösijoittajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuuksia Toimi 9: Vaaditaan yrityksiltä enemmän kestävyystietoja ja tietoja tilinpäätösnormistostaan
4	Kestävän vähittäisrahoituksen keskeiset osat: sijoitusneuvonta, ympäristömerkki ja sosiaalisesti vastuullisen sijoittamisen vähimmäisstandardit	Toimi 2: Laaditaan standardit ja merkinnät vihreille rahoitustuotteille Toimi 4: Sisällytetään kestävyys rahoitusneuvontaan
5	Kehitetään ja otetaan käyttöön virallisia EU:n kestävyysstandardeja ja -merkkejä, alkaen vihreistä joukkovelkakirjoista	Toimi 2: Laaditaan standardit ja merkinnät vihreille rahoitustuotteille
6	Perustetaan erillinen organisaatio, jonka toimialana ovat kestävät infrastruktuurit Euroopassa	Toimintasuunnitelmassa ei ole asiaa koskevaa tointa

Korkean tason asiantuntijaryhmän keskeiset suositukset		Asiaa koskevat toimentasuunnitelman osat
7	Hallinnointi ja johtaminen (otetaan yrityskulttuurissa toiminnan pitkäjänteisyys entistä paremmin huomioon)	Toimi 10: Edistetään yritysten kestävämpää hallinnointia ja hillitään pääomamarkkinoiden lyhytjänteisyyttä
8	Sisällytetään kestävyys Euroopan valvontaviranomaisten valvontatehtävään ja pidennetään riskien seurannan aikajännettä	Toimi 4: Sisällytetään kestävyys rahoitusneuvontaan Toimi 8: Sisällytetään kestävyys vakavaraisuusvaatimuksiin

Liite II – EU:n toimintasuunnitelmaan sisältyvien toimien toteutus ja tulokset

Kestävän kasvun rahoitusta koskevaan EU:n toimintasuunnitelmaan sisältyvien toimien toteutus ja tulokset heinäkuuhun 2021 mennessä

Toimi	Nro	Toimintasuunnitelmassa ennakoitu tulos	Suunniteltu/todellinen toteutumisajankohta (lisää tilanne)	Tilanne	Odotettu lopullinen tulos	Soveltamis-tapa
Tavoite 1: Ohjataan pääomavirtoja kestäviin investointeihin						
Toimi 1 EU:n kestävyys- luokitus- järjestelmä	1.	Komissio on toimittanut komission lainsäädäntöehdotuksen kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä lainsäädäntövallan käyttäjälle	Vuoden 2018 toinen neljännes / vuoden 2018 toinen neljännes		Luokitusjärjestelmäasetus kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä	
	2.	Teknisen asiantuntijaryhmän tekninen raportti, jossa esitetään ilmastonmuutosta hillitsevän ja ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävän toiminnan luokitusjärjestelmä	Vuoden 2019 ensimmäinen neljännes / vuoden 2020 toinen neljännes		Ilmastonmuutoksen hillintää ja ilmastonmuutokseen sopeutumista koskeva EU:n luokitusjärjestelmä	
	3.	Neljää muuta ympäristötoimintoa koskeva teknisen asiantuntijaryhmän tekninen raportti (tehtävän on nyt ottanut hoitaakseen kestävän rahoituksen foorumi)	Vuoden 2019 toinen neljännes / ?		Vesivaroja, jätettä, ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä ja biologista monimuotoisuutta koskeva EU:n luokitusjärjestelmä	
Toimi 2 Standardit ja merkinnät	4.	Teknisen asiantuntijaryhmän raportti EU:n vihreitä joukkovelkakirjoja koskevasta standardista	Vuoden 2019 toinen neljännes / vuoden 2020 ensimmäinen neljännes		EU:n vihreitä joukkovelkakirjoja koskeva standardi	

Toimi	Nro	Toimintasuunnitelmassa ennakoitu tulos	Suunniteltu/todellinen toteutumisajankohta (lisää tilanne)	Tilanne	Odotettu lopullinen tulos	Soveltamis- tapa
	5.	Komission delegoitu säädös vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskuesitteistä	Vuoden 2019 toinen neljännes /?	✗	Vakioitu vihreiden joukkovelkakirjojen esitteiden sisältö	
	6.	Yhteisen tutkimuskeskuksen teknisen raportin luonnos, joka koskee EU:n ympäristömerkin käyttöä rahoitustuotteissa	? / vuoden 2019 viimeinen neljännes	✓	Vapaaehtoisen EU:n laajuisen merkintäjärjestelmän luominen rahoitustuotteille	
Toimi 3 Edistetään investoimista kestäviin hankkeisiin	7.	Lisätään kestävän investoinnin tukivälineiden tehokkuutta ja vaikuttavuutta	Toistuva toimi		Tehokkaammat ja vaikuttavammat EU:n välineet, mukaan lukien vahvemmat neuvontavalmiudet kestävien hankkeiden kehittämistä varten	
Toimi 4 Sisällytetään kestävyys sijoitus- neuvontaan	8.	Komission ehdotus rahoitusmarkkinadirektiivi II:n (MiFID II) ja vakuutusten tarjoamista koskevan direktiivin (IDD) delegoiduiksi säädöksiksi	Vuoden 2018 toinen neljännes / vuoden 2020 viimeinen neljännes	✓	Sijoitusyritykset ja vakuutusedustajat tarjoavat asiakkaille näiden kestävyysmieltymysten mukaisia tuotteita. Asiakkaiden kestävyysmieltymysten arviointi on pakollista annettaessa vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevaa neuvontaa.	
	9.	ESMA sisällyttää kestävyysmieltymyksiä koskevat määräykset soveltuvuusarviointia koskeviin ohjeisiinsa	Vuoden 2018 viimeinen neljännes / vuoden 2020 viimeinen neljännes	✓	Sijoitusneuvojille ja salkunhoitajille kohdistetut ESMAn ohjeet hyvistä käytännöistä, jotka koskevat tiedon keräämistä ESG-tekijöitä koskevista asiakkaan mieltymyksistä	

Toimi	Nro	Toimintasuunnitelmassa ennakoitu tulos	Suunniteltu/todellinen toteutumisaikankohta (lisää tilanne)	Tilanne	Odotettu lopullinen tulos	Soveltamis- tapa
Toimi 5 Kestävyyden vertailuarvot	10.	Komission delegoidut säädökset ESG-tekijöiden huomioon ottamisesta vertailuarvomenetelmissä	Vuoden 2018 toinen neljännes / vuoden 2020 kolmas neljännes		Asetus, jossa edellytetään, että rahoitusalan vertailuarvoja julkaisevat yritykset selittävät, miten ESG-kriteerit otetaan huomioon vertailuarvomenetelmissä	
	11.	Kahden uudentyyppisen ilmastovertiluarvon luominen	Vuoden 2018 toinen neljännes / vuoden 2018 toinen neljännes		Ilmastosiirtymää koskeva vertailuarvo, Pariisin sopimuksen mukainen vertailuarvo	
	12.	Teknisen asiantuntijaryhmän raportti vertailuarvoista	Vuoden 2019 toinen neljännes / vuoden 2019 kolmas neljännes		Suositukses ESG-tietojen antamista koskevista vaatimuksista sekä EU:n ilmastosiirtymää koskevien vertailuarvojen ja Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen teknisistä vähimmäisvaatimuksista	
Tavoite 2: Sisällytetään kestävyys rahoitusalan riskinhallintaan						
Toimi 6 Sisällytetään kestävyys luotto- luokituksiin ja markkina- tutkimuksiin	13.	Komission raportti luottoluokituslaitoksiin liittyvien toimien edistymisestä	Vuoden 2019 kolmas neljännes /?		Lausunto tarvittavista toimenpiteistä, joilla voidaan lisätä ESG-tekijöitä koskevaa läpinäkyvyyttä ja ottaa ne paremmin huomioon luottoluokituslaitosten julkaisemissa luottoluokituksissa	
	14.	Luottoluokitusmarkkinoiden nykyisiä käytäntöjä koskeva ESMAn arviointi, luottoluokituslaitoksille annetut ESMAn ohjeet ESG-tietojen julkistamisesta	Vuoden 2019 toinen neljännes / vuoden 2019 toinen neljännes		ESMAN ohjeet luottoluokituksiin sovellettavista julkistamisvaatimuksista ja näiden ohjeiden huomioon ottaminen ESMAn valvontatyössä	

Toimi	Nro	Toimintasuunnitelmassa ennakoitu tulos	Suunniteltu/todellinen toteutumisajankohta (lisää tilanne)	Tilanne	Odotettu lopullinen tulos	Soveltamis-tapa
	15.	Kestävyyssuokitusta ja -tutkimusta koskeva selvitys	Vuoden 2019 toinen neljännes / vuoden 2020 viimeinen neljännes		Kestävyyssuokitusta ja -tutkimusta koskeva selvitys	
Toimi 7 Sijoittajien velvollisuudet	16.	Komission lainsäädäntöehdotus kestävyyteen liittyvien tietojen antamista rahoituspalvelusektorilla koskevaksi asetukseksi	Vuoden 2018 toinen neljännes / vuoden 2020 viimeinen neljännes		Muutoksia MiFID II-, UCITS-, AIFMD- (vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajia koskeva direktiivi), IDD- ja Solvenssi II -kehyksiin: selkeytetään, miten omaisuudenhoitajien, vakuutusyriyten ja sijoitusneuvojen olisi sisällytettävä kestävyysriskit organisatorisiin ja toiminnallisiin menettelyihinsä	
Toimi 8 Vakavaraisuus- vaatimukset	17.	Ilmastoriskien sisällyttäminen yhteisöjen riskinhallintapolitiikkoihin ja pankkien pääomavaatimusten mahdolliseen kalibrointiin, jotta voidaan ottaa huomioon rahoitusvakuus ja EU:n luokitusjärjestelmän kestävyyskriteerit	Vuoden 2019 viimeinen neljännes / vuoden 2019 toinen neljännes		Ilmastoriskien sisällyttäminen yhteisöjen riskinhallintapolitiikkoihin ja pankkien pääomavaatimusten mahdolliseen kalibrointiin, jotta voidaan ottaa huomioon rahoitusvakuus ja EU:n luokitusjärjestelmän kestävyyskriteerit	
	18.	EIOPAn arviointi siitä, miten liikkeeseenlaskijat voivat edistää ilmastonmuutoksesta aiheutuvien riskien tunnistamista, mittaamista ja hallintaa toiminnallaan	Vuoden 2019 kolmas neljännes / vuoden 2019 kolmas neljännes		EIOPAn lausunto siitä, miten vakuutuksenantajat voivat edistää ilmastonmuutoksesta aiheutuvien riskien tunnistamista, mittaamista ja hallintaa sijoitus- ja vakuutustoiminnallaan	

Toimi	Nro	Toimintasuunnitelmassa ennakoitu tulos	Suunniteltu/todellinen toteutumisajankohta (lisää tilanne)	Tilanne	Odotettu lopullinen tulos	Soveltamis- tapa
Tavoite 3: Suositaan taloudellisessa ja rahoitustoiminnassa läpinäkyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä						
Toimi 9 Kestävyys- tietojen antaminen	19.	Komission päätelmät yritysraportointia koskevasta toimivuustarkastuksesta	Vuoden 2019 toinen neljännes / vuoden 2021 toinen neljännes		Toimivuustarkastuksen päätelmiä on tarkoitus hyödyntää komission ehdotuksessa NFRD-direktiivin tarkistamisesta	
	20.	Muita kuin taloudellisia tietoja koskevat ohjeet tarkistetaan niiden ilmastoon liittyvien tietojen osalta, joita edellytetään suurilta yleisen edun kannalta merkittäviltä yrityksiltä (yli 500 työntekijää)	Vuoden 2019 toinen neljännes / vuoden 2019 toinen neljännes		Muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin täydennysosa: suuntaviivat ilmastoon liittyvien tietojen sisällyttämisestä muihin taloudellisiin tietoihin ja muihin kuin taloudellisiin tietoihin	
	21.	Ehdotus, jonka mukaan omaisuudenhoitajia ja yhteisösijoittajia kehoitetaan esittämään tiedot siitä, millä tavoin ne huomioivat kestävyystekijät sijoituspäätöksissään	Vuoden 2018 toinen neljännes / vuoden 2018 toinen neljännes		Omaisuudenhoitajille ja yhteisösijoittajille asetetut uudet avoimuusvaatimukset, jotka koskevat – kestävyysriskien huomioon ottamista sijoituksia koskevassa päätöksenteossa – sijoituspäätösten keskeisten haitallisten kestävyysvaikutusten huomioon ottamista – tietoja siitä, ovatko palkitsemispolitiikat johdonmukaisia kestävyysriskien huomioon ottamisen kanssa	
	22.	Perustetaan EFRAGiin eurooppalainen yritysraportointiosasto (<i>European Corporate Reporting Lab</i> , ECRL)	Vuoden 2018 kolmas neljännes / vuoden 2018 kolmas neljännes		Eurooppalaisen yritysraportointiosaston olisi edistettävä yritysraportointiin liittyvää	

Toimi	Nro	Toimintasuunnitelmassa ennakoitu tulos	Suunniteltu/todellinen toteutumisajankohta (lisää tilanne)	Tilanne	Odotettu lopullinen tulos	Soveltamis-tapa
					innovointia ja edistettävä raportoivien yritysten, tiedon käyttäjien ja muiden sidosryhmien välistä vuoropuhelua	
	23.	Komission EFRAGille esittämä pyyntö arvioida systemaattisesti kaikkien uusien IFRS-standardien vaikutuksia kestäviin investointeihin	Toistuva toimi		Vuonna 2019 kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja antavan elimen (<i>International Accounting Standards Board</i> , IASB) puheenjohtaja ilmoitti, ettei kansainvälisten tilinpäätösstandardien säätiöllä (IFRS-säätiö) ollut resursseja käsitellä kestävyysraportointiin liittyviä kysymyksiä ja että säätiön tulisi keskittyä sijoittajien tarvitsemiin tilinpäätöstietoihin. IASB päätti olla ottamatta kestävyysvaikutuksia huomioon IFRS-standardien kehittämisessä.	
	24.	Komissio pyytää EFRAGia selvittämään luotettavia vaihtoehtoisia kirjanpitokäsittelyitä, joiden kohteena on käypään arvoon arvostaminen oman pääoman ehtoisia ja luonteisia rahoitusvälineitä sisältävissä pitkän aikavälin sijoitussalkuissa	Vuoden 2018 toinen neljännes / vuoden 2020 ensimmäinen neljännes		Saatuaan EFRAGilta teknisen lausunnon komissio on tehnyt yhteistyötä IASB:n kanssa siinä tarkoituksessa, että oman pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden kierrättäminen otettaisiin uudelleen käyttöön IFRS 9 -standardin IASB-muutoksena. Tätä yhteistyötä on tehty IFRS 9 -standardin täytäntöönpanon jälkeisen IASB-tarkistuksen yhteydessä. IASB on antanut vakuutuksenantajille mahdollisuuden	
	25.	Komission raportti IFRS 9 -standardin vaikutuksista pitkän aikavälin sijoituksiin	Vuoden 2018 viimeinen neljännes /?			

Toimi	Nro	Toimintasuunnitelmassa ennakoitu tulos	Suunniteltu/todellinen toteutumisajankohta (lisää tilanne)	Tilanne	Odotettu lopullinen tulos	Soveltamis-tapa
					lykätä IFRS 9 -standardin soveltamista 1. tammikuuta 2023 asti. IFRS 9 -standardin mukainen kierrättämättä jättäminen ei siis vielä koske vakuutusenantajia, jotka ovat tärkeä, pitkän aikavälin sijoituksia tekevä ryhmä.	
Toimi 10 Yritysten kestävä hallinnointi	26.	Kartoitetaan tapoja edistää yritysten kestävämpää hallinnointia	Vuoden 2019 toinen neljännes / vuoden 2020 ensimmäinen neljännes		Tutkimus due diligence -vaatimuksista toimitusketjussa, aiheena 1. tarve sille, että yritysten hallitukset julkistavat kestävyysstrategian 2. tarve sille, että johtajat toimivat yhtiön pitkän aikavälin etujen mukaisesti 3. liiallisten lyhyen aikavälin paineiden tutkiminen	
	27.	ESMAN, EPV:n ja EIOPAn raportti liiallisesta lyhyen aikavälin paineesta	Vuoden 2019 ensimmäinen neljännes / vuoden 2019 viimeinen neljännes		Neuvo: Rahoituslaitosten olisi otettava käyttöön pitkäjänteisempi toimintamalli. Tähän päästään nykyistä selkeämillä kestävyttä koskevilla säännöksillä.	
 Toteutettu ajallaan Toteutettu viivästyneenä Ei toteutettu Toistuva Velvoittavat välineet Vapaaehtoiset välineet Tutkimukset ja selvitykset						

Lähde: ECA.

Liite III – Toimintasuunnitelmaa koskevat merkittävimmät tapahtumat ja viimeaikainen kehitys

Toimintasuunnitelma	Merkittävimmät tapahtumat ja viimeaikainen kehitys
Toimi 1: Laaditaan EU:n luokitusjärjestelmä kestäväille toiminnalle	— Maaliskuussa 2020 komissio julkaisi raportin Taxonomy: Final report of the Technical Expert Group on Sustainable Finance, joka sisältää EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän rakennetta koskevia suosituksia. Raporttia täydentävä tekninen liite sisältää teknisiä arviointikriteerejä koskevan ehdotuksen sellaisia taloudellisia toimintoja varten, jotka voivat edistää merkittävästi ilmastomuutoksen hillintää tai ilmastomuutokseen sopeutumista. — Luokitusjärjestelmäasetus kestävä sijoittamista edistävästä kehyksestä annettiin kesäkuussa 2020. — Marraskuussa 2020 komissio julkaisi luonnoksen delegoidusta säädöksestä, jolla ilmastomuutoksen hillintää ja ilmastomuutokseen sopeutumista koskevat tekniset arviointikriteerit pannaan täytäntöön. — Huhtikuussa 2021 komissio julkaisi muutetun luonnoksen delegoidusta säädöksestä, jolla ilmastomuutoksen hillintää ja ilmastomuutokseen sopeutumista koskevat tekniset arviointikriteerit pannaan täytäntöön. Delegoitu säädös hyväksyttiin kesäkuussa 2021, ja sitä sovelletaan 1. päivästä tammikuuta 2022 lähtien.
Toimi 2: Laaditaan standardit ja merkinnät vihreille rahoitustuotteille	— Vuonna 2019 tekninen asiantuntijaryhmä ehdotti, että laaditaan vapaaehtoinen EU:n vihreitä joukkovelkakirjoja koskeva standardi. Siinä edellytettäisiin, että rahoitettavat toiminnot täyttävät EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän tekniset arviointikriteerit. Liikkeeseenlaskijoiden olisi raportoitava esimerkiksi toiminnoista, joita rahoitetaan vihreiden joukkovelkakirjojen avulla. — Komissio järjesti julkisen kuulemisen EU:n vihreitä joukkovelkakirjoja koskevasta standardista kesä–lokakuussa 2020. Komissio antoi lainsäädäntöehdotuksen EU:n vihreitä joukkovelkakirjoja koskevasta standardista 6. heinäkuuta 2021. — Lokakuussa 2020 komission Yhteinen tutkimuskeskus esitteli luonnoksen vähittäisrahoitustuotteita koskeviksi kriteereiksi, joiden perusteella tuotteet voidaan luokitella kestäviksi. Kun kriteerit saadaan laadittua, ne hyväksytään komission päätöksellä, joka on määrä antaa vuoden 2021 lopussa tai vuoden 2022 alussa. EU-ympäristömerkin myöntämisperusteet, jotka koskevat vähittäisrahoitustuotteita, ovat työn alla.
Toimi 3: Edistetään investoimista kestäviin hankkeisiin	— InvestEU-asetus annettiin maaliskuussa 2021, ja EU:n talousarviosta ilmastotoimiin käytettävä osuus nostettiin 30 prosenttiin.
Toimi 4: Sisällytetään kestävyys sijoitusneuvontaan	— Päivitetyissä ESMAN ohjeissa todetaan ainoastaan, että kestävyys sisällyttäminen sijoitusneuvontaan olisi hyvä käytäntö. — Komissio hyväksyi yksityisasiakkaiden kestävyysmieltymysten huomioon ottamista sijoitusneuvonnassa koskevat delegoidut

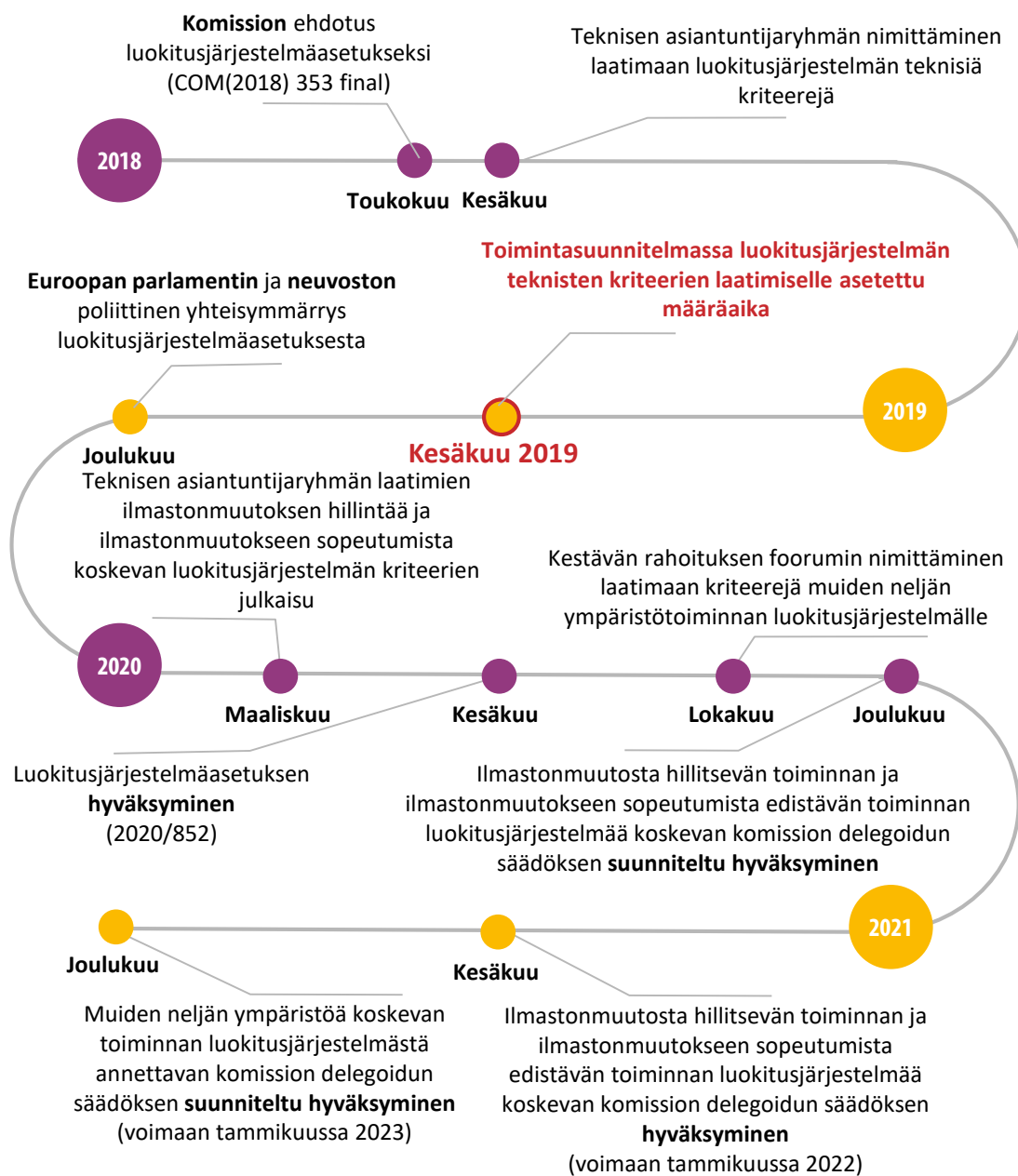
Toimintasuunnitelma	Merkittävimmät tapahtumat ja viimeaikainen kehitys
	säädökset 21. huhtikuuta 2021. Niitä sovelletaan sijoitus- ja vakuutusneuvontaan .
Toimi 5: Kehitetään kestävyysvertailuarvoja	— Marraskuussa 2019 hyväksytyllä ilmastovertailuarvoja koskevan asetuksen muutoksella luodaan kahdentyyppisiä EU:n ilmastovertailuarvoja: EU:n ilmastosiirtymää koskevat vertailuarvot ja EU:n Pariisin sopimuksen mukaiset vertailuarvot. Lisäksi asetuksessa edellytetään, että komissio arvioi laajemman ESG-vertailuarvon toteutettavuutta. — Teknisen asiantuntijaryhmän 17. heinäkuuta 2020 julkaiseman EU:n ilmastovertailuarvoja ja niiden ESG-tietoja koskevan loppuraportin jälkeen komissio antoi 17. heinäkuuta 2020 delegoituja säädöksiä, joissa selostetaan, miten ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä tekijöitä koskevat tiedot on annettava.
Toimi 6: Sisällytetään kestävyys aiempaa tehokkaammin luottoluokituksiin ja markkinaselvityksiin	— Vuonna 2019 ESMA julkaisi teknisen lausunnon siitä, miten kestävyysnäkökohdat otetaan huomioon luottoluokitusmarkkinoilla, ja ohjeet luottoluokituslaitoksiin sovellettavista julkistamisvaatimuksista. — Vuonna 2020 komissio nimitti ajatushautomon tekemään kestävyysluokitusta ja -tutkimusta koskevan selvityksen. — Asiakirjassa, joka koski uudistetusta kestävästä rahoituksen strategiasta järjestettyä julkista kuulemistä, todettiin, että komissio aikoo vuoden 2021 loppuun mennessä raportoida tarpeesta parantaa sääntelykehystä, joka koskee luottoluokituslaitosten antamia ESG-näkökohtiin liittyviä tietoja.
Toimi 7: Selkeytetään yhteisösjointajien ja omaisuudenhoitajien velvollisuuksia	— Komissio pyysi 24. heinäkuuta 2018 Euroopan valvontaviranomaisia antamaan teknisen lausunnon niistä mahdollisista delegoitujen säädösten muutoksista, jotka koskisivat kestävyysriskien ja -tekijöiden sisällyttämistä tiettyjen rahoitusalan toimijoiden menettelyihin, organisaatioon, tuotevalvontaan ja hallintointiin. Näihin toimijoihin kuuluu muun muassa omaisuudenhoitajia, institutionaalisia sijoittajia, vakuutusyhtiöitä sekä sijoitus- ja vakuutusneuvoja. — Euroopan valvontaviranomaiset julkaisivat 30. huhtikuuta 2019 loppuraporttinsa, joka sisälsi komissiolle annetun teknisen lausunnon. — Komissio hyväksyi 21. huhtikuuta 2021 delegoidut asetukset, jotka koskivat kestävyysriskien sisällyttämistä.

Toimintasuunnitelma	Merkittävimmät tapahtumat ja viimeaikainen kehitys
Toimi 8: Sisällytetään kestävyys vakavaraisuusvaatimuksiin	— Vakavaraisuusasetukseen vuonna 2019 tehdyn muutoksen myötä EPV:n edellytetään arvioivan kesäkuuhun 2025 mennessä sellaisten omaisuuserien tai toimien riskipitoisuutta, jotka ovat alttiita sosiaalisille ja/tai ympäristöriskeille (fyysiset riskit ja siirtymäriskit). Lisäksi lainsäädäntövallan käyttäjät antoivat EPV:lle tehtäväksi arvioida kesäkuuhun 2021 mennessä ESG-riskien mahdollista sisällyttämistä valvontaviranomaisten tarkastuksiin ja arviointeihin. — Vakuutusalan osalta komissio sai EIOPAlta teknisen lausunnon kestävyysriskien sisällyttämisestä vakuutusyrityksiä koskevaan vakavaraisuuskehukseen. Lausuntoa käytettiin, kun delegoituja säädöksiä (tai ns. toisen tason toimenpiteitä) hyväksyttiin huhtikuussa 2021. EIOPA antoi syyskuussa 2019 myös laajemman lausunnon kestävydestä Solvenssi II -direktiivissä. Komissio on käymässä läpi ensimmäisen tason toimenpiteitä ja aikoo saada tämän työn päätökseen vuonna 2021. Komissio aikoo tällöin ottaa huomioon EIOPAlta vuonna 2019 saamansa lausunnon. — Pankki-, vakuutus-, omaisuudenhoito- ja eläkealan kestävyysriskit olivat aiheena komission vuonna 2020 järjestämässä julkisessa kuulemisessa, joka koski uudistettua kestävä rahoituksen strategiaa.
Toimi 9: Vahvistetaan yritysten velvollisuuksia antaa kestävyystietoja	— Vuonna 2018 Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antava ryhmä (EFRAG) perusti komission pyynnöstä eurooppalaisen yritysraportointiosaston. — Vuonna 2019 komissio julkaisi suuntaviivat, jotka koskivat ilmastoon liittyvien tietojen raportointia. Asiakirja on laadittu rahoitusta käsittelevän EU:n teknisen asiantuntijaryhmän työn pohjalta. — Toimivuustarkastuksen päätelmät osoittavat, että NFRD-direktiivillä ei voida vastata riittävästi eri sidosryhmien, pääasiassa sijoittajien ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, tietotarpeisiin. Sijoittajien on ymmärrettävä kestävyysriskit paremmin. Jotkin niistä hakevat rahoitustuotteita, joilla aktiivisesti puututaan ympäristö- ja sosiaalisiin ongelmiin, ja siksi ne tarvitsevat myös tietoa vaikutuksista. Kansalaisyhteiskunnan järjestöjen on asetettava yhtiöt vastuuseen vaikutuksistaan, ja siksi järjestöjen on saatava nämä tiedot käyttöönsä. — Vuonna 2020 eurooppalainen yritysraportointiosasto julkaisi ensimmäisen raporttinsa siitä, miten ilmastoon liittyvää raportointia voidaan parantaa. Komissio on antanut eurooppalaiselle yritysraportointiosastolle tehtäväksi valmistella mahdollisia EU:n standardeja, jotka koskevat muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia. Huhtikuussa 2021 komissio julkaisi ehdotuksen yritysten kestävyysraportointia koskevaksi direktiiviksi, jolla tarkistetaan muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevaa direktiiviä. Ehdotuksessa hyödynnetään yritysraportointia koskevasta EU:n lainsäädännöstä tehtyä toimivuustarkastusta. — Toimintasuunnitelmaan sisältynyt komission raportti IFRS 9 -standardin vaikutuksista pitkän aikavälin sijoituksiin on jäänyt laatimatta. Komissio katsoo, että tällainen analyysi ei ole tällä hetkellä relevantti, koska vakuutusyritysten rahoitusvarojen kirjanpitolähtökäsittelyä koskevat säännöt on tarkistettu.

Toimintasuunnitelma	Merkittävimmät tapahtumat ja viimeaikainen kehitys
	— Vuonna 2019 Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat asetuksen kestävyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla. Lainsäädäntövallan käyttäjät kehottavat Euroopan valvontaviranomaisia laatimaan viimeistään joulukuussa 2020 luonnokset standardeiksi, jotka koskevat kestävyteen liittyviä tietoja ja indikaattoreita. Helmikuussa 2021 Euroopan valvontaviranomaiset julkaisivat teknisten sääntelystandardien luonnokset niiden kestävyttä koskevien tietojen sisällöstä, jotka on annettava SFDR-asetuksen mukaisesti, sekä tietojen antamisen menetelmästä. Standardeja on määrä soveltaa maaliskuusta 2021 alkaen sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt ne. Euroopan valvontaviranomaisten on viimeistään joulukuussa 2021 laadittava myös standardien luonnokset sellaisten tietojen antamisesta, jotka koskevat toiminnan haitallisia vaikutuksia yhteiskuntaan, ihmisoikeuksiin sekä korruption ja lahjonnan torjuntaan. Vasta tämän jälkeen komissio hyväksyy kyseiset säännöt delegoiduilla säädöksillä ja täytäntöönpanosäädöksillä. — Komissio antoi 6. heinäkuuta 2021 delegoidun säädöksen, jolla täydennetään EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää koskevan asetuksen 8 artiklaa. Säädöksessä täsmennetään niiden tietojen sisältö, menetelmät ja esitystapa, joita rahoitusalan yritysten ja muiden kuin rahoitusalan yritysten on annettava.
Toimi 10: Edistetään yritysten kestävämpää hallinnointia ja hillitään pääomamarkkinoiden lyhytjänteisyyttä	— Vuonna 2019 Euroopan valvontaviranomaiset julkaisivat komission pyynnöstä raporttinsa yritysten päätöksenteon lyhytjänteisyydestä. ESMA ehdottaa tiukempia sääntöjä arvopaperimarkkinoiden liialliseen lyhytjänteisyyteen puuttumiseksi, EPV kehottaa pankkeja ottamaan toiminnan pitkäjänteisyyden huomioon strategioissaan ja EIOPA raportoi rahoitusmarkkinoiden yhtiöihin kohdistamasta mahdollisesta liiallisesta lyhyen aikavälin paineesta. — Vuonna 2020 komissio julkaisi due diligence -vaatimuksia toimitusketjussa koskevan tutkimuksen (Study on due diligence requirements through the supply chain), jossa annetaan tietoja tarpeesta ottaa käyttöön uusia velvoittavia vaatimuksia. Lisäksi komissio julkaisi vuonna 2020 johtajien velvollisuuksia ja yritysten kestävä hallinnointia koskevan tutkimuksen (Study on directors' duties and sustainable corporate governance), jossa todetaan, että yritysten toiminnan lyhytjänteisyyden perussyöt liittyvät jossain määrin sääntelykehyksiin ja markkinakäytäntöihin. — Komissio ilmoitti vuonna 2020, että komissio esittää vuonna 2021 yritysten kestävä hallintotapaa koskevan uuden aloitteen, jonka tarkoituksena on sisällyttää ESG-tekijät liiketoimintastrategioihin.

Lähde: ECA.

Liite IV – EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän aikataulu

Lähde: ECA.

Liite V – Kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat: jäsenvaltioiden investointitarpeiden arviot ja esittelyt

Jäsenvaltiot	Investointitarpeiden kuvaus	Määrä
Itävalta	Arvioitu investointien kokonaismäärä kutakin energiaunionin ulottuvuutta kohti vuoteen 2030 asti. Kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa ei esitetä yleistä arviota tarvittavien investointien rahoituslähteistä.	166–173 miljardia euroa
Belgia	Suunnitelmassa esitetään investointitarpeet kuudella alalla: digitaalinen siirtymä, kyberturvallisuus, koulutus, terveydenhuolto, energia, liikkuvuus. Tarvearvioita ja lopullisessa suunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä ei ole kytketty toisiinsa.	144–155 miljardia euroa
Bulgaria	Investointitarpeiden kokonaismäärä kaudella 2021–2030. Seuraavat tiedot puuttuvat: kustannustyytit ja arviointimenetelmä, kulujen erittely ulottuvuuksittain, mallin ja oletusten taustalla oleva logiikka sekä selvitys siitä, minkä suuruisen osuuden investointitarpeista kukin rahoituslähde kattaa.	42,7 miljardia euroa
Kroatia	Arvio kokonaisinvestoinneista kaudella 2021–2030, osittainen analyysi investointikustannuksista ja -lähteistä	19 miljardia euroa (141 miljardia Kroatian kunaa)
Kypros	Tarvittavien investointien arvioidut kokonaiskustannukset (mukaan lukien EU:n rahoitus sekä kansallinen ja yksityinen rahoitus)	1,4 miljardia euroa
	Arvioitu tarvittava rahoitus (mukaan lukien EU:n rahoitus ja kansallinen rahoitus)	0,7 miljardia euroa
Tšekki	Arvioidut kokonaisinvestoinnit , ei yleiskatsausta investointitarpeista eikä investointien rahoituksesta, ei tietoja markkinariskeistä	0,038–0,19 miljardia euroa (1–5 miljardia Tšekin korunaa)
Tanska	Energiasopimukseen perustuvat kertyneet julkiset ja yksityiset investointivirrat (kotitaloudet, teollisuus, sähkö, kaasua ja kaukolämpö)	13–24 miljardia euroa (100–180 miljardia Tanskan kruunua)
Viro	Julkisen sektorin varainkäytön tarpeet kaudella 2021–2030 energia-alan toimenpiteiden toteuttamiseksi	226 miljoonaa euroa/vuosi
Suomi	Suunnitelmassa esitetään arviot seuraavien kohteiden investointitarpeista: rautatieinfrastruktuuri, biopolttoaineiden tuotanto, uusiutuvista energialähteistä tuotettu sähkö ja sähköverkko (karkea arvio tarpeesta). Suunnitelma ei käsitä arviota kaikista investoinneista, joita tarvitaan kaudella 2020–	11 miljardia euroa

Jäsenvaltiot	Investointitarpeiden kuvaus	Määrä
	2030. Suunnitelmassa ei esitetä täydellisiä tietoja niistä investointien rahoituslähteistä, jotka ovat tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi.	
Ranska	Kokonaiskustannukset (rakennukset, liikenne, energia ja sähköverkot)	2019–2023: 46 miljardia euroa / vuosi 2024–2028: 64 miljardia euroa / vuosi 2029–2033: 85 miljardia euroa / vuosi
Saksa	Ilmastoimien suunnitelmaan sisältyvät lisäinvestoinnit , jotka johtuvat energian muuntamisen alalla kaudella 2021–2030 toteutettavaksi suunnitelluista politiikoista ja toimenpiteistä (energian loppukysynnän aloilla määrä on samalla kaudella 184 miljardia euroa). Suunnitelma ei käsitä arviota esimerkiksi maatalouden ja teollisuuden muista kuin energiaan liittyvistä investointitarpeista.	95,2 miljardia euroa
Kreikka	Arviot investoinneista suunnitelman keskeisillä aloilla kaudella 2020–2030. Suunnitelma ei sisällä analyysia investointitarpeiden ja käytettävissä olevien rahoituslähteiden välisestä erosta.	43,8 miljardia euroa
Unkari	WAM-skenaarion (eli lisätoimenpiteitä edellyttävän skenaarion) mukaiset järjestelmän täysin diskontatut lisäkustannukset analysoidulla kaudella 2016–2040	57 miljardia euroa / 20 401 miljardia Unkarin forinttia (vuotuinen arvo keskimäärin 1,64 miljardia euroa / 582,9 miljardia Unkarin forinttia)
Irlanti	Vuosia 2018–2027 koskevassa kansallisessa kehityssuunnitelmassa esitetään ilmastotoimien investointiprioriteetit kymmenen vuoden ajanjaksolle. Lopullisessa kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa ei arvioida investointitarpeiden kokonaismäärää, joka tarvitaan määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi WAM-skenaariossa (eli lisätoimenpiteitä edellyttävässä skenaariossa), vaikka suunnitelmassa painotetaan tarvetta saada käyttöön yksityisiä investointeja.	21,8 miljardia euroa
Italia	Kansallisen energiajärjestelmän edellyttämät kumulatiiviset lisäinvestoinnit vuosina 2017–2030	180 miljardia euroa
Latvia	Vuodelle 2030 asetettujen energiatavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat investoinnit	8,2 miljardia euroa
Liettua	Vuosiksi 2021–2030 suunniteltujen toimintapolitiikkojen ja toimenpiteiden rahoitustarpeet (energiatehokkuus, liikenne, maa- ja metsätalous, teollisuus, jätehuolto, kasvihuonekaasupäästöjen	Varojen kokonaistarve: 14 miljardia euroa Julkisten varojen tarve: 9,8 miljardia euroa

Jäsenvaltiot	Investointitarpeiden kuvaus	Määrä
	vähentämistoimenpiteet, ilmastonmuutokseen sopeutuminen)	
Luxemburg	Suunnitelmassa esitetään energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan vuoteen 2040 ulottuvalla ajanjaksolla tehtävät investoinnit (eri skenaarioiden mukaan). Suunnitelmassa ei tuoda esiin muita kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen liittyviä toimenpiteitä, kuten investointeja julkiseen liikenteeseen, eikä rahoituslähteitä ei ole kytketty johdonmukaisesti politiikkatavoitteisiin. Yksityisiä ja julkisia rahoituslähteitä ei myöskään ole erotettu toisistaan. Siksi ei ole mahdollista kvantifioida niitä suoria vaikutuksia, jotka suunnitelman toimenpiteet aiheuttavat julkiselle taloudelle.	7,95 miljardia euroa
Malta	Valtion diskonttaamattomat kokonaismenot vuosina 2018–2030 (investointikustannukset aloittain, investoinnit teknologioittain, kotitalouksien vuotuiset investoinnit). Lopullisessa suunnitelmassa on rahoituslähteiden erittely, mutta se ei ole riittävän yksityiskohtainen. Suunnitelmasta käy ilmi, että valtaosa rahoituksesta tulisi olemaan peräisin kansallisesta talousarviosta ja EU:n rahoitusta voidaan käyttää tarvittaessa. Suunnitelmassa ei anneta lisätietoja niiden investointitarpeiden osuudesta, jotka voitaisiin kattaa EU:n rahoitusohjelmilla.	1,66 miljardia euroa
Alankomaat	Kumulatiiviset investoinnit vuosina 2019–2030 (ryhmät: rakennettu ympäristö, uudisrakennukset, olemassa olevat muut kuin asuinrakennukset, olemassa olevat asuinrakennukset, liikkuvuus, uusiutuvat polttoaineet, sähköajoneuvojen edistäminen, tavaraliikenne, maatalous ja maankäyttö, teollisuus, sähköntuotanto jne.)	56–75 miljardia euroa
Puola	Investointitarpeet vuosina 2021–2030	Noin 195 miljardia euroa
Portugali	Energia-alan ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi tarvittavat arvioidut kokonaisinvestoinnit ja lisäinvestoinnit vuosina 2016–2030 (sähkö, liikenne, rakennusala, teollisuus, muut). Suunnitelmassa ei anneta tietoja menetelmistä, joilla nämä arviot on saatu. Suunnitelmassa ei esitetä tietoja alueellisista talousarvioista peräisin olevista rahoituslähteistä.	Lisäinvestoinnit: 10,8–14,7 miljardia euroa Kokonaisinvestoinnit: 407–431 miljardia euroa
Romania	Kokonaisinvestointien arvo vuosina 2021–2030 (energian tarve, sähköverkot, voimalaitokset, höyrykattilat). Suunnitelma sisältää osittaisen arvion investointitarpeista ja -menoista ja	Noin 150 miljardia euroa

Jäsenvaltiot	Investointitarpeiden kuvaus	Määrä
	rahoituslähteistä sekä muita asiaa koskevia tietoja.	
Slovakia	Kokonaisinvestointikustannukset uusiutuvia energialähteitä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi. Määritettyjä investointitarpeita ei ole yhdistetty kattavasti mahdollisiin rahoituslähteisiin.	4,3 miljardia euroa
	Julkisten rakennusten perusparannus: julkisen sektorin toimenpiteisiin tarvittavan rahoituksen arvioitu kokonaismäärä vuosina 2021–2030	1,24 miljardia euroa
	Sähköntuotannon hiilestä irtautumiseen liittyvät investointikustannukset	0,18 miljardia euroa
	Lämmöntuotannon hiilestä irtautumiseen liittyvät investointikustannukset	0,25 miljardia euroa
Slovenia	Yleiskatsaus investointitarpeiden kokonaismäärästä vuosina 2021–2030. Suunnitelmassa ei esitetä kattavaa määrällistä katsausta kunkin investointialan rahoituslähteistä eikä analysoida, miten eri rahoituslähteet täydentävät toisiaan. Suunnitelmaan ei sisälly arviota alueellisista investointien rahoituslähteistä.	22 miljardia euroa
Espanja	Yhdennetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi vuosina 2021–2030 tarvittavat kokonaisinvestoinnit (energiansäästö ja energiatehokkuus, uusiutuva energia, verkot ja sähköistys, muut toimenpiteet)	241 miljardia euroa
Ruotsi	Suunnitelmaan ei sisälly Ruotsin ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamiseen liittyvien investointitarpeiden tai rahoituslähteiden arviota paitsi siltä osin kuin on kyse sähköntuotannon ja jakeluinfrastruktuurin investointitarpeista ja rahoituslähteistä.	14,5 miljardia euroa (150 miljardia Ruotsin kruunua)

Lähde: ECA.

Liite VI – Komission uusi kestäväan talouteen siirtymisen rahoitusstrategia

Komissio julkaisi heinäkuussa 2021 [kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategian](#), jäljempänä 'vuoden 2021 kestäväan rahoituksen strategia'. Tässä asiakirjassa komissio toteaa, että vuoden 2018 toimintasuunnitelman täytäntöönpano vaatii lisää työtä. Komissio vahvistaa sitoumuksensa saada kyseinen työ tehdyksi. Se katsoo, että uusi strateginen asiakirja, jolla edistetään kestäväan rahoitusta, on tarpeen uuden globaalien toimintaympäristön vuoksi ja siitä syystä, että käsitys siitä, mitä on tehtävä kestävyystavoitteiden saavuttamiseksi, kehittyä koko ajan.

Vuoden 2021 kestäväan rahoituksen strategiassa määritellään seuraavat neljä keskeistä osa-aluetta, joilla tarvitaan lisätoimia:

Kestävyyssiirtymän rahoitus

Tällä strategialla annetaan käyttöön välineet ja toimintapolitiikat, joilla mahdollistetaan se, että talouden toimijat kaikilla talouden aloilla voivat rahoittaa siirtymäsuunnitelmansa ja saavuttaa ilmasto- ja laajemmat ympäristötavoitteensa, olipa toimijoiden lähtökohtatilanne mikä tahansa.

Osallistavuus

Tässä strategiassa otetaan huomioon yksityishenkilöiden ja pk-yritysten tarve saada enemmän kestäväan rahoitusta ja tarjotaan kyseisille toimijoille mahdollisuudet saada sitä.

Rahoitusalan ilmastokestävyys ja myötävaikutus strategian toteuttamiseen

Tässä strategiassa selostetaan, kuinka rahoitusala itse voi saavuttaa vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet samalla kun se tulee ilmastokestävämmäksi ja torjuu viherpesua.

Yleistavoite

Tässä strategiassa selostetaan keinoja edistää sitä, että kunnianhimoisesta maailmanlaajuisesta kestäväan rahoituksen ohjelmasta saavutetaan kansainvälinen yhteisymmärrys.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan komission tietojen perusteella.

Näiden neljän painopisteen sisällä toteutetaan komission suunnitelmien mukaisesti seuraavia yksityiskohtaisempia toimia, joiden avulla kestäväan rahoituksen strategia vakiinnutetaan ja viimeistellään:

- 1) Autetaan talouden toimijoita rahoittamaan siirtymätoimensa (toimi 1)
 - a) Tunnistetaan siirtymätoimet, joiden avulla edetään kohti kestävyyttä
 - b) Sisällytetään EU:n kestävyysluokitusjärjestelmään sellaisia uusia kestävyystoimintoja, joita hyväksytyt delegoidut säädökset eivät vielä kata
 - c) Laajennetaan kestäväan rahoituksen standardeihin ja merkintöihin liittyvää kehystä
- 2) Parannetaan kestäväan rahoituksen saatavuutta yksityisten henkilöiden ja pienempien yhtiöiden kannalta (toimi 2)

- a) Luodaan yksittäisille sijoittajille ja pk-yrityksille mahdollisuuksia saada kestävä rahoitusta
 - b) Hyödynnetään mahdollisuuksia, joita digitaaliteknologia tarjoaa kestävä rahoituksen alalla
 - c) Tarjotaan parempaa vakuutussuojaa ilmasto- ja ympäristöriskien kattamiseksi
 - d) Tuetaan uskottavia sosiaalisia investointeja
 - e) Lisätään riskinjako julkisten ja yksityisten sijoittajien välillä, otetaan käyttöön vihreitä budjetointivälineitä jäsenvaltioissa ja vahvistetaan ilmasto- ja biodiversiteettinäkökohtien valtavirtaistamista EU:n talousarvioon
- 3) Saadaan rahoitusala edistämään vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita (toimi 3, 4 ja 5)
- a) Vahvistetaan taloudellista ja rahoituksellista kykyä sietää kestävyysriskejä (tilinpäätösraportointi ja laskentatoimi, luottoluokitukset, pankkien ja vakuutustenanttien kestävyysriskien hallinta sekä rahoitusvakaus)
 - b) Vauhditetaan rahoitusalan osallistumista siirtymätoimiin (i: rahoituslaitosten antamat tiedot, sijoittajien luottamusvelvollisuudet sekä ESG-tutkimusten ja -luokitusten vertailukelpoisuus, ii: viherpesuriskien seuranta sekä pääomatarpeiden ja -virtojen mittaaminen)
- 4) Edistetään kansainvälisen yhteisymmärryksen syntymistä kestävä rahoituksen kysymyksistä (toimi 6)
- a) Osallistuminen kansainvälisille foorumeille
 - b) Kestävä rahoituksen kansainvälisen foorumin (*International platform on sustainable finance*, IPSF) hyödyntäminen
 - c) Tuki alhaisen ja keskitulotason maille

Kun seuraavat toimet ja toimenpiteet, jotka ovat osa vuoden 2021 kestävä rahoituksen strategiaa, pannaan asianmukaisesti täytäntöön, voi olla, että niillä tullaan toteuttamaan joitakin niistä huomautuksista ja suosituksista, jotka tässä erityiskertomuksessa esitetään:

Tämän erityiskertomuksen huomautusten ja suositusten aiheet	Komission toimet ja toimenpiteet vuoden 2021 kestävä rahoituksen strategiassa
Toimintasuunnitelman toimenpiteiden viimeistely	1 c): Komissio laatii tekniset arviointikriteerit sellaisille kestäville toiminnoille, joita ensimmäinen EU:n ilmastoluokitusjärjestelmää koskeva delegoitu säädös ei vielä kata.
	1 d): Komissio hyväksyy uuden ilmastoluokitusjärjestelmää koskevan delegoidun säädöksen, joka kattaa loput neljä ympäristötavoitetta.
	3 a): Komissio työstää tilinpäätösstandardeja siten, että niissä otetaan asianmukaisesti huomioon kestävyysriskistandardit ja edistetään luonnonpääoman tilinpitokäytäntöjä.

Tämän erityiskertomuksen huomautusten ja suositusten aiheet	Komission toimet ja toimenpiteet vuoden 2021 kestävän rahoituksen strategiassa
	3 b): Komissio varmistaa, että relevantit ESG-riskit sisällytetään järjestelmällisesti ja läpinäkyvästi luottoluokituksiin ja luokitusnäkyymiin. 3 c): Komissio ehdottaa muutoksia vakavaraisuusvaatimuspakettiin (CRR/CRD) sen varmistamiseksi, että ESG-tekijät sisällytetään järjestelmällisesti pankkien riskienhallintajärjestelmiin. 3 d): Komissio ehdottaa Solvenssi II -direktiivin tulevan, vuonna 2021 tehtävän tarkistuksen yhteydessä muutoksia, joissa kestävyysriskit sisällytetään johdonmukaisesti vakuutustenantajien vakavaraisuuskehukseen. 4 c): Komissio pyrkii parantamaan ESG-markkinatutkimusten ja -luokitusten saatavuutta, eheyttä ja läpinäkyvyyttä.
Sääntöjen noudattamisen valvontaa ja tarkastuksia koskevien järjestelyjen selkeyttäminen	5 a): Komissio mahdollistaa sen, että valvontaviranomaiset voivat puuttua viherpesuun. – Lisäksi komissio arvioi viherpesuriskejä ja tarkistaa valvonta- ja täytäntöönpanovälineet, jotka tällä hetkellä ovat toimivaltaisten viranomaisten käytettävissä. Näin komissio varmistaa, että valvontavaltuudet, -valmiudet ja -velvollisuudet ovat tarkoituksenmukaisia. Komissio toteuttaa nämä toimet Euroopan valvontaviranomaisten tuella.
Kestävyyshankkeiden jatkumon luominen	2 a): Komissio pyrkii luomaan vähittäissijoittajille ja pk-yrityksille mahdollisuuksia saada kestävä rahoitusta. – InvestEU-ohjelma tarjoaa riskien vähentämismekanismeja, kun taas sisämarkkinaohjelman pk-pilari tarjoaa pk-yrityksille neuvontapalveluja Yritys-Eurooppa-verkoston (<i>Enterprise Europe Network</i>) ja yhteisklusterialoitteen kautta. 2 e): Komissio työstää edelleen vihreitä budjetointi- ja riskinjakomekanismeja. – InvestEU-ohjelmasta tarjotaan riskinottokapasiteettia EIP-ryhmälle, kansallisille kehityspankeille ja muille rahoituslaitoksille ja tuetaan näihin toimintoihin liittyviä neuvonta-aloitteita.
Sovelletaan <i>ei merkittävää haittaa</i> -periaatetta ja EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerejä johdonmukaisesti koko EU:n talousarvioon	2 e): Komissio työstää edelleen vihreitä budjetointi- ja riskinjakomekanismeja. – Komissio on sitoutunut kehittämään päivitettyjä ja lujitettuja menetelmiä sekä ilmasto- että biodiversiteettimenojen seurantaa varten. Nämä seurantamenetelmät ovat keskeisen tärkeitä, kun tavoitteena on valvoa, että monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 ilmasto- ja biodiversiteettimenot ovat EU:n tavoitteiden mukaisia.
Seurataan kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman ja tulevan strategian toteutumista ja raportoidaan asiasta	5 b): Komissio kehittää vankan seurantakehysten, jolla mitataan EU:n rahoitusjärjestelmän saavuttamaa edistystä. 5 c): Komissio parantaa viranomaisten yhteistyötä sellaisen yhteisen lähestymistavan kehittämiseksi, jonka mukaisesti valvotaan sitä, että siirtyä etenee hallitusti ja EU:n rahoitusjärjestelmä mukautetaan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuim.

Lyhenteet

ECRL: Eurooppalainen yritysraportointiosasto

EFrag: Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoa-antava ryhmä

EIP: Euroopan investointipankki

EKP: Euroopan keskuspankki

ESG: Ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät

ESIR: Euroopan strategisten investointien rahasto

ESMA: Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen

EU: Euroopan unioni

IFRS: Kansainväliset tilinpäätösstandardit

NFRD-direktiivi: Muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskeva direktiivi

Sanasto

Ei merkittävää haittaa -periaate: Periaate, jonka mukaan taloudellinen toiminta ei saa vaarantaa merkittävästi ympäristöön eikä yhteiskuntaan liittyviä tavoitteita.

EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä: EU:n luokitusjärjestelmä sen määrittämiseen, kuinka kestäviä taloudelliset toiminnot ovat ympäristön kannalta.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: Vuonna 2019 hyväksytty EU:n kasvustrategia, jonka tavoitteena on tehdä EU:sta ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä.

Ilmastoneutraalius: Tilanne, jossa ihmistoimintojen aiheuttama nettovaikutus ilmastoon on nolla.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen: Toimenpiteet, joilla pyritään vähentämään maiden ja yhteisöjen ilmastohaavoittuvuutta siten, että lisätään niiden kykyä vaimentaa ilmastonmuutoksen vaikutuksia.

Ilmastonmuutoksen hillintä: Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen tai rajoittaminen niistä ilmastoon kohdistuvien vaikutusten vuoksi.

Ilmastonmuutos: Maapallon ilmastojärjestelmän muutokset, jotka johtavat uusiin pitkän aikavälin sääoloihin.

Ilmastoriski: Sekä ilmastonmuutoksen että vähäpäästöiseen yhteiskuntaan siirtymisen mahdolliset kielteiset vaikutukset.

Ilmastoseuranta: Sen seuraaminen, miten ilmastotoimiin liittyvälle varainkäytölle asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty.

Ilmastotoimet: Toimet ilmastonmuutoksen ja sen vaikutusten torjumiseksi.

InvestEU: Investointitukimekanismi, jonka avulla pyritään saamaan yksityistä rahoitusta liikkeelle EU:n kannalta strategisesti merkittäviin hankkeisiin. Mekanismi on ESIR-rahaston seuraaja vuodesta 2021 alkaen.

Kasvihuonekaasu: Ilmakehän kaasu (esimerkiksi hiilidioksidi tai metaani), joka kerää ja luovuttaa säteilyä ja pidättää lämpöä ja näin lämmittää Maan pintaa. Tuloksena on niin sanottu kasvihuoneilmiö.

Kestävyysraportointi: Raportointi, joka koskee yrityksen tai organisaation toiminnan vaikutusta talouteen, ympäristöön ja yhteiskuntaan sekä altistumista kestävyysriskeille.

Kestävyyseriski: Ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvä tapahtuma tai olosuhde, jonka toteutumisella saattaisi olla tosiasiallinen tai mahdollinen kielteinen olennainen vaikutus sijoituksen arvoon.

Kestävä investointi: Taloudelliseen toimintaan kohdistuva sijoitus, joka edistää jotakin ympäristötavoitetta tai yhteiskunnallista tavoitetta, edellyttäen, että kyseinen sijoitus ei aiheuta merkittävää haittaa yhdellekään muulle tällaiselle tavoitteelle ja että sijoitusten kohdeyhtiöt noudattavat hyviä hallintotapoja.

Kestävä kehitys: Kehitykseen sovellettava lähestymistapa, jonka yhteydessä otetaan huomioon pitkän aikavälin vaatimukset, kuten tulosten kestävyys, ympäristön ja luonnonvarojen suojeleminen sekä sosiaalinen ja taloudellinen oikeudenmukaisuus.

Kestävä rahoitus: Ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien näkökohtien huomioon ottaminen liiketoimintaa ja investointeja koskevassa päätöksenteossa rahoitusosalalla.

Lyhytjänteisyys: Sekä yritysten johtajien että rahoitusmarkkinoiden keskittyminen lyhyen aikavälin tulokseen pitämällä osakkeenomistajien lyhyen aikavälin etua yrityksen pitkän aikavälin kasvua tärkeämpänä.

Viherpesu: Tuotteen esittäminen ympäristöä tukevana ja ympäristöstandardien mukaisena, vaikka väittämälle ei ole perusteita.

Ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät: Joukko standardeja, joita sijoittajat ja muut sidosryhmät käyttävät arvioidessaan yrityksen muuta kuin taloudellista tuloksellisuutta.

Komission ja Euroopan investointipankin vastaukset

<https://www.eca.europa.eu/fi/Pages/DocItem.aspx?did=59 378>

Tarkastuksen eteneminen

<https://www.eca.europa.eu/fi/Pages/DocItem.aspx?did=59 378>

Tarkastustiimi

Tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksissaan tulokset tarkastuksista, joita se kohdistaa EU:n toimintapolitiikkoihin ja ohjelmiin tai yksittäisten talousarvioalojen hallinnointiin liittyviin aihealueisiin. Tilintarkastustuomioistuin valitsee ja suunnittelee nämä tarkastustehtävät mahdollisimman vaikuttaviksi ottamalla huomioon tuloksellisuuteen tai sääntöjen noudattamiseen liittyvät riskit, tulojen tai menojen tason, tulevan kehityksen sekä poliittisen ja yleisen edun.

Tästä tuloksellisuuden tarkastuksesta vastasi V tarkastusjaosto, jonka erikoisalana on unionin rahoitus ja hallinto. Tarkastusjaoston puheenjohtaja on Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Tony Murphy. Tarkastus toteutettiin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Eva Lindströmin johdolla, ja siihen osallistuivat kabinettipäällikkö Katharina Bryan, kabinetin ekonomisti Andrzej Robaszewski, toimialapäällikkö Ralph Otte, tehtävävastaava Martin Puc, apulaistehtävävastaava Tomasz Plebanowicz sekä tarkastajat James McQuade, Laura Kaspar, Dana Šmíd Foltýnová, Mircea-Cristian Martinescu ja Jan Olšakovský. Kuvituksessa auttoi Jesús Nieto Muñoz, ja kielitukea antoi Adrian Williams. Valérie Tempez-Erasmí and Monika Elsner toimivat sihteereinä.

Eva Lindström

Katharina Bryan

Andrzej Robaszewski

Ralph Otte

Martin Puc

Tomasz Plebanowicz

Laura Kaspar

Jan Olšakovský

Jesús Nieto Muñoz

Adrian Williams

Monika Elsner

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2021.

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet pannaan täytäntöön avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleen käyttämistä koskevalla [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksellä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Tämä merkitsee, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Uudelleenkäyttäjän on hankittava tarvittavat lisäoikeudet, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä. Jos tällainen lisäoikeus saadaan, yllä mainittu yleinen käyttöoikeus peruuntuu ja lisäoikeus korvaa sen. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydetty suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Kaaviot 1, 2, 3, 4 ja 6, liitteessä II oleva taulukko sekä liite VI: kuvakkeet – [Pixel perfect](#), <https://flaticon.com>.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patentteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin, eikä niiden käyttöön anneta lupaa.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille verkkosivuille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logon käyttäminen

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.

PDF	ISBN 978-92-847-6611-6	ISSN 1977-5792	doi:10.2865/096693	QJ-AB-21-020-FI-N
HTML	ISBN 978-92-847-6587-4	ISSN 1977-5792	doi:10.2865/347253	QJ-AB-21-020-FI-Q

Siirtyminen nettonollapäästöiseen talouteen edellyttää merkittäviä yksityisiä ja julkisia investointeja. Tilintarkastustuomioistuin tutki, onko komissio toteuttanut oikeita toimia ohjataksaan rahoitusta kestäviin investointeihin. Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätös on, että tarvitaan johdonmukaisempia EU:n toimia. Vaikka komissio on aivan oikein keskittynyt lisäämään markkinoiden läpinäkyvyyttä, sellaiset liitännäistoimenpiteet, joissa olisi otettu huomioon kestävä kehityksen vastaisen taloudellisen toiminnan kustannukset, ovat jääneet tekemättä. Lisäksi monet toimet ovat viivästyneet. Komission on myös sovellettava johdonmukaisia kriteerejä EU:n talousarviosta tehtyjen investointien kestävyys määrittämiseen ja kohdennettava nykyistä paremmin toimet, joilla pyritään luomaan mahdollisuuksia kestäviin investointeihin. Kertomusta voidaan hyödyntää, kun kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategiaa vuodelta 2021 pannaan täytäntöön.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus, annettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla.

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Puh. +352 4398-1

Tiedustelut: eca.europa.eu/fi/Pages/ContactForm.aspx

Verkkosivut: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors